

KVALITETSREDOVISNING

LÄSÅRET 2006 – 2007

STRÖMSUNDS KOMMUN BARN- OCH UTBILDNINGS- AVDELNINGEN

Backe

Hedenvind

Bredgård

Hoting

Frostviken

Vattudal

Hammerdal

Hjalmar Strömer

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Bakgrund, syfte m m.....	5
Organisation, tidsplan m m.....	6
Barn- och elevomsorg, skola – arbetsliv, hälsoarbete och Miljö	6
Förebyggande arbete i likabehandling.....	7
Rektorsområdenas redovisningar.....	9
Backe ro.....	9
Bredgårds ro.....	23
Frostvikens ro.....	40
Hammerdals ro.....	46
Hedenvinds ro.....	62
Hotings ro.....	75
Vattudalsskolans ro.....	83
Hjalmar Strömerskolans ro.....	87
Åtgärdsprogram – grundskolan	109
Diagnostiska prov – grundskolan (resultat)	111
Nationella prov – grundskolan (resultat)	112
Slutbetyg från grundskolan	113
Utbildningsresultat Gymnasieskolan	114
Gymnasieskolan – jämförelse med övriga glesbygdskommuner och med riket.....	114
Slutord	115
Bilaga 1: Strömsunds kommuns uppföljning av skolverkets inspektion 2004	116
Bilaga 2: Övergripande kommunrapport av vidtagna åtgärder efter skolverkets inspektion 2004.....	130

KVALITETSREDOVISNING LÄSÅRET 2006-2007

Inledning - bakgrund

Detta är Strömsunds kommuns sjunde kvalitetsredovisning gällande skolverksamheterna. Den grundtanke, som präglat de redovisningar som hittills har avlämnats, är – förutom uppföljning och utvärdering av verksamheten - *användbarhet*. Redovisningarna ska alltså användas som grund för reflektion inför det fortsatta arbetet – ett arbete som ska präglas av den människosyn och kunskapssyn som utgör grundpelarna i det svenska skolväsendet. En viktig del av målsättningen med kvalitetsarbetet ska, enligt vår uppfattning, vara att i ett kommunövergripande perspektiv och med utgångspunkt i de nationella och lokala målen stärka verksamhetens helhetssyn, kvalitet och likvärdighet. Att kvalitetsredovisningen ska vara användbar – och inte bara bli en hyllvärmare – innebär att den ska vara ett verktyg i kvalitetsutvecklingen av organisationen, verksamhetens medarbetare, arbetsformer, angreppssätt och metoder. Våra tidigare kvalitetsredovisningar har också kommit att användas ute i skolorna som underlag för diskussion och reflektion. De har även fungerat som idégivare och inspirationskällor. Redovisningens användbarhet i vardagsarbetet är alltså en viktig utgångspunkt för oss.

Barn- och utbildningsavdelningen har utarbetat anvisningar inför förskolans, grundskolans och gymnasieskolans arbete med kvalitetsredovisningarna. I dessa anvisningar, "*Underlag och anvisningar för skolornas arbete med kvalitetsredovisningarna 2004 och 2005*", tas bl a olika definitioner av kvalitetsbegreppet upp. Enligt skollagen ska det för skolområdet finnas en särskild verksamhetsplan – skolplanen.¹ Skolplanen ska enligt skollagen följas upp och utvärderas. Uppföljning och utvärdering av verksamheten är ett måste om man över huvud taget ska kunna veta om man har en verksamhet i enlighet med gällande mål, riktlinjer och föreskrifter. Dessa utvärderingar ute i skolorna utgör en nödvändig grund för kommunens kvalitetsredovisning. Enligt förordningen om kvalitetsredovisning² ska varje kommun senast den 1 maj varje år upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Skyldigheten att upprätta skriftliga kvalitetsredovisningar även för kommunens *förskoleverksamhet och skolbarnomsorg* tillkom den 15 augusti 2005 (SFS 2005:609)

I tillsynsutredningar har Skolverket konstaterat att sambandet mål – utvärdering – budget i många kommuner är dåligt utvecklat eller saknas helt. Detta bristande samband innebär att prioriteringarna i budgeten görs utan den kunskap om resultaten som är nödvändig. De olika tidpunkterna har gjort att man tappat bort sambandet. Eftersom det är i kommunstyrelsen som de reella prioriteringarna görs så måste det anses angeläget att kvalitetsredovisningen i fortsättningen blir en i årsredovisningen och därmed i den kommunala årscykeln integrerad del. Under hösten 2004 genomförde Skolverket en utbildningsinspektion³ i Strömsunds kommun. Skolverket uttalar sig sammanfattningsvis att: "*Måluppfyllelsen är i huvudsak god i skolor och andra verksamheter*". Skolverkets förslag till förbättringsinsatser samt arbetslagens åtgärder redovisades områdesvis i Barn- och utbildningsavdelningens kvalitetsredovisningen 05/06. Under våren 2007 bad Skolverket om en uppföljning av inspektion 2004. Kommunen kunde där konstatera följande övergripande effekter av inspektionen:

¹ Skollagen 2 kap. 8§

² Utbildningsdep., (2001) *Förordning om kvalitetsredovisning*, SFS 1997:702 med ändring SFS 2001:649 och SFS 2005:609.

³ Rapporten finns som pdf under följande adress:

http://siris.skolverket.se/pls/portal/docs/PAGE/SIRIS/INSPEKTIONSOKUMENT/KOMMUNERS_INSPEKTIONSOKUMENT/INSPEKTIONSRAPPORT_STR%C3%96MSUND.PDF

- Kommunens specialpedagogiska satsning för grundskolan (*Specialpedagogiska Institutets kurs 43 Inkludering utvecklingsstörning*) har genomförts av 128 personer i skolans värld vilket även ger möjlighet till utbyte av tankar och idéer när personalen möts över rektorsområdena. Även gymnasiets satsning (*Specialpedagogik – en gymnasieskola för alla*) har gett värdefulla insikter inom det specialpedagogiska kunskapsområdet. Dessa satsningar har utifrån olika teoretiska perspektiv fördjupat kunskaperna om elever i behov av särskilt stöd för att förebygga och hantera uppkomna svårigheter. Deltagarna har getts möjligheter att reflektera över begreppen kunskap och lärande samt ökat sina möjligheter till ett stödjande förhållningssätt.

- Styrdokumenten genomsyrar verksamheten tydligare än tidigare.

- Arbetslagen ”äger” processen att uppnå måluppfyllelse.

- Det dagliga kvalitetsarbetet har intensifierats ute i de olika rektorsområdena.

- Antalet elevärenden på förvaltningsnivå har minskat genom att det förebyggande arbetet ute på skolorna har blivit bättre.

- Kommunens långsiktiga värdegrundsarbete har uppmärksammats utanför kommunen. Ett exempel på detta är att kommunen i slutet av 2006 kontaktades av Handisam. Handisam har regeringens uppdrag att – i samråd med Myndigheten för skolutveckling och Specialpedagogiska institutet ta fram ett diskussionsmaterial om hur barn bemöter barn och ungdomar med funktionshinder. Materialet ska rikta sig till barn i grundskolans lägre årskurser. Syftet med materialet är att främja elevers lika rättigheter och motverka diskriminering. Kommunerna Strömsund, Halmstad och Gävle ska ta fram var sitt diskussionsunderlag till Handisam.

Se även bilaga 1: Strömsunds kommuns uppföljning av skolverkets inspektion 2004 samt bilaga 2: Övergripande kommunrapport av vidtagna åtgärder efter skolverkets inspektion 2004.

Under våren 2007 granskade Komrev, inom Örlings PricewaterhouseCoopers, på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer, resursanpassningen inom grundskolan i Strömsund. Där konstaterades att: *Kommunen har i Skolverkets jämförelse haft en relativt hög personaltäthet och en hög andel pedagogiskt högskoleutbildad personal inom barn- och utbildningsverksamheterna. Andelen elever i skolår 9 som inte uppnått målen i ett eller flera ämnen minskade under perioden ovan men för läsåret 2006/07 har en kraftig ökning skett. Intervjuade skolledare beskriver även att man ser en ökning av elever i behov av särskilt stöd.*

Komrev gör även följande iakttagelse:

Kunskapsresultaten i Strömsunds grundskolor är goda i jämförelse med andra kommuner, vilket de intervjuade anser har en direkt koppling till den tidigare höga personaltätheten och den höga andelen behöriga lärare, liksom ett medvetet arbete med kvalitet i verksamheten. Under 2006 har man dock redovisat fler elever i skolår 9 som inte uppnått målen i ett eller flera ämnen. Genomsnittligt meritvärde⁴ i skolår 9 har även sjunkit från 207 år 2005 till 204,3 år 2006. Andelen behöriga elever till nationella gymnasieprogram har under samma period sjunkit från 95 % till 91,8 %.

Från Barn- och utbildningsförvaltningen konstateras att satsningen på kärnämnen resulterar i att Strömsund fortfarande ligger över riket vad det gäller behörigheten att söka nationella

⁴ Meritvärde utgörs av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg (G=10, VG=15 och MVG=20). Det möjliga maxvärdet för varje enskild elev är 320 poäng. År 2006 var rikets meritvärde 206,8.

program. I Strömsund var 91,8% behöriga till nationella program år 2006 mot rikets 89,2%. En effekt av satsningen på kärnämnen är att andra ämnen kan bli ”lidande”. För år 2007 ökar kommunens genomsnittliga meritvärde för årskurs 9 till 205,4 samt att andelen elever behöriga till gymnasieskolan ökar till 94,2.

Utvärderingen och redovisningen avseende läsåret 2006/2007 gäller arbetet med följande avsnitt i Skolplanen: 9: Barn- och elevomsorg (utvärdering), 10: Skola – arbetsliv (redovisning), 11: Hälsoarbete (redovisning) samt 14: Miljö (redovisning) I denna kvalitetsredovisning följer en sammanställning av skolornas kvalitetsredovisningar. Redovisningen bygger på en sammanfattning och konkretisering av ett mycket omfattande material från kommunens samtliga rektorsområden. Det är lätt att inse svårigheterna med att på några få rader fånga och koncentrera ett helt läsårs vardagsarbete med att nå de uppsatta målen.

Utvärdering samt kvalitetsredovisning gällande delar ur Barn- och Utbildningsplanen för Strömsunds kommun

Bakgrund

Enligt Skolverkets anvisningar ska varje skola och kommun upprätta skriftliga kvalitetsredovisningar som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av lokala arbetsplaner och skolplanen. (SFS 1997:702, 2001:649 och 2005:609)

Syfte med kvalitetsredovisning

Det grundläggande syftet med kvalitetsredovisningen är att den ska fungera som hjälpmedel i arbetet med att utveckla och förbättra verksamheten genom att synliggöra skolans resultat och arbetet med att uppfylla skolans mål synliggörs. Redovisningen tjäna en rad olika syften:

- Elever, lärare, skolledning och övrig personal får en tydlig och gemensam bild av verksamheten som grund för en diskussion om behovet av förbättringsåtgärder.
- Föräldrar, avnämare och andra intressenter får en god information om skolan och kan därigenom delta i diskussioner om skolans utveckling. Redovisningen ger ökad insyn och möjlighet till ökat inflytande.
- Redovisningarna utgör också underlag för viktiga politiska beslut i kommunen.

Kommunens kvalitetsredovisning

Skolornas och områdenas kvalitetsredovisningar utgör ett underlag för kommunens kvalitetsredovisning.

Redovisningsperioder

Följande tidsperioder gäller på skol- respektive kommunnivå:

- Enskilda skolors redovisningar omfattar läsåret
- Kommunens redovisning omfattar kalenderåret/budgetåret

Redovisande rektorsområden

Backe ro (Fjällsjöskolan, Centralskolan, Bodums skola och fsk)

Bredgårds ro (Bredgårdsskolan, Gubbhögens skola och fsk)

Frostvikens ro (Frostviksskolan, Jormvattnets skola och fsk)

Hammerdals ro (Fyrås skola, Grevåkerskolan, Gåxsjö skola och fsk)

Hedenvinds ro (Hedenvindskolan och fsk)

Hjalmar Strömers ro (Gymnasieskolan, Vuxenutbildningen och SFI)

Hotings ro (Centralskolan, Kyrktåsjö skola och fsk)

Vattudalsskolans ro (Vattudalsskolan)

Redovisningsansvar

Respektive rektor och platschef är ansvarig för att redovisningen genomförs inom aktuellt verksamhetsområde. Arbetslagen lämnar in redovisningar till respektive arbetsledare. Barn- och Utbildningschefen är ansvarig för kommunredovisningen.

Organisation – uppdrag – information – kompetensutveckling

Barn- och utbildningsnämnden anger, inom ramen för kommunens skolplan, vilka områden som ska lyftas fram i den årliga kvalitetsredovisningen. BoU-chefen leder arbetet. Rektor planerar arbetet med redovisningen samt utarbetar och tillämpar rutiner för hur barns, elevers och vårdnadshavares medverkan och delaktighet skall säkras på respektive enhet. Elever, all personal och föräldrar informeras. Den slutliga sammanställningen och redigeringen av rektorsområdenas redovisningar görs av Barn- och utbildningsavdelningens kvalitetsutvecklare. Planen för kvalitetsredovisning tas upp i BoU-nämnden.

Tidsplan

Arbetslagen lämnar sina redovisningar till rektor senast den 15 juni.

Rektor redovisar till BoU-chefen senast den 15 september.

BoU-chefen redovisar till BoU-nämnden senast den 15 november.

Uppföljningsansvar och återkoppling

Uppföljningsansvaret och återkopplingen av kvalitetsredovisningarna åläggs rektor.

Barn- och utbildningsnämndens beslut gällande redovisning år 2007

Barn- och utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde 2006-02-21 att under år 2007 utvärdera och redovisa arbetet med följande avsnitt ur Barn- och utbildningsplanen:

- 9 Barn- och elevomsorg (utvärdering)
- 10 Skola – arbetsliv (redovisning)
- 11 Hälsoarbete (redovisning)
- 14 Miljö (redovisning)

I föreliggande redovisning beskrivs hur kommunens skolor arbetat för att uppfylla nedanstående mål. Här redovisas också utbildningsresultat och åtgärdsprogram. Barn- och utbildningsnämnden har att ta ställning till kvaliteten och graden av måluppfyllelse utifrån denna redovisning.

9: Barn- och elevomsorg

Mål

- *Alla trivs och känner trygghet i verksamheten*
- *Resursfördelningen tillgodoser varje enskilt barn utifrån dess speciella behov av stöd.*

10: Skola - arbetsliv

Mål

- *Alla elever får en så bra studie- och yrkesvägledning att de kan göra ett personligt genomtänkt studie- och yrkesval.*

- *Alla elever ges möjlighet att få minst två pröveveckor i högstadiet och minst två veckors ämnesanknuten praktik i gymnasiet.*
- *De traditionella föreställningarna om vad man kan göra som pojke/man och flicka/kvinna utmanas.*

11: Hälsoarbete

Mål

- *Den hälsofrämjande verksamheten bedrivs i dialog med barnen/eleverna och i samverkan mellan de pedagogiska och elevvårdande verksamheterna.*
- *För att öka barnens/elevernas, föräldrarnas och personalens engagemang i hälsofrågor bildas hälsolag - bestående av företrädare för dessa intressenter - med syfte att hjälpa barn/elever till goda och sunda levnadsvanor*
- *Hälsoplan ingår i den lokala arbetsplanen.*
- *Utrymme för daglig fysisk aktivitet skapas inom ramen för gällande timplaner i alla verksamheter från förskola till skola.*
- *Maten är näringsriktig och uppfattas som smakrik, tilltalande och god.*
- *Atmosfären och miljön är lugn och trivsamt i samband med lunchen.*
- *Måltiden serveras vid samma tidpunkt varje dag.*

14: Miljö

Mål

- *All vår verksamhet är föredöme i miljöarbetet.*
- *Alla äger insikt om hur vi bäst utnyttjar våra resurser i ett kretsloppsanpassat samhälle.*
- *Källsortering bedrivs vid alla förskolor/skolor.*

Resultat, måluppfyllelse och insatta åtgärdsprogram

Resultat, måluppfyllelse och åtgärdsprogram tas upp efter redovisningen av samtliga skolors arbete med avsnitt 9, 10, 11 och 14 i Barn- och utbildningsplanen. Här återfinns statistik över de nationella proven i år 5 och 9, uppnådda meritvärden och övrig betygsstatistik, redovisning av insatta åtgärdsprogram för att stödja kunskapsutveckling hos elever som inte bedömts uppnå betyget Godkänd i slutet av det nionde skolåret samt utbildningsresultat för Gymnasieskolan. I statistiken har även medtagits jämförelser med riket i övrigt.

Förebyggande arbete i likabehandling

Det förändringsarbete kring värdegrund och kränkande behandling, som inleddes i kommunen 2001 och som finns beskriven i en mycket positivt uppmärksam rapport från Arbetsmiljöinspektionen⁵, har även under detta redovisningsår fortsatt under ledning av Britt Eriksson, expert inom området. Hon har utbildat ett antal medarbetare inom kommunens skolverksamheter för att skapa kontinuitet i arbetet och därmed förutsättningar för fortsatta professionella insatser även efter det att hennes anställning avslutats. Efter 1 april 2006 har tyngdpunkten legat på utbildning omkring lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan

⁵ Rapporten finns som pdf under följande adress:

http://www.av.se/dokument/publikationer/rapporter/RAP2004_01.pdf eller [http://www.stromsund.se/under/Skola och barnomsorg/ Kvalitet / ”Tillsammans bygger vi värdegrunden i Strömsunds kommun”](http://www.stromsund.se/under/Skola%20och%20barnomsorg/Kvalitet/)

kränkande behandling av barn och elever även kallad ”barn- och elevskyddslagen” samt stöd och handledning vid arbetet med de enskilda skolornas likabehandlingsplaner/arbete. Även yrkesgrupper såsom lokalvårdare, vaktmästare och kökspersonal har utbildats omkring ”barn- och elevskyddslagen”. Britt har bland annat under året fört stödjande samtal med personal och arbetsledning, gett stöd och råd till föräldrar, utbildat elevskyddsombud och kamratstödjare. Hon har även blivit anlitad av andra kommuner vid likabehandlingsärenden i egenskap av sakkunnig inom området.

Under senhösten 2006 kontaktades kommunen av Handisam⁶, Myndigheten för handikappolitisk samordning. Handisam har regeringens uppdrag att ta fram ett diskussionsmaterial om hur barn bemöter barn och ungdomar med funktionshinder och som riktar sig till barn i grundskolans lägre årskurser (6-9 år) samt berörda vuxna runt barnen (lärare, förskolepersonal, fritidspersonal, föräldrar). Syftet med materialet är att kunna fungera som ett stöd i skolornas arbete med att främja elevers likabehandling samt motverka diskriminering och annan kränkande behandling. Kommunerna Strömsund, Halmstad och Gävle slöt avtal med Handisam om att ta fram var sitt diskussionsunderlag. Den 31 maj 2007 presenterade kommunen sitt förslag. Förvaltningens kvalitetsutvecklare, värdegrundspedagogen, ett par platschefer samt elever vid Grevåkerskolan i Hammerdal och Kyrktåsjö skola har deltagit i framtagandet av aktiva åtgärder och genomförandet.

Under våren 2007 fick all pedagogisk personal introduktion i SET (Social Emotionell Träning). Till hösten planeras att 30 handledare ska utbildas i SET. Dessa skall utbilda sina kollegor. Målet är att värdegrundsfrågorna skall hållas än mer levande i den dagliga verksamheten samt att all pedagogisk personal skall arbeta med aktiva åtgärder som berör SET.

Övriga utvecklingsarbeten

Under 2004 påbörjades ett långsiktigt arbete för att förbättra situationen för barn och barnfamiljer i Strömsunds kommun. Arbetet har bland annat mynnat ut i beslut om samordnat stöd till barn och barnfamiljer i form av Föräldrakraft⁷ och Familjecentral⁸. Föräldrakraft som innebär att alla föräldrar från och med 2006 ska erbjudas en serie informations-, diskussions- och utbildningsträffar från det allra först mötet med mödravårdscentralen tills barnet fyller 18 år. Stödet till föräldrar skall ske på ett likartat sätt i hela kommunen och följa teman som finns i de foldrar som tagits fram. Målet är att växa - med barnet - som förälder. Familjecentral som innebär att personal från kommunen och landstinget finns i gemensamma lokaler för att erbjuda föräldrar stöd i föräldrarollen och främja barns hälsa och rätt till en positiv utveckling. Vid den planerade uppföljningen våren 2007 konstaterades att samtliga rektorsområden kommit igång med Föräldrakraft och att det skett totalt över trettio sammankomster i Kommunen.

⁶ För mer information se www.handisam.se

⁷ Läs mer i föräldrafoldern:
<http://www.stromsund.se/download/18.3b063add1101207dd46800023752/F%C3%B6r%C3%A4ldrakraft.pdf>
och i personalfoldern:
<http://www.stromsund.se/download/18.3b063add1101207dd46800026982/Personalfolder.pdf>

⁸ Länk till Familjecentralen:
<http://www.stromsund.se/stodvardochomsorg/barnochfamilj/familjecentralen.4.3b063add1101207dd46800011275.html>

Under vecka 11-12 2007 gjordes en attitydundersökning till alkohol och droger bland kommunens alla elever i årskurs sju till nio. 498 elever deltog dvs 93 procent av samtliga kommunens elever i dessa årskurser. Undersökningen ingår i ett nationellt utvecklingsarbete kallat "3 X 3" (tre gånger tre) som består av föräldrastöd, att begränsa tillgängligheten och om ungdomars attityder till droger. Inom grundskolan har man hösten 2006 bildat en arbetsgrupp som arbetat med målen för "3 X 3" bland annat ovan nämnda attitydundersökning.

Till följd av de senaste årens ökning i kommunen av elever i behov av särskilt stöd bland annat i form av anpassade studiegångar görs under sommaren 2007 en kartläggning av dessa anpassade studiegångar samt dess bakomliggande orsaker. Den visar att anpassad studiegång är ett verkningsfullt verktyg för eleven att få gymnasiebehörighet. Den visar även att de som fått anpassad studiegång under grundskolan i flera fall inte behöver särskilda lösningar under gymnasieskolan men samtidigt att i andra fall kvarstår problemen och behovet av särskilda lösningar.

Både nationellt och lokalt framkommer det att matematik är det ämne som allt fler elever har svårt att klara. Behovet att utveckla ämnet är stort. För att svara upp mot behoven kommer man i Strömsunds kommun hösten 2007 bilda en skolövergripande utvecklingsgrupp i matematik där både grundskolan och gymnasieskolan ingår.

Rektorsområdenas redovisningar

Åtgärder för måluppfyllelse

Här följer en kort presentation av varje rektorsområde samt sammanfattningar av respektive områdes egna redovisningar av vidtagna åtgärder för att nå målsättningarna i Barn- och utbildningsplanens avsnitt 9: Barn- och elevomsorg, 10 Skola – arbetsliv, 11 Hälsoarbete och 14 Miljö.

Backe rektorsområde

Backe rektorsområde är ett rektorsområde som under läsåret 2006/2007 fungerat tillfredställande. De resurser man haft till förfogande har utnyttjats väl och kommit eleverna till godo. Det kan man bland annat utläsa genom att samtliga elever i år nio lämnade grundskolan med fullständiga betyg i princip i alla ämnen.

En del i det goda resultatet är helt säkert arbetet med att stärka relationerna med föräldrarna. Samarbetet kring varje enskild elev fungerar i de flesta fall mycket bra. Det gäller inte bara i samband med utvecklingssamtal och åtgärdsprogram utan även vid vardagliga situationer där flexibilitet är viktig från båda hållen. Information kring skolverksamheten sker fortlöpande vid föräldramöten och utvecklingssamtal, men även via skolans hemsida och det återkommande veckobladet. Skolan har ett fungerande föräldraråd som har träffats under läsåret. Föräldrar och allmänhet inbjöds till ett välbesökt Öppet Hus. De gavs även tillfälle till att delta vid en kvällsorientering.

Det hälsofrämjande arbetet som genomsyrar hela rektorsområdet har bestått av någon form av rörelse varje dag: Idrottslektioner, promenader, dans, slalom/snowboard, golf, innebandy-turneringar, fotbolls-turneringar, uteaktiviteter mm.

Elevens hela situation, både hemma och i skolan, har betydelse för ett framgångsrikt lärande. Därför kommer Backe ro även under kommande läsår fortsätta att sätta fokus på hälsan ur ett helhetsperspektiv.

Områdesbeskrivning ,verksamhetens förutsättningar

Förutsättningar

Backe ro är beläget i norra Ångermanland i Strömsunds kommun. Orterna Backe och Rossön är av typisk glesbygdskaraktär med långt avstånd till tätorten, men med närhet till naturen. Rektorsområdet består av tre grundskolor, Bodums skola år F-6, Backe Centralskola år F-6 och Fjällsjöskolan år 7-9 samt förskolor i Backe och Bodum. Elev/barnantalet i grundskolan var under läsåret 165. Förutom dessa barn fanns 23 barn i förskoleverksamhet, 10 barn i förskoleklass och tre barn inskrivna i grundsärskola.

Bodums skola och förskola i Rossön med 38 barn i grundskolan och 2 barn i förskoleklassen är en skola med utpräglad montessoriprofil. Där finns även förskolorna Killevippen (1-3 år) och Trollstugan (mixad verksamhet 4-12 år). Under många år har ett medvetet utvecklingsarbete kring montessoripedagogik bedrivits. Eftersom det skett en omorganisation inom arbetslaget har kompetensen i denna specialpedagogik minskat. Två av lärarna har 20 poäng påbyggnadsutbildning och flera av lärarna önskar fortbildning för att kunna använda skolans material på rätt sätt. Skolan önskar på så sätt upprätthålla samma pedagogiska kvalitet som tidigare. Inriktningen mot montessoripedagogik har fungerat som en starkt sammanhållande länk och väsentligt underlättat arbetslagsarbetet på skolan och förskolan. Eftersom lokalytan ska anpassas till budget och förskola och skolan strävar efter ännu mer samarbetsmöjligheter både pedagogiskt och resursmässigt har förskolan fått överta ett av skolans klassrum för att kunna lokalisera delar av Killevippens verksamhet tillsammans med Trollstugan i skolbyggnaden. Arbetet bedrivs i huvudsak i åldersblandade grupper. Så gott som all personal har lärarutbildning, många med vidareutbildningar. Lokalerna inryms i en något moderniserad skola, byggd på 50-talet. Trots byggnadens ålder är den väl utnyttjad och ger ett fräscht och luftigt intryck.

Backe Centralskola i Backe är en skola för barn från förskoleklass – årskurs 6 med 65 elever. Dit hör även förskolan Riddaren (mixad verksamhet för barn mellan 1 – 12 år) med ca 33 barn inskrivna. Arbetet vid Backe centralskola har starkt präglats av natur- och miljöarbete. Stor vikt har lagts vid schemalagd friskvård. Detta uppfattas mycket positivt av eleverna. Arbetet bedrivs delvis i åldersblandade grupper och är organiserat i en grupp f – åk 3 samt åk 4 – 6. Personalgruppen vid skolan är välutbildad med många års erfarenhet vilket ger trygga vuxna i elevernas vardag. Stort arbete har lagts ner på att skapa en bra lärmiljö. Lokalerna är anpassade för en modernare pedagogik med studiehall och omkringliggande klassrum. Lokalerna har ytterligare anpassats för samverkan mellan åldersgrupperna. Förskoleverksamheten är inrymd i samma byggnad som skolan. Ett naturligt umgänge och samarbete mellan olika grupper har skapats.

Fjällsjöskolan i Backe med 63 elever, som utgör högstadiedelen inom rektorsområdet, är en väl fungerande enhet. Arbetet i grundskolan bedrivs i huvudsak i åldershomogena grupper. Avsteg från detta görs t.ex. inom ämnet Elevens val samt vissa temaområden, där elevernas personliga val styr gruppindelningarna. Även på Fjällsjöskolan är så gott som samtliga lärare behöriga med lång erfarenhet. Skolan är belägen i en 50-talsbyggnad med separata klassrum

och långa korridorer med små burspråk. Som helhet upplevs lokalerna som ljusa och tilltalande. Skadegörelse eller klotter förekommer ej.

Ekonomi

Budgetansvaret inom rektorsområdet har under de senaste läsåren förändrats från en mer central styrning till en viss decentralisering, vilket innebär att varje enhet nu har ett stort inflytande över sin egen budget. Lärarpersonalen har visat stort ansvar för ekonomin. Rektorsområdet har inte kunnat hålla budgetramarna detta läsår. Det beror dels på sviktande elevantal och dels på eftersläpande nedskärningar i antal tjänster. Stordriftsfördelarna försvinner och overheadkostnaderna blir högre per elev. Det kräver ett annorlunda tänkande med krav på nya kostnadseffektiva lösningar.

Mål

De styrdokument som har legat till grund för arbetet i rektorsområdet har varit Lpo 94, Lpf 98, kommunens egen skolplan samt den lokala arbetsplanen för Backe rektorsområde.

Arbetet i Backe rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 9: Barn- och elevomsorg

Metod

Arbetet har bedrivits med lite olika inriktning på respektive enhet.

Målen kring **Barn och elevomsorg** uttrycktes i barn- och utbildningsplanen som att *-Alla trivs och känner trygghet i verksamheten*

Redan under början av 90-talet tillsattes en grupp vars uppgift var att utarbeta ett verktyg mot mobbning. Resultatet blev den plan mot mobbning som funnits i skolan sen dess. Sedan utarbetades en handlingsplan mot kränkande behandling/mobbning. Även jämställdhetsplanen tar upp vårt förhållningssätt till varandra. Likabehandlingsplanen togs i våras på gemensam konferens efter remiss till elevrådet. På föräldramöten presenterades förslaget dessförinnan och föräldrar hade möjlighet att kommentera den eftersom den låg på remiss på skolans hemsida. Den diskuterades i Bodum på föräldramötet och den kommer att revideras under höstterminen. Likabehandlingsplanen har tillkommit under den tid problem visat sig i Bodum. Lärarna har under den tid den funnits behandlat alla punkter. Punkterna under paragraf 3- Mål har berörts ovan. Punkt 4- Uppföljning: Här har man tagit fram ett underlag för utvecklingssamtal. Man har mycket tät kommunikation mellan ledning, lärare och skolhälsovård. Elevhälsan genomför enkäter med eleverna.

Punkt 5- Utvärdering: Man kan observera barnen konstant då skolan är liten.

Man har arbetat med EQ-verkstaden i livskunskap. Ökad vuxennärvaro från 1 person till 2 på raster samt assistent. Man har prövat att ha skilda raster under en tid. Föräldramöten har anordnats där även eleverna deltagit för att diskutera fram konsekvenser för elever när de inte följer skolans ordningsregler. Vid punkt 11- Åtgärdsdel har alla punkter behandlats utom nr 2 då sådan kränkning inte förekommit.

I **Bodums skola** tränas barnen medvetet i att ta eget ansvar för sitt arbete och de arbetar ofta i tvärgrupper där gruppleddare tränas till att ta ansvar för kamrater och arbetsuppgifter. Det är en bra grund till att självständigt kunna lära sig strukturera och ta ansvar för sitt arbete i högre stadier. Barnen skapar sina egna temaböcker i t ex historia och dessa används som uppslagsverk under åren. Arbetet är ämnesöverskridande med historia, mycket skrivträning och bild. Barnen tilltalas av detta arbetssätt och minns även sina kunskaper längre. Lsåret 2006-2007 har skolan gått med i ett projekt i no-teknik-naturvetenskap och är utnämnd till

Linnéskola. Skolan har därför satsat extra inom detta område. Eleverna i år 4-6 har redovisat en högläsningsläxa om Carl von Linné för alla elever på skolan varje vecka och detta arbete utmynnade i en föreställning på tema 1700-talet vid skolavslutningen där eleverna visade upp sina samlade kunskaper för föräldrarna i sketchform, om Linné, Celcius, Bellman och Gustav III. Oä-slöjden i åk 2 blev att tillverka rekvisita till föreställningen. På textilsslöjden har eleverna fått hjälp med att ordna tidsenliga detaljer på ”1700-tals kläderna”. En skogsdag för mellanstadiet i skogens nyckelbiotoper har varit på schemat och man har även genomfört en ”vilda blommans dag” där eleverna har fortsatt arbetet med sina herbarium. Eleverna har studerat fjärlilens utveckling i klassrummet med hjälp av inköpta larver. Skolan har också satsat på inköp av tekniklego för att alla elever ska få mer erfarenhet av konstruktion och teknik. Eleverna i åk 1-6 genomförde även en studieresa till Technichus i Härnösand.

Diagnostiska prov i matematik och svenska är utförda i åk 2. De barn som haft svårigheter kommer att få ökat stöd av speciallärare. Samtliga delar av de nationella proven har utförts i åk 5. I svenska är två elever inte godkända, i engelska är tre elever inte godkända. I matematik är en elev inte godkänd. Detta åtgärdas med uppföljande elevvårdskonferenser för upprättande av åtgärdsprogram och eleverna får fortsatt stöd av speciallärare under nästa läsår.

Personalen vid Bodums skola upplever att många elever idag har problem med sitt språkbruk och har svårt att bemöta andra människor på ett respektfullt sätt. Många barn har dessutom svårigheter med att hantera sina känslor.

- För att komma tillrätta med barnens grova språkbruk ordnades ett gemensamt möte med barn och föräldrar, där man gick igenom skolverkets rekommendationer angående ordningsregler. Föräldrar fick tillsammans med elever i smågrupper diskutera fram förslag till ordningsregler och konsekvenserna av att bryta mot dessa regler. Sammanställningen gjordes i form av ett kontrakt där föräldrar och elever undertecknade att de förstått regler och konsekvenser.
- För att utveckla elevernas konflikthantering lägger man ner mycket tid på att samtala med berörda elever och fokuserar på att ge redskap för ett positivt samspel.
- För att förbättra relationerna elever emellan och stärka deras självkänsla, har man under läsåret arbetat med EQ-verkstad en gång i veckan. Detta har skett i tvärgrupper. Övningarna har t ex varit dramalek, samarbets- och värderingsövningar.
- För att hjälpa elever med svårigheter i det sociala samspelet har skolan erbjudit föräldrar att deras barn ska få extra träning i form av Repuls (ART) av en särskilt utbildad pedagog.

Bodums Förskola

Förskolans mål kan sammanfattas på följande sätt:

Barnen ska känna trygghet genom fasta rutiner och genom att äldre barn hjälper yngre
Stärka självförtroendet genom arbetsuppgifter de klarar av och genom att få redovisa inför andra.
De ska känna ansvar inför sig själva, andra och miljön genom att lära sig akta och vårda omgivningen.
De ska bli självständiga och ta egna initiativ genom att ta ansvar. Fantasin utvecklas genom att de ges tid för fri lek och rollekar. De får känna grupp-känsla genom att barnens sociala förankring i bostadsområdet stärks bl.a. genom teman. De blir positiva genom att personalen samverkar och har en helhetssyn på barnen och genom att barnen får känna att de är respekterade. De blir nyfikna och får lust att lära genom att personalen tar tillvara barnens erfarenheter och intressen.

4-5 åringarna och förskoleklassen har varje måndag haft utedagar tillsammans. De har i samlad grupp promenerat till utflyktsmålet där de lärt sig om miljö, teknik och natur. Barnen har också själva tagit ansvar för sitt eget fika. Dessa dagar har varit uppskattade då det getts mycket tid till lek samt att åka skidor, madrass och skridskor.

På temadagar har allmän förskola (4-5år) arbetat med olika teman, tex. årstider och traditioner, jaget samt att man ägnat Linné lite extra tid. Arbetet med språket "Bornholmsmodellen" och fysisk uteaktivitet har getts stort utrymme. Bad har även ingått tillsammans med skolan. Förskoleklassen har deltagit i skolans arbetsdagar i så stor utsträckning som möjligt. De har deltagit i pysseldagar, temadagar i uteliv, haft gymnastik med år 1-2, musik mm. De har arbetat med montessoriematerial, tillverkat matematikböcker, naturböcker och valt arbeten utifrån mognad och intressen.

Trygghet och trivsel

Personalen upplever att barnen får ett allt grövre språk i de yngre åldrarna och uttrycker mycket av sin ilska med ord för att såra andra.

*Man följer skolans policy vad det gäller ordningsregler och visar tydligt vad man står för när det gäller rätt och fel.

*Personalen ägnar mycket tid till att ge barnen redskap för hur man löser konflikter, samtalar och säger förlåt.

*Man har en nära relation till föräldrarna där man stöttar och diskuterar uppkomna situationer.

*De vuxna spelar ibland teater om hur vi blir ovänner och sedan sams igen.

*Man läser medvetet böcker om kamratskap och samtalar sedan om dessa.

* Man arbetar med att stärka jaget hos barnen bl a. genom "grodden".

Tex. Drömmar, kamratskap, rädsla, känslor genom musik, skapande, lek och samtal.

*Barnen ges i uppdrag att själva få berätta hemma om de gjort något dumt resp. bra.

Backe Centralskola

Som stöd till en bra fungerande elevomsorg har man bl.a upprättat en krisplan, en plan mot kränkande behandling och mobbning samt en arbetsmiljöplan. Riddarens förskola har aktivt deltagit i kommunens projekt om Hälsa, Arbetsmiljö och Jämställdhet vilket har gett många positiva effekter i arbetsmiljön. Dessa har reviderats under läsåret. Elever, föräldrar och personal har tillsammans upprättat en gemensam policy för rektorsområdet med nyckelorden trygghet, respekt, självförtroende, empati och ett vårdat språk. Ordningsregler har man tillsammans tagit fram och föräldrarna har givit sitt stöd.

Utöver detta har man en elevassistent och när behov uppstår genomförs elevvårdskonferenser och åtgärdsprogram upprättas. Under läsåret har fem åtgärdsprogram kontinuerligt följts upp. Varje termin genomförs utvecklingssamtal med samtliga elever och föräldrar från förskolan till årskurs 6.

Skolsköterska finns i skolan 2 dagar/vecka. Det är lätt för eleverna att komma i kontakt med henne. Hon har en viktig funktion i elevomsorgen.

Relations-/värderingsövningar genomförs regelbundet där målet är att varje elev ska kunna stå för sina åsikter och ha respekt för att andra kan tycka annorlunda. De yngre barnen får kontinuerligt träning att fungera i grupp.

Konflikthantering tränas. Man ser konflikter mellan elever som en lärande situation där målet är att de själva med en vuxen handledare ska kunna lösa en konflikt. Under läsåret har personalen läst boken "Giraffspråket" som ger bra insikter i konflikthantering. Dessutom har personal från förskolan genomgått en fortbildning i konflikthantering för små barn. Tre sammankomster för föräldrar och personal har genomförts i Föräldrakrafts regi där distriktssköterska, barnmorska samt personer från projektgruppen varit engagerade.

Träningsmetod rePULS, som är ett kognitivt förhållningssätt och ligger till grund för den metod som hjälper människor att hantera sina impulser, ger eleverna verktyg för att hantera sin ilska. Det har genomförts för två elever.

Skolgården är man inte nöjd med och har tidigare lämnat in förslag på förbättringar men tyvärr händer inget. Personalen har tagit ett eget initiativ men pga ansvarfrågan har de inte rätt till det. Svårt när man demokratiskt tar upp skolgården med eleverna och där förslag kommer fram men det händer ingenting. Det är lätt att eleverna till slut resignerar och därför avsatte man pengar från den egna budgeten till förbättringsåtgärder men det har man inte rätt till heller eftersom det är kommunens tekniska avdelnings ansvar när utrustningen är på plats.

Det personalen ser och är överens om, är att de flesta barn verkar trivas i skolan. (Stärks även i elevenkäten) De kommer tidigt till skolan på morgonen, är glada och öppna, vågar prata med alla vuxna mm.

Att våga ta kontakt med all personal och kunna gå/vistas i alla lokaler kräver ett stort mått av trygghet. Därför stärker man eleverna att våga detta och inom arbetslaget är det väl förankrat att det är "allas barn". Från 4-åringar till årskurs 9 äter i samma matsal vilket på ett tydligt sätt visar barns trygghet tillsammans med barn i olika åldrar.

Rastvaktsschema har upprättats för att vuxna ska vara ett stöd ute på rasterna. Eleverna är måna om varandra och slår larm tidigt om något inträffar. Man är fullt medveten om att man inte kan se allt, men ett starkt mål för de vuxna är att eleverna måste få ett eget ansvar så att deras självförtroende kan växa. Ger man dem dessutom kunskap om konflikthantering ökar deras självförtroende.

Resultat från elev- och föräldraenkät. (Se bilaga)

Elevernas svar är genomgående mycket mer positiva jämfört med föräldrarnas.

Undersökningen är gjord under april månad och många är på naturliga grunder skoltrötta vilket inte syns i den grad man hade förväntat sig. T.o.m. utemiljön har ett övervägande positivt svar. Värdet i "vet ej" är svårbedömt eftersom det kan vara en väg för att slippa ta ställning vilket syns bl.a vid skolans stimulans att röra sig varje dag. Skolan har friskvård 2 dagar/vecka för de äldre eleverna och dessutom har de idrott övriga dagar.

I föräldrarnas svar är de allra flesta positiva till verksamheten men det finns ett fåtal föräldrar som genomgående är negativa (12 %). Det man funderar kring är bl.a. vilken vuxenroll de förväntar sig. (13 % har svarat "vet ej" eller "nej" på frågan om personalen är bra vuxenförebilder.) Vilka förväntningar har föräldrarna? Är man tillräckligt tydlig och medveten om vilka olika roller man har som föräldrar resp. skolpersonal?

Analys

Det allt hårdare klimatet i samhället återspeglar sig i skolan. Allt mer av skolans tid och resurser går till relationsfrågor. Skolan utgör idag en viktig arena, eller den enda för många,

för social träning. Detta tillsammans med att flera barn är skildsmässobarn gör att riskerna ökar för en allt mer splittrad tillvaro. Ett fåtal barn kräver idag allt mer resurser av lärare, assistenter och psykologer. Ett gott samarbete med hemmet underlättar detta arbete. I elevenkäten och genom observationer ser man att de flesta eleverna trivs, är trygga och anser att man har en bra skolmiljö.

- Får dina föräldrar reda på vad som händer i skolan?

Den frågan gav 15 % ett ”vet ej” eller ett ”nej” svar.

Föräldraenkäten visar att de flesta föräldrarna är mycket positiva till frågorna kring deras barns skolgång. Följande frågor ger bland ett fåtal föräldrar ett osäkert intryck på skolans förtroende i elevomsorg.

- Personalen tar itu med problem som uppstår mellan barnen.

Enligt utfallet har 20 % svarat ”vet ej” eller ”nej”.

- Jag är nöjd med verksamheten

16 % har svarat ”vet ej” eller ett ”nej”.

- Personalen är goda förebilder.

33 % har svarat ett ”vet ej” (9 st) eller ett ”nej” (6 st)

Skall skolan lyckas bättre med måluppfyllelsen måste man ha ett gott samarbete med hemmet och helst dra åt samma håll. De föräldrar som idag saknar tillräcklig insikt i skolan måste man få med i processen och i förståelsen om vad som händer i skolan.

Personalen har därför som mål, att vid höstterminsstarten genomföra ett obligatoriskt föräldramöte där resultaten från enkäterna redovisas. De ska diskutera fram samarbetsformer så att skolans elever får tydligare signaler från vuxna som skall stödja dem. Följande frågeställningar kan tas upp

- Hur kan skolan bli tydligare?
- Hur skapar vi tillsammans bättre förutsättningar för våra elever?
- Hur skapas ett gemensamt synsätt hos vuxna?
- Hur skall vi hantera problem i skolan?
- Hur skapas rutiner så att föräldrar får löpande information om vad som händer i skolan?

För att stödja processen genomförs minst två föräldraträffar/ termin. Processen utvärderas 2 gånger per termin.

Fjällsjöskolan

Det som stärker och säkerställer personalens målsättning om att alla ska trivas och känna trygghet i skolan är faktorer som:

- Det är ett bra samarbete mellan stadierna
- Man säkerställer den individuella utvecklingen
- Det föreligger en nära kontakt med föräldrarna
- Man har mentorträffar tre gånger i veckan
- Ett väl fungerande samarbete med skolhälsovården
- I de fall behov funnits har åtgärdsprogram upprättats
- Personalen är erfaren och utbildad
- Flexibel resursfördelning med rätt stöd till varje elev

Skolans policy betonar vikten av trygghet. Hur väl man når målen visar sig bl.a. i återkommande utvärderingar/ enkäter som görs varje läsår.

- Den årliga elevutvärderingen visar att 99% av eleverna känner sig trygga
- Eleverna upplever arbetsmiljön som mycket god.

- Enkäten visar att 97 % av eleverna anser att nivån i undervisningen är lagom svår.

Arbetet i Backe rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 10: Skola – arbetsliv

Bodums skola

- Eleverna i 4-5-6 har under läsåret genomfört ett antal studiebesök hos lokala företagare.
- Eleverna i åk 3-6 har också haft en dags prao inom skolans verksamheter, på föräldrars arbetsplats eller lokala företag.
- Skolan har för avsikt att förbättra arbetet inom entreprenörskap och skulle gärna ha en studiedag kring detta. I dagsläget har man ingen fastställd arbetsplan men har för avsikt att utarbeta en, gärna i samarbete med lokala entreprenörer.

Skolan har under läsåret upprättat en praoplan för åk 1-6. Under åk 1-4 får man ha prao en halv dag inom skolans olika yrkesområden; skolmåltider, lokalvård, vaktmästeri och barnomsorg. Under åk 5-6 får man ha prao två dagar/läsår, på föräldrarnas arbetsplats och lokala företagare.

För att finansiera sin kommande studieresa har eleverna på mellanstadiet arbetat med olika projekt ex försäljning av påskris, godis, ponnyridning etc

Bodums Förskola

Barnen bearbetar i sin lek olika roller och erfarenheter de har av arbetslivet. De leker många gånger affär, sjukhus, polis. Då kan man stötta dem och ge lite tips och nya erfarenheter till leken. Man tänker på vad och hur man bemöter killar respektive tjejer. Vad vill barnen arbeta med när de blir stora. Vilka framtidsdrömmar har de? Kan en kille vara sjuksköterska? Kan jag som tjej bli skogsmaskinsförare som pappa?

Backe Centralskola

Man följer sin samhällsplan. (Se bilaga) Den har utökats med brandutbildning för årskurs 5. Under hösten engagerades genuspedagog vid 2 tillfällen. Vid elevens val har många elever valt att följa sina föräldrar i deras arbete.

Fjällsjöskolan

Åk 8 besöker under vårterminen gymnasiet och får där en bred information om programmen. På hösten i åk 9 görs ett nytt besök baserat på elevernas individuella val.

Under samma termin genomförs två veckors prao. Att lyfta jämställdhetsfrågor i enighet med vår policy utgör en bra grund inför kommande yrkesval

Detta görs kontinuerligt i det vardagliga arbetet.

I enkätsvaren framkom önskemål om utökad praotid, vilket man kommer att försöka att tillgodose kommande läsår.

Arbetet i Backe rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 11: Hälsöarbete och avsnitt 14: Miljö

Bodums skola

Man arbetar hälsofrämjande genom att:

- Medvetandegöra eleverna om sunda kostvanor
- kostinformation från skolsköterska

- verka för att elever och personal tar med ”nyttig” matsäck vid friluftsdagar och dylikt.
- En gång per vecka arbetar man årskursblandat , 4-13 år i små grupper, med hemkunskap. Man bakar matbröd, gör en sallad eller ett nyttigt mellanmål. Övriga elever och personal bjuds sedan på det man tillagat vid dagens lunch.
- Medvetandegöra eleverna om vikten av fysisk aktivitet
 - 1 timme friskvård/ vecka, årskurs 3-6, där eleverna oftast får olika alternativ att välja mellan
 - information från sjukgymnaster om vikten av att röra på sig
 - utedagsverksamhet
- Man har även haft en Må bra-vecka för kropp och själ
 - utflykter på skidor med matlagning över öppen eld
 - eleverna fick utifrån intresse välja aktiviteter som fick dem att må bra, t.ex. massage och avslappning, pyssel, köra radiostyrda bilar och skriva dikter
- Till hösten planeras ett föräldramöte med droginformation.
- Skolan har deltagit i ”Handslaget” – under vintern i slalom/snowboard och under våren i golf

Bodums Förskola

Man arbetar hälsofrämjande genom att:

Medvetandegöra barnen om sunda kostvanor, prata om nyttigt – onyttigt.

Servera bra frukost - mellanmål.

Baka matbröd, sallad eller ett nyttigt mellanmål tillsammans årskursblandat 4-13 år en gång /vecka.

Ge utrymme för utelek 1-2 ggr per dag.

Man lär sig att det är roligt att vara ute i alla väder genom olika aktiviteter.

Samtala och provar på vad jag mår bra av.

Varva ned med sagoläsning, massage och avslappning.

Man arbetar utifrån broschyren Föräldrakraft: Föräldrarna har bjudits in till att lyssna på föreläsare som tagit upp bl.a. kost och motion samt gränssättningar.

Man har startat dokumentation av guldkorn i vår tillvaro i text och bild.

Backe Centralskola

I skolskogen eller i annan utemiljö vistas eleverna regelbundet. Detta för att göra dem miljömedvetna. (Det man har behov av är man rädd om.) Allemansrätten tas speciellt ofta upp i förskolan men repeteras genom hela skoltiden. Den globala uppvärmningen har kontinuerligt diskuterats och dessutom källsorterar man. Man stödjer aktivt ”Håll Sverige Rent”- kampanjer ex. skräpplockarveckan. Elever deltar vid skyddsronder och matråd. Enligt elevenkäten är eleverna nöjda med den mat som serveras. I temaarbeten får de kunskap i goda kostvanor. Eleverna uppmuntras att dagligen röra på sig. Två gånger/vecka har de friskvård som är schemalagd utöver idrottstimmar och är populära inslag i det vardagliga skolarbetet. Man deltar i olika riksomfattande arrangemang som Skoljoggen, Guldstaven, Piggelin, Backerännet Fair Play Cup mm. För andra året i rad har man ett samarbete med idrottsföreningar genom ”Handslaget” i golf och alpina sporter. Det har lyckats bra för det har riktats till de elevgrupper som normalt inte rör sig så mycket och de har vuxit när de tillsammans med alla elever under friluftsdagar och kvällar har kunnat åka i slalombacken.

Fjällsjöskolan

Skolans hälso- och friskvårdsprofil visar sig bl a genom en fysisk aktivitet varje dag genom olika aktiviteter som dans, orientering, slalom, promenader samt idrottsutbyte med andra skolor – innebandy, fotboll. Utvärderingen visar att eleverna känner sig delaktiga och blir hörsammade. Kontakten med skolsköterskan fungerar bra. Hälsolag saknas men anses överflödigt eftersom man har en väl fungerande kontakt mellan elever, föräldrar och personal. Hälsoarbetet ingår i den lokala arbetsplanen och i arbetsmiljöplanen. Värderingsövningar, rollspel, drog föreläsare, etik och moral, teater om mobbning, danskurs är exempel på hur man arbetat för att nå de uppsatta målen.

De flesta elever är väl förtrogna med källsortering enligt utvärderingen.

I skolan sorteras papper, metall, hårdplast, mjukplast och glas.

Ersättning för returglas går till elevernas gemensamma aktiviteter. 95 % av eleverna anser att skolan uppmuntrar dem att vara rädda om naturen.

Åtgärder för utveckling

Hur ser då utvecklingen ut för rektorsområdet framöver? Det fortsatt vikande barnantalet medför en krympande ekonomi. Det är viktigt att trots det försöka bibehålla en bred kompetens hos pedagogerna.

Fördjupa arbetet kring elevhälsa

Eftersom hälsoutveckling är en prioriterad del i vårt arbete kommer vi att även nästa år fortsätta med denna inriktning.

Skolsköterskans viktiga roll kommer att synliggöras tillsammans med den nyligen tillsatta kuratorn vars insatser visat sig mycket värdefulla i vårt elevvårdsarbete. Här finns ett starkt elevvårdsteam som kan hjälpa eleverna med både deras fysiska och psykiska hälsa.

Föräldramedverkan

Föräldrarnas medverkan och engagemang är viktig. Engagerade och aktiva föräldrar kan ge ett stort resurstillskott och hjälpa oss klara de uppsatta målen.

Vi kommer att under nästa läsår göra en satsning på temat Föräldrakraft. Där ges föräldrar information bl a om ungdomars risk att hamna i alkohol- och drogberoende samt hur vi kan arbeta för att stävja detta. Föreläsningar där föräldrar är inbjudna är också ett sätt att öka graden av föräldramedverkan.

Öka lärares lärande

Att fortsätta utveckla en verksamhet i minskande volym är en stor utmaning. Den stora oron inför framtiden har gjort att rektorsområdet kämpat hårt för att hålla farten uppe. Detta kräver ett mycket optimistiskt och ett icke-konservativt tänkande.

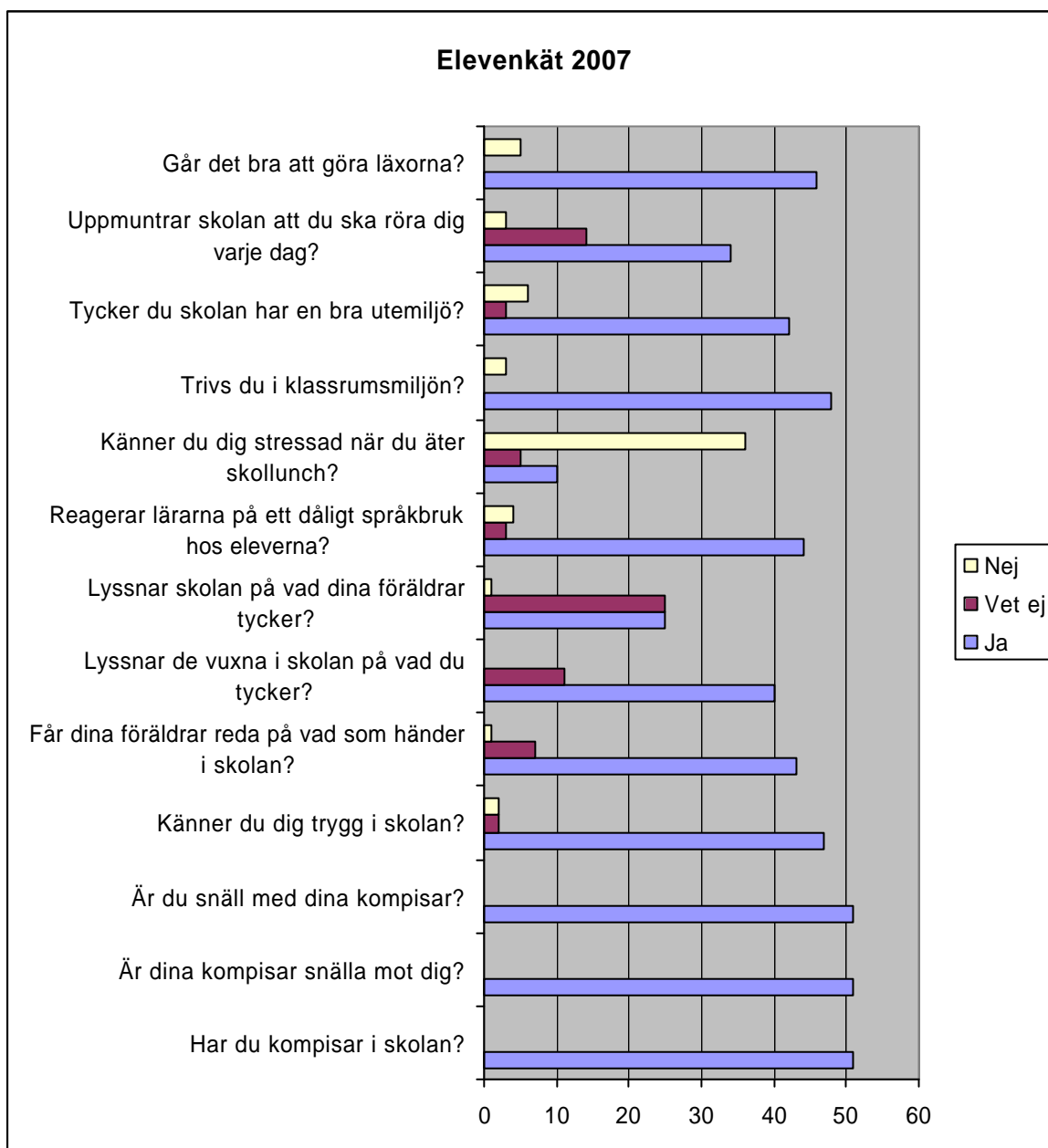
En fortbildning styrd utifrån lärarpersonalens egna önskemål garanterar en bredd i kompetensen även på de små skolorna.

Detta uppmuntrar vi bl.a. genom att kommande läsår ge tillfällen till erfarenhetsutbyte mellan skolans personal i kommunen.

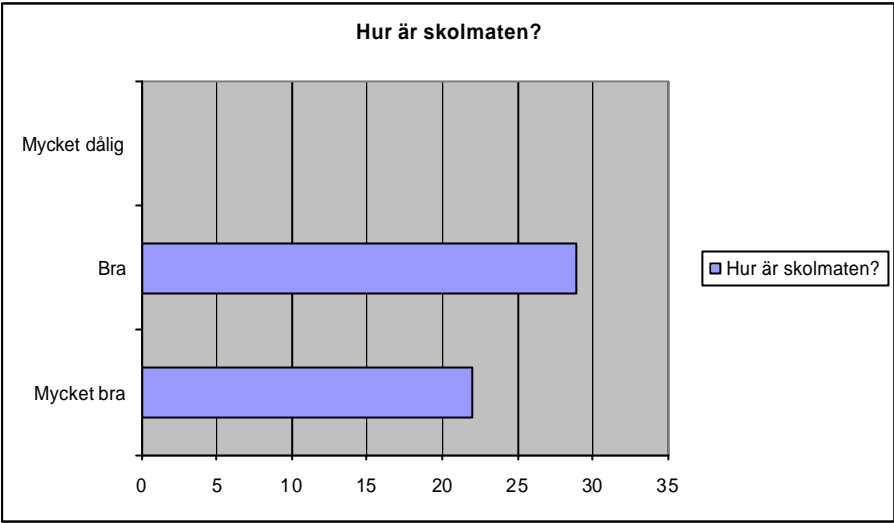
Under kommande läsår kommer kommunens satsning på SET, Social och emotionell träning, att ges som utbildning till personalen.

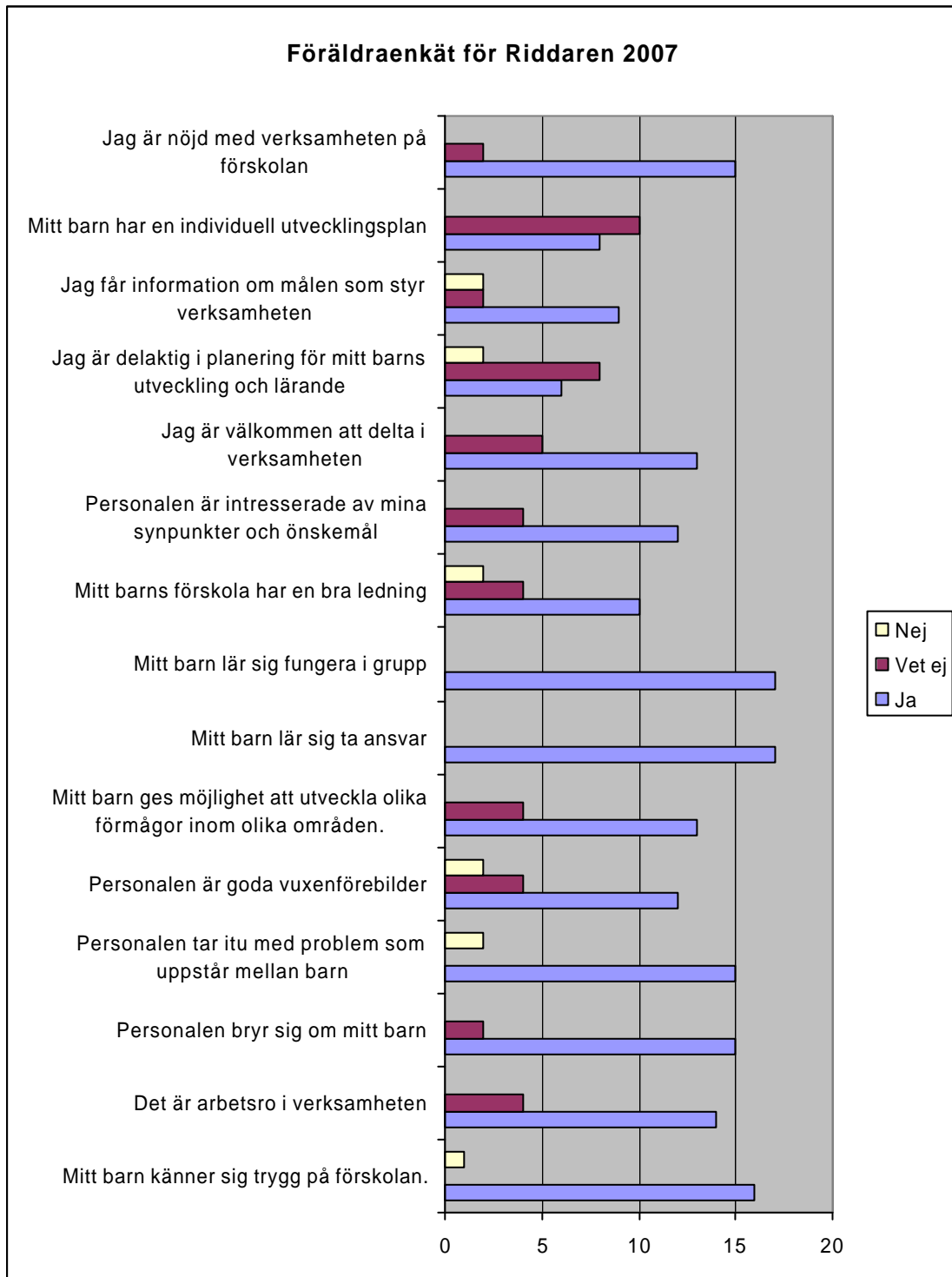
Dessutom lägger vi ner mer kraft på varje lärares individuella kompetensutvecklingsplan.

En lärande organisation som skolan bör alltid se utbildning och lärande som sitt främsta verktyg för förbättring.

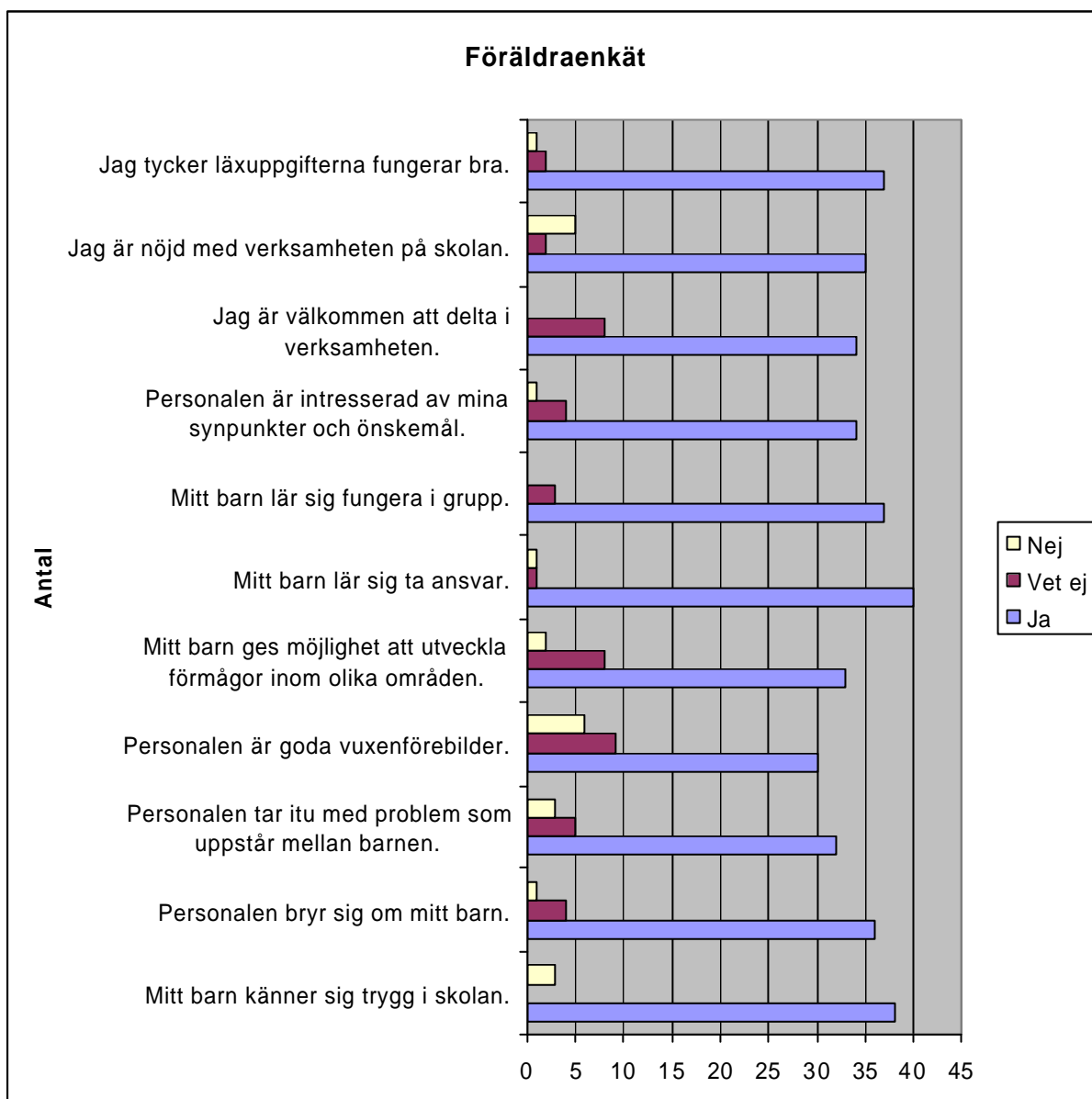

Resultat från elevenkät. Bilaga till Backe rektorsområdes kvalitetsredovisning 2006/07.

Resultat från Backe Centralskolas föräldraenkät. Bilaga till Backe rektorsområdes kvalitetsredovisning 2006/07.

Samhällsplan för Backe centralskola

Vår skola är en del av Backe samhälle som utgör ett naturligt inslag i elevernas vardag. För att på ett systematiskt sätt ta vara på den kunskap som finns i vårt närsamhälle har vi upprättat följande samhällsplan. Den skall ses som en rekommendation och moment kan ses ur olika synvinklar beroende på elevernas åldrar.

- Under förskolan bör eleverna besökt kontinuerligt och arbetat kring:
 - o Biblioteket och affären
- Under åk 1 - 3 bör eleverna besökt och arbetat kring:
 - o Lantgården,
 - o Ambulansen
 - o Brandkåren
 - o Forntiden där de ges möjligheter att utforska stenåldersmuseet och närmiljön som kunskapskälla
- Under åk 4 - 6
 - o Kyrkan och Hembygdsgården (gärna med stationssystem).
 - o Brandutbildning vid brandstationen
 - o Vattentornet, vattenverket och reningsverket

Bredgårds rektorsområde

Områdesbeskrivning, verksamhetens förutsättningar

Bredgårdsområdet bedriver verksamhet för barn från ett års ålder upp till och med sjätte skolåret. Området har en arbetsorganisation med en områdeschef/rektor och en skolassistent samt administratör delad med Hedenvindsområdet samt sju platschefer. Sex av de sistnämnda har huvuddelen av sin arbetstid i barngrupp och klass. Personal i övrigt består av grundskollärare, förskollärare, slöjdlärare, idrottslärare, fritidspedagoger, barnskötare, assistenter, specialpedagog och talpedagog. Sammantaget består personalen av ca 60 anställda. Grundskolan har både ålders- och personalintegrerad verksamhet. Verksamheten omfattar totalt ca 240 barn varav 183 skolbarn, där 24 stycken är förskoleklassbarn. Områdets behov av stödjande verksamhet (vaktmästare, städ och kost) tillgodoses genom Teknik- och serviceförvaltningen. Området innefattar nedanstående förskoleklasser, förskolor, skolor och fritidshem:

Gubbhögens skola, som är belägen 5 mil norr om Strömsunds centralort, har verksamhet för åk 1-6 med 11 elever samt förskola, förskoleklass och fritidshemsverksamhet för lika många barn.

Bredgårds skola, som har åk 1-6 med 24 stycken förskolebarn integrerad i förskoleklass.

Bredgårds förskola, som har tre avdelningar med 54 förskolebarn i åldern 1-5 år.

Skattkistans förskola, som har 1,5 avdelning med 24 förskolebarn i åldern 1-5 år.

Blomslingans förskola, som har två avdelningar med 34 förskolebarn i åldern 1-5 år.

Lyan och Nya fritids fritidshem, som har fritidshemsverksamhet före och efter skoltid med ca 40 barn.

Bikupans fritidshem, som har en avdelning med ca 30 barn i åldern 6-12 år.

Förberedelseklass med flyktingbarn, som har placerats i en förberedelseklass i det gamla skolhuset, den s.k. ”Röda skolan”, under sin första tid i Strömsund, innan de efterhand slussats ut i klasserna.

Vid Bredgårdsområdet arbetar sedan flera år tillbaka en utbildad genuspedagog som tillför jämställdhetsarbetet tankar och som vidhåller en process i arbetslaget med diskussioner, argument- och erfarenhetsutbyte samt inte minst en medvetenhet om hur barnen bemöts och behandlas utifrån könstillhörighet.

Profilering

Bredgårdsområdets profilering är natur och kultur. **Naturprofileringen** tar sig uttryck i verksamhet förlagd till de skogs- och naturområden verksamheterna disponerar. Tillsammans med barnen planerar vi utevistelsen, där utomhuspedagogiken bl a behandlar naturstudier, miljövård, göra upp eld, laga mat, m m. **Kulturutbudet** innehåller film, teater, författarbesök, besök på konstutställningar, musikkonserter och museum. Rektorsområdet producerar genom t ex egna sångstunder, ”storsjung” (alla klasser sjunger gemensamt i gymnastiksalen), animation bild- och formutställningar samt under arbete med teman dikt och prosa. Det mångkulturella samhället med verksamheter anknyter till samekulturen och vår hembygds historia tillvaratas vid lägliga tillfällen.

Förutsättningar för verksamhetens måluppfyllelse

Bredgårdsområdet har näst intill 100 % behörig och kompetent personal på alla avdelningar. Området kännetecknas av den s.k. ”Bredgårdsandan”, vilket bland annat innebär att alla tar sitt ansvar för alla barn och att det sker ett brett samarbete mellan avdelningar och klasser emellan.

Förskolepersonalen arbetar tillsammans med klassläraren delar av dagen i klassen och följer dem sedan under fritidstiden resten av dagen, vilket medför en god kontinuitet i kontakt med barnen.

Under det senaste läsåret har en rektor haft ansvaret för både Bredgårdsområdet och Hedenvindområdet.

Området har förmånen att bland personalen ha en genuspedagog, som påminner oss om vårt uppdrag att arbeta för jämställdhet. Arbetet med IUP, individuella utvecklingsplaner, har fortsatt sen starten förra vårterminen.

Uteverksamhet i närbelägna skogsområden har flitigt utnyttjats av förskoleverksamheten och skolan, den senare med planlagd utedag varje vecka.

Arbetet med måluppfyllelsen

Varje arbetslag har utifrån utbildningsplanens prioriterade områden för utvärdering valt speciella mål från dessa planer att arbeta mot.

Arbetet i Bredgårds rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 9: Barn- och elevomsorg

Arbetslaget Blomslingans förskola

Avdelningarna Solrosen och Gullvivan

Mål:

Att hitta lekar och spel som premierar andra talanger än snabbhet och styrka.

Genomförande:

Blomslingans förskola introducerade lekar och spel som främjade samarbete. Det har skett främst med 4-5 åringar ”Superzebrorna”, dels i gymnastiken varannan vecka och dels varje onsdag, där vi ofta har avslutat med en lek. Lekarna har bedrivits både inomhus och utomhus.

Utvärderingssätt:

Blomslingans förskola använde BRUK-blanketten A1.8 ”Samspelet i barngruppen” och gjorde jämförelser med tidigare resultat med samma blankett. Dessutom har de tittat i sin planeringskalender och planläggningen för ”Superzebrorna”.

Resultat:

Om arbetslaget inte har sett resultat på en gång, så ser de glädje i leken. Barnens initiativförmåga har ökat, de har delgett varandra nya lekar. Gruppkänslan och gemenskapen har blivit starkare.

Måluppfyllelse:

I stort sett har arbetslaget uppnått sitt mål, tycker man.

Enligt bruksblanketten har Blomslingans förskola höjt sig i alla de tre punkter man skulle förbättra enligt målbeskrivningen samt även punkt E i blanketten: ”Personalen uppmuntrar.”

Reflektioner

Inom personalgruppen har de pratat om att dela upp sig oftare och att ha styrda lekar på andra sidan gården.

Arbetslaget Bredgårds förskola

Avdelningarna Gluggen, Trollebo och Hyddan

Mål:

Att alla skall trivas och känna trygghet i gruppen.

Bakgrund:

Under vårterminen 2006 började Bredgårds förskola fundera på samspelet i gruppen utifrån bedömningarna man gjorde i utvärderingsverktyget BRUK: s blankett A1.8 ”Samspelet i barngruppen”. Därför beslutade Bredgårds förskola att man skulle arbeta med temat ”Kompis” under läsåret 2006-07. Värdegrundsarbetet, som man även avsåg att jobba med, inkluderades i samma tema.

Genomförande:

Bredgårds förskola har med stöd av ”Barn och utbildningsplanens” punkt 9 ”Barn- och elevomsorg” arbetat under ”Tema Kompis”, för att alla skall ha rätt att känna trivsel och trygghet. Man har följt den ”Gyllene regeln” – Allt vad du vill att andra skall göra för dig skall du också göra för dem -. Genom samtal i samlingarna har personal och barn tillsammans kommit fram till hur man tycker en bra kompis skall vara och hur man själv skall bli en bra kompis. Bredgårds förskola har sjungit ”kompis-sånger”, masserat varandra, spelat teater, lekt lekar, som främjar samarbete och kompisanda, målat, ritat, och diskuterat. Allt för att främja ett bra ”kompisbeteende”.

Utvärderingssätt:

Genom att göra en enkät till föräldrarna och intervjuer med barnen. Bredgårds förskola gjorde även en jämförelse med tidigare resultat med hjälp av BRUK-blanketten A1.8 "Samspelet i barngruppen".

Resultat:

Enkäten visar att personalen tillsammans med barnen har förmedlat våra teman till de flesta föräldrar. Barnen kan beskriva hur man är en bra kompis, men kanske inte alltid själv kan leva upp till det i lekens iver.

Personalen har blivit duktiga på att se hur barnen har det i samspelet med varandra och personalen samtalar regelbundet med dem.

Måluppfyllelse:

Bredgårds förskola upplever att man nått sitt mål. Observationer i gruppen har visat att barnen känner trygghet. Barnen leker och springer över mellan avdelningarna, vilket tyder på att alla barn känner sig som "hemma" i hela huset. Inget barn är ensamt mot sin egen vilja.

Analys

Frågorna i enkäten kunde ha varit formulerade på ett sätt som bättre belyste vårt mål om trivsel och trygghet.

Reflektioner

Målen har varit svåra att mäta. Jobbet med att skapa trivsel och trygghet tar aldrig slut.

Arbetslaget Skattkistans förskola**Mål:**

Att utforma en miljö som är trygg, rolig och som inspirerar till lek samt göra lekrummet mera lockande till rollekar och använda sagorummet kontinuerligt.

Genomförande:

Skattkistans förskola började med att göra i ordning lekrummet med hjälp av Flatafix. Bord och fyra stolar, nya dockor, dockkläder och husgeråd m m införskaffades. Dockskåpet genomgick en renovering och uppfräschning tillsammans med barnen, vi sydde gardiner och gjorde tavlor.

En teaterskärm byggdes om för att passa i förskolans rum. Handdockor plockades fram och spontana teatrar började ta form.

Två inövade teatrar gjordes med 4-5 åringar, Korven på näsan och Lejonet och musen. Rekvizitan tillverkades av personalen tillsammans med barnen, Skattkistans förskola tränade varje pjäs i ca två veckor och sen hade vi föreställning för hela förskolan och efteråt bjöd vi på popcorn och hemkockt rödvinbärssaft.

Utvärderingssätt:

Genom observationer.

Resultat:

Skattkistans förskola tycker att det leks mer rollekar och i dockskåpet leker både stora och små barn. Korta egna spontana teatrar med handdockorna förekommer ofta. Sagorummet har inte använts så mycket mest beroende på att vi haft så många små barn detta läsår. Skattkistans förskola har dock läst eller berättat saga efter lunch för 4-5 åringar varje dag.

Måluppfyllelse:

Målet har delvis uppfyllts.

Arbetslaget Gubbhögens skola

Åk 1-6 och förskola/förskoleklass

Mål:

Att försöka påverka barns inställning till att vinna och förlora, att lära dem att se andra värden.

Genomförande:

Genom att muntligt poängtera att det viktiga inte är att vinna utan att lära sig och att ha roligt tillsammans. Göra gemensamma aktiviteter där samarbete framhålls.

Utvärderingssätt:

Tre skattningar av varje barn under tidsperioden, som avslutas med en sammanfattande utvärdering i slutet av läsåret.

Resultat:

Efter sista skattningen av eleverna har det framkommit att det har blivit vissa förbättringar. Att vinna och vara först är inte längre lika angeläget för barn som tidigare varit väldigt tävlingsinriktade, men problemet kvarstår i viss utsträckning.

Måluppfyllelse:

Gubbhögens skola har inte lyckats förändra barnens inställning till detta i önskad grad.

Analys/reflektioner/åtgärder för förbättring:

Tävlingsmomentet har inte konsekvent eliminerats i verksamheten. Och det är inte säkert att det är helt önskvärt, att all tävlingsinriktning tas bort. Gubbhögens skola tror inte att är rimligt att man kan förvänta sig en fullständig måluppfyllelse inom detta område. Skola/förskola är endast en del av barnens uppväxt och barnen påverkas såklart av vilka värderingar som finns i hemmiljön. Gubbhögens skola har inte jobbat tillsammans med hemmet i den här frågan. Periodvis har fokus legat på andra problemområden och man känner att det finns mer att göra kring problematiken vinna eller förlora.

Arbetslaget F-1**Mål:**

Att få en inblick i var eleverna/barnen känner sig trygga respektive otrygga på sina raster och vid omklädningssituationer. Att få klarhet i vilka aktiviteter som förekommer under rast då den fria leken styr samt vilka relationer man väljer för sin egen trygghet och trivsel.

Genomförande:

Undersökningsgruppen består av 55 elever i förskoleklass och årskurs 1. Tre så kallade F1 klasser.

Frågeställningar

Vad anser barnen/eleverna vara trygghet?

Finns det ställen där man inte känner sig trygg och i så fall var?

Finns det vuxna att gå till?

Vad, när, hur och med vem leker man?

Hur upplever barnen själva sina raster och omklädningssituationer?

Vilka likheter och skillnader finns det mellan pedagogernas och elevernas åsikter?

Utvärderingssätt:

Enkäter i intervjuform och observationer samt i vissa fall även dokumentationer gemensamt med barnen i form av bilder, texter och fotografier i en "rastbok".

Resultat:

På frågan om vad trygghet är har sju elever svarat att man inte vet. Sedan följer här några av svaren på vad det kan innebära att vara trygg:

- Att alla är snälla
- Jag är trygg när ingen är på mig
- Man känner sig trygg på skolan
- Trygghet är att det finns vuxna
- När det finns någon i närheten och man inte behöver vara ensam
- Att inte behöva vara rädd
- Att bli skyddad
- Att ha bra kompisar och fröknar
- Att känna sig säker
- Att trivas
- Att må bra
- Att ingen slåss eller bråkar
- Att inte bli slagen

På frågan om det finns ställen där man inte känner sig trygg, har vi fått följande svar:

Tre stycken som inte vet, medan 27 elever svarar nej. Här följer en redovisning av ställen man inte känner sig trygg på:

- Ute på rasten (om någon slåss)
- Omklädningsrum
- När man blir jagad av stora killar på skolgården
- Bakom kullen
- På cykelbanan
- Baksidan vid bandyplanen
- Fotbollsplanen
- Dagsgården
- När någon kommer emot mig
- När det är äldre barn i närheten som är stökiga
- Toaletten (man vågar inte låsa)
- I kapprummet
- I skogen

- I främmande klassrum eller på vissa fritids

På frågan om man har någon vuxen att gå till har alla elever svarat att de hade någon att gå till, exempelvis personalen som jobbar eller någon annan vuxen i närheten.

Observationer

Den största delen i detta är observationerna som sker dagligen. Vid raster, bad och idrott och omklädningssituationer. När det gäller rasterna är arbetslaget F-1 överens om att en del barn ständigt befinner sig i utkanten av skolgården och att man sällan ser dem. Andra vet man precis var de är.

När det gäller kompisrelationer kan sägas att för enstaka barn ”duger” bara vissa kompisar. Barnen är duktiga på att skapa nya kompisrelationer och är inte främmande för att leka med barn från andra skolklasser.

Det har observerats olika lekar beroende på var man befinner sig. Det är lättare att leka för de små när det inte finns större barn i närheten. Man leker i olika konstellationer med både flickor och pojkar.

Dokumentation

Stora Rastboken blir en rolig tillbakablick över året där barnen dokumenterat sina raster i form av bilder, texter och fotografier. Man har även haft samlingar kontinuerligt i direkt anslutning till raster där man diskuterat hur rasterna fortlöpt.

Måluppfyllelse:

Med svaren i enkäterna om trygghet och otrygga platser har arbetslaget F-1 uppnått målen om att få svar på dessa frågor.

Angående vilka aktiviteter och relationer som förekommer under rasterna har arbetslaget F-1 sett att några är jätteduktiga på att leka med alla vare sig lekkamraten är en flicka eller pojke medan andra är väldigt bundna till könsrelaterade lekar. Ett fåtal barn klarar inte av lek utan styrning.

Det är sällan man nöjer sig med att vara ensam och där försvinner den värsta oron angående utanförskap. Eleverna/barnen har fått en förståelse för att vuxna ser och uppmärksammar vad som händer runt omkring och att man tar tag i det som händer och sker.

Arbetslaget 2-3

Mål:

Att barnen ska utveckla fler kompisrelationer.

Genomförande:

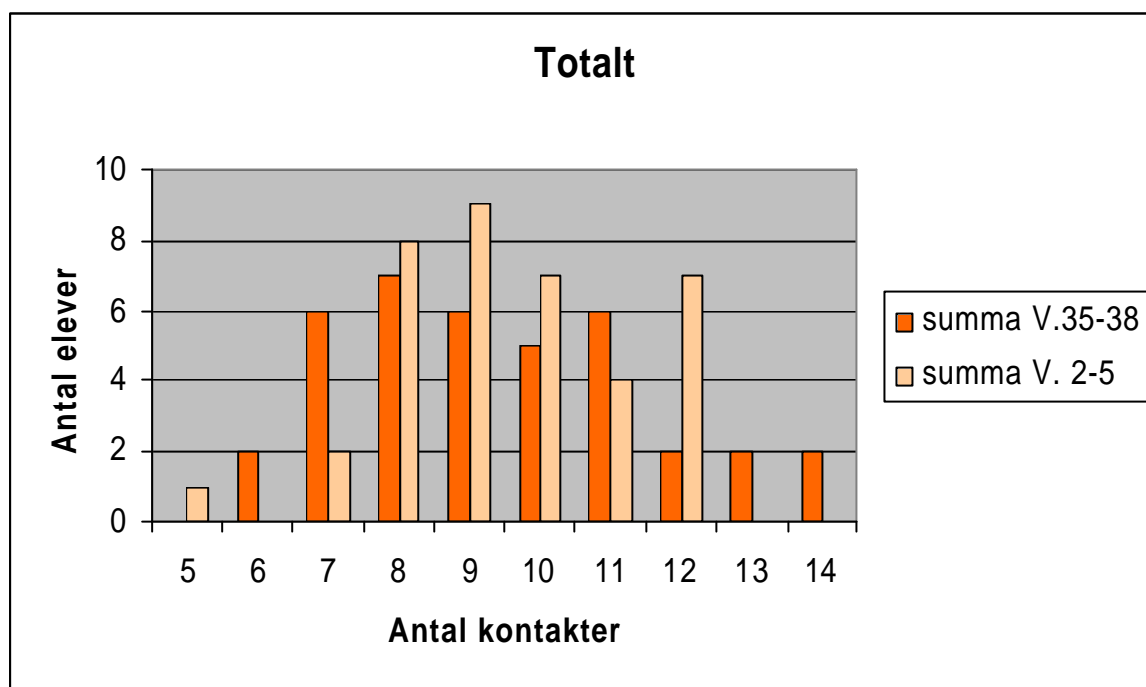
Varje vecka fr.o.m. vecka 35 har arbetslaget 2-3 haft ”torsdagsarbetsschema” en gång i veckan. Man har haft testveckor under två fyraveckorstillfällena, när barnen själva har fått göra sina arbetsgrupper. Under testveckorna har arbetslaget 2-3 observerat och skrivit upp hur de har valt. De övriga veckorna under året har vi mixat och gjort olika gruppkonstellationer, så att alla har fått prova att jobba med så många som möjligt.

Utvärderingssätt:

Arbetslaget 2-3 har under testveckorna observerat och skrivit upp hur barnen har valt sina grupper.

Resultat:

Arbetslaget 2-3 jämförde de första fyra testveckorna med testveckorna under vårterminen och fick följande resultat, som redovisas i stapeldiagrammet på nästa sida.

Antal möjliga kontakter under testveckorna var 24 (8 gånger 3). De som hade flest kontakter hade 14 olika kompisar. De som hade minst kontakter hade fem olika kompisar. Under de första testveckorna var kompisvalen generellt sett fler. I en del fall blev gruppkonstellationerna mer befästa, när barnen fick möjlighet att välja ”arbetskompisar” själva, valde de sina vänner. En del barn utökade sina kompisval.

Måluppfyllelse:

Generellt sett så har kompisvalen ökat. I enskilda fall har kompisvalen minskat.

Analys:

Under arbetets gång har en hel del funderingar dykt upp som vi har diskuterat.

Ska man ha hur många kompisrelationer som helst? Det är en konst att kunna vårda en vänskap. För att komma en annan människa nära måste man gå igenom både ledsamheter och positiva upplevelser. Ibland är det lättare att välja bort en kompis, som man har blivit osams med.

Är det så att de barn som har många kompisval inte har någon riktig vän i gruppen? Eller är det så att de barnen gillar att leka och jobba med många olika människor? De barn som har få kompisval kanske har några riktigt nära vänner, som de väljer att jobba med när de får tillfälle. Eller så känner de inte så många i gruppen? Det här är frågor som det inte är lätt att veta svaren på.

Personalen har haft diskussioner med barnen om skillnaden mellan ”arbetskompisar” och ”lekkompisar”. Både barnen och personalen har sett att det inte alltid är den bästa kompis som man arbetar bäst tillsammans med. Det här en fråga som man kan fortsätta diskutera eftersom det är viktigt i alla sammanhang. Det är bra om barnen själva blir medvetna om det, så att de kan styra sin arbetssituation.

Arbetslaget 2-3 har tittat på valen utifrån killar och tjejer. Vad man kan utläsa av det så har en del tjejer valt samma kompisar i större utsträckning än andra. Killar har i större omfattning utökat kompisrelationerna. Generellt sett så väljer man gärna kompisar av det egna könet. Det är något som arbetslaget 2-3 måste jobba vidare med!

Arbetslaget 2-3 har jobbat på detta sätt vid ett tillfälle i veckan. Kanske skulle utfallet ha varit ett annat om personalen jobbat med det oftare. Sedan vet man inte hur det hade sett ut om personalen valt att arbeta med detta mål på något annat sätt. Det känns som om det är en stor öppenhet mellan barnen i de båda klasserna, den stämningen ska personalen försöka bevara.

Reflektion och åtgärder för förbättring:

Barnen tycker att det har varit roligt att jobba på detta sätt. Arbetslaget 2-3 slutade med torsdagsarbetschema till påsklovet och de har frågat efter det! Det har varit roligt och ett litet överraskningsmoment att samarbeta med den andra klassen. De har inte vetat vilka kompisar de ska jobba med eller vilka arbetspass som finns med (man har provat inkludera så många ämnen som möjligt). Arbetslaget 2-3 fortsätter att jobba vidare med att barnen ska lära känna varandra bättre och kunna jobba tillsammans med vem som helst. Det blir en gemenskap mellan barnen.

Arbetslaget 4-5

Mål:

Att få ett öppnare klimat i barngruppen, där barnen vågar uttrycka åsikter och visa känslor.

Genomförande:

- Två av tre grupper har använt sig av reflektionsboken varannan vecka.
- Man har haft återkommande samtalsgrupper, både stora och små, där man har diskuterat t.ex. härskartekniker, egna tankar och känslor.
- Man har arbetat lösningsinriktat, att se lösningar på problem i stället för att fokusera på problemet.

Utvärderingssätt:

Arbetslaget 4-5 utförde enkätundersökningar vid höstterminens början samt samma enkät i april/maj.

Resultat:

Man kan se dessa skillnader efter ett läsår:

4-5C

Tjejerna vågar visa känslor mer och killarna vågar prata i högre grad med vuxna när det har hänt något. Tjejerna tycker att de får prata mer i storgrupp killarna likaså. Både tjejer och killar vågar i högre grad stå för vad de tycker. Fler tjejer upplever att killarna pratar mest nu jämfört med i höstas.

4-5D

Killarna tycker att de nu lättare kan stå för sina åsikter inför andra.

Flickorna anser att reflektionsboken var bra från början, nu tycker de att den är sådär. Killarna anser att de kan prata med de vuxna i klassen, när det har hänt något. Flickorna menar att de får mindre utrymme för att prata i storgrupp. Killarna ansåg förut att reflektionsboken var så där, nu är det mer jämnt fördelat. Flickorna ansåg att pojkar/flickor pratade lika mycket förut, nu anser fler att pojkarna pratar mer.

4-5E

Tjejerna anser att de får prata mer i storgrupp. Både tjejerna och killarna vågar prata med de vuxna när det har hänt något. Killarna vågar oftare visa när de är ledsna. De anser dessutom att bägge könen pratar lika mycket jämfört med i höstas, när de själva pratade mest.

Måluppfyllelse:

Arbetslaget 4-5 har i överlag fått ett öppnare klimat i barngruppen, där barnen vågar uttrycka åsikter och visa känslor mer än tidigare.

Analys:

Dessa barngrupper har varit väldigt stökiga på många olika vis och vi tycker att vi nått en bit på väg. Vi har lång väg kvar men det arbetssätt vi haft har gett ett positivt resultat. Det är svårt att enbart mäta ett resultat utifrån en enkät eftersom elevens dagsform betyder mycket. Till nästa år kanske man borde använda sig mer av observationer och vid flera tillfällen.

Reflektion och åtgärder för förbättring:

Det har varit ett bra arbetssätt för dessa klasser, ett arbetssätt som vi kommer att fortsätta med. Reflektionsboken har fungerat väldigt bra i två av klasserna, men inte i den tredje. Det är viktigt att man är lyhörd och arbetar utifrån elevgruppernas olikheter, vilket ibland kan innebära att man får ändra sitt arbetssätt för att det ska passa just den klassen. I två av klasserna fungerade samtal i helgrupp bättre än i smågrupper

Arbetslaget 6C

Mål:

Att få barnen att inse vikten och nöjet av att vara ute på rasterna.

Varför valde vi detta mål?

I de två grupper 5-6: or vi arbetade i under förra läsåret var det stora problem med att få eleverna att gå ut på rasterna. De som inte var intresserade av att spela fotboll eller bandy gjorde praktiskt taget till vana att söka sig till utrymmen inomhus i skolornas lokaler, både på nya och gamla skolan. Detta beteende ville vi förändra.

Genomförande:

För att mota Olle i grind köptes det nya leksaker och sportredskap för utebruk. Dessa blev snart mycket populära och användes flitigt av barn över klassgränserna. En morot till att få barnen att gå ut utan tjat var att det bestämdes att eleverna skulle få vistas inne på morgonen, under förutsättning att de höll på med lugna aktiviteter och att personalen skulle slippa mota ut dem när det var dags att gå ut på rast. En rad samtal har förstås ägt rum om betydelsen av att få frisk luft och röra på sig. Att de vuxna kunnat engagera sig i barnens lekar, spel och aktiviteter ser arbetslaget 6C som en av anledningarna till att så många elever valt att snabbt gå ut och stanna ute till rastens slut.

Utvärderingssätt:

Observationer.

Resultat:

Barnen spelar fotboll, bandy, basket, leker i skogen, klättrar i träd eller sitter och pratar med de vuxna eller varandra. Arbetslaget 6C tycker sig se att majoriteten av våra elever har förstått vikten av att gå ut på rasterna. Vi vill nämna de underbara morgnar vi haft! Eleverna som kommit tidigt till skolan har satt sig ner på sin plats och pysslat med olika saker, skoljobb men även annat som de inte tycker sig ha tid att göra under skoldagen. Enligt eleverna själva tycker de att detta har varit en mysig stund, en tid till att samla sig, småprata med varandra och oss vuxna. Samma fenomen, men med färre barn, har utspelat sig nära nog varje eftermiddag.

Måluppfyllelse:

Svaret är delvis. Vi tycker att vi har lyckats med 14 av 16 elever!

Reflektioner:

Naturligtvis har det varit perioder, främst under de kalla vintermånaderna, då vi fått påminna eleverna extra, om nyttan av att vara ute.

Arbetslaget 6D**Mål:**

Att vi skall vara mera ”närvarande” (deltagande) vuxna under elevernas hela dag, i klassrummet, i omklädningsrummet, i kapprummet, i busskuren och under rasterna.

Arbetslagets arbetshypotes är: Trygga barn är lärande barn.

Genomförande:

Arbetslaget 6D började arbetsåret med att lägga ett schema, så att de kunde utnyttja arbetslagets fulla resurs i närvaro. Genom att bygga schemat ur en helhet skapade man också en jämn och bra arbetsbelastning för de vuxna i klassen, men också ett stabilt och tryggt system för eleverna. Arbetslaget bestämde sig dessutom för att vara lyhörda för elevernas kommentarer och signaler i frågan och förändra och förbättra upplägget, om det skulle behövas.

Utvärderingssätt:

Genom att vara ”närvarande” vuxen kan man känna av stämningen. Arbetslaget 6D tänkte också använda sig av enkäter kring detta. De valde den enkät som presenterats till Bredgårdsskolans IUP för att komplettera förändringsarbetet.

Resultat:

Närvarande vuxen; Känslan i gruppen gick i vågor under året, det fanns en del problem i tjejgruppen som smittade av sig på övriga runt omkring. Som närvarande vuxen kunde personalen syna de problem som fanns och vara med i lösningen på ett naturligt och professionellt sätt. Under slutdelen av året fungerade klassen bra och man såg att arbetet lönat sig.

Enkäter; I samband med IUP samtalet delades enkäterna ut till eleverna, resultatet från dessa undersökningar visade att man var på rätt väg och att eleverna var trygga tillsammans.

Måluppfyllelse:

Arbetslaget 6D tycker att de uppfyllt målet på ett tillfredställande sätt. Det visar att om vi kan planera för en mer närvarande vuxen ”kultur” kan vi förändra och vägleda svåra grupper och elever in i det livslånga lärandet.

Reflektioner:

Vad innebär närvarande vuxen? Är det att stå vid sidan om och iakttä eller att engagera sig i de aktiviteter som eleverna håller på med? Som personalen i arbetslag 6D ser det så måste man i arbetslaget komplettera varandra, det skulle inte fungera om man bara arbetade på det ena eller det andra sättet. Står man vid sidan om måste man vara aktiv iakttagare och följa med på vad som händer runtomkring och reflektera över det. Är man med och till exempel spelar fotboll så måste man också vara aktiv, man är med för att skapa trygghet för och mellan eleverna, man kan inte bara fokusera på spelet.

Det arbetslaget märkt är att eleverna uppskattar de vuxnas närvaro, de känner sig trygga och vet att vi finns där om det skulle vara eller hända något. Många gånger så är det mycket bättre om man varit med och sett vad som hänt, så att man kan hjälpa de elever som bara ser sin egen sida av det inträffade och genom det slippa bråk och sura miner.

Arbetet i Bredgårds rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 10: Skola – arbetsliv

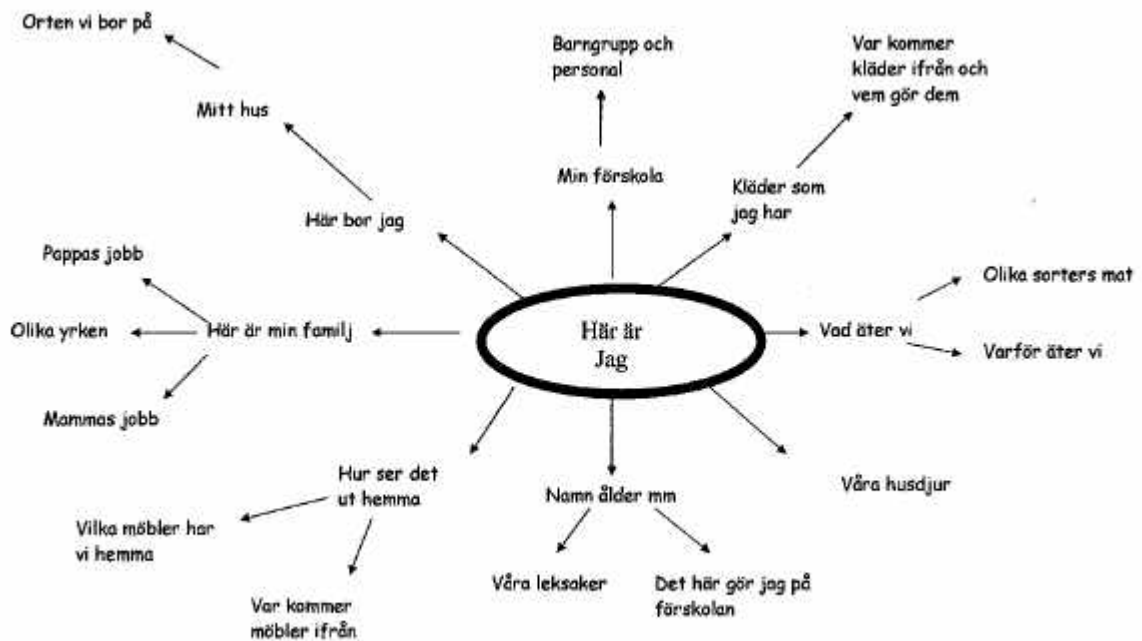
Arbetslaget Blomslingans förskola

Försöker bemöta barnen utifrån deras individuella behov och lyfta fram, diskutera och medvetandegöra. Arbetslaget funderar över sina egna tankar och inställningar, som gör att det ibland kan vara svårt att bemöta barnen utifrån jämställdhetsperspektiv.

Arbetslaget Skattkistans förskola

Personalen planerade och utformade verksamheten med alla delar, så att det skulle va en röd tråd arbetet. Personalen gjorde en mindmap som de utgick från, där de satte upp de viktigaste punkterna.

Mindmap

Förskolan arbetade mot målet att verksamheten ska präglas av ett genusperspektiv. Man kan göra det man tycker är roligt oavsett kön. Jämställdhetsperspektivet kom dessutom in i diskussion om mammors och pappors jobb och om de olika arbeten som vi pratade om.

Arbetslaget Gubbhögens skola

Skola – arbetsliv:

Vid skolan ges barnen möjlighet till återkommande studiebesök på olika arbetsplatser. Eleverna i 4-6: an har enstaka PRAO-dagar. Oavsett kön uppmuntras barnen till att delta i alla aktiviteter med särskild tyngdpunkt till traditionellt könsbundna sysslor.

Arbetslaget F1

Skola – Arbetsliv

Personalen har pratat om olika yrken med eleverna, exempelvis – Vad arbetar pappa eller mamma med? Varför måste man lära sig vissa saker i skolan? Jo, därför att ni ska kunna sköta ett arbete när ni blir vuxna. Vad vill man arbeta med när man blir stor? Varför måste man arbeta? Osv.

Arbetslaget 6C

Skola – Arbetsliv

Arbetet kring studie- och yrkesvägledning har främst skett på samtalsbasis när det gäller språkvalen inför högstadiet och vilken nytta man har av olika språk i sitt liv.

En förälder med eget företag har besökt oss och berättat om sina arbetsuppgifter och olika ansvarsområden inom företagande.

I ett temaarbete tillsammans med Grottans personal har eleverna ”skapat” olika företag med en skönhetsprodukt, gjort förpackningar och reklamaffischer.

I personalens många samtal har de ofta återkommit till lika lön för lika arbete och när det gäller att bryta traditionella könsmonster tycker de att deras elever är väl förberedda och kan uttrycka sig väl kring ämnet.

Eleverna har inte haft prao i år p g a. oklarheter i ansvarsfrågan. När sedan detta blev klargjort var det sent på terminen och man hade mycket annat inplanerat. Dock har eleverna haft flera praodagar än rekommenderat tidigare skolår.

Arbetslaget 6D

Skola – Arbetsliv

- **Företag**, alla elever startade ett företag inom kosmetika. Reklam, marknadsföring, ekonomi, layout samt tillverkning skedde inom arbetet.
- **Min ekonomi**, eleverna fick ansvara för sina barnbidrag/studiebidragspengar under ett år. Alla utgifter skulle redovisas och försvaras i en speciell arbetsbok som döptes till Min Ekonomi. Detta var en bra arbetsmodell för att få känslan om pengars värde.
- **Prao under ht 06**, ute på praktik på företag under två dagar. Tanken var att man skulle få känna på hur det är ute på en arbetsplats... bli en i gänget. Dagarna på hösten skulle följas upp med ett nytt besök under våren men när det var dags fick man under en konferens besked av platschefen att praktik inte fick göras. Synd att inte kunna knyta ihop säcken.

Arbetet i Bredgårds rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 11: Hälsoarbete

Arbetslaget Blomslingans förskola

Skolsköterskan bjöds in till föräldramötet på hösten. Hon samtalade med föräldragruppen utifrån sömn och hälsofrågor. Vid måltiderna erbjuds en allsidig och fullvärdig kost.

Utevistelse och rörelse är en av våra hörnstenar på Blomslingans förskola.

Arbetslaget Bredgårds förskola

Bredgårds förskola har vistats ute minst en gång per dag och försökt göra utevistelsen till en trivsam upplevelse för barnen.

Skolsköterskan har varit till oss på ett föräldramöte och informerat om kost och motion.

Arbetslaget Skattkistans förskola

Hälsoarbete

Skattkistans förskola har arbetat för att alla barn skall våga smaka på allt som serveras vid måltiderna. De flesta barnen vågar nu äta och smaka av allt som bjuds.

Arbetslaget Gubbhögens skola

Hälsoarbete:

Barnen har daglig fysisk aktivitet på skolan. Gubbhögens skola bedriver också en aktiv utomhuspedagogik. Maten på skolan är smakrik, vällagad och god! Man har lokalt producerade potatisar och äter lingonsylt, som är lagad av vår kokerska. Bären har eleverna

själva plockat. Man har en lugn och trivsamt lunchmiljö. Samma tid varje dag serveras lunchen för personal och barn.

Arbetslaget F-1

Hälsoarbete

Kosten, varför det är viktigt att äta rätt/bra, har vi samtalat om. Eleverna smakar alltid på alla grönsaker och all mat, innan man tar ställning till om det är gott eller inte. Förmiddagen innehåller varje dag en fruktstund.

Barnen har informerats om sömnens betydelse. Vikten av rätt kost och tillräcklig sömn har behandlats vid föräldramöten. Den dagliga motionen sker delvis under rasterna, som är fyllda av fysiska aktiviteter.

Vid hög frånvaro p.g.a. sjukdom uppmärksammas detta genom konsultation med skolsköterskan, som sammankallar till träff med berörda föräldrar om så behövs. Man kan även erbjudas tid hos skolläkare.

Arbetslaget 6C

Hälsoarbete

Psykisk hälsa

Under skolåret har vi regelbundet, en eftermiddag i veckan arbetat med Lions Quests material för mellanstadiet, "Tillsammans". Detta material beskrivs som ett läromedel om livskvalitet och utvecklar färdigheter i att arbeta tillsammans, visa respekt för andra människor, ta ansvar, fatta positiva och sunda beslut samt att sätta upp mål. Under höstterminens två första veckor arbetade man nästan uteslutande med detta material, och personalen tycker sig se det positiva gruppklimatet som ett resultat av detta.

Varje morgon har man börjat med en samling, där alla, elever och vuxna, varje dag berättat något om sig själva eller något de varit med om. Det har resulterat i diskussioner om alla möjliga saker, och personalen tror att detta påverkar gruppklimatet och den psykiska hälsan mycket positivt.

Fysisk hälsa

Gruppen som sådan är generellt sett mycket intresserad av olika idrotter. Därför har det inte varit några större svårigheter att få dem att delta i de aktiviteter vi eller de själva planerat. Personalen har valt att lägga 30 min rast på förmiddagen samt en längre lunchrast där det varit möjligt, detta för att få eleverna att röra på sig mera och aktivera sig med varandra och de lek/spelredskap som skolan tillhandahåller. Eftersom de elever vi arbetat med blivit tonåringar (de flesta), har det blivit många samtal kring kroppen och hur viktigt det är att den mår bra för att den ska fungera. Vi har också pratat en del om hur man får kroppen att må bra.

Måltider

I de ovan nämnda samtalen har vi som en naturlig följd kommit in på hur man bör äta när kroppen växer. Vissa elever har vi förstås behövt prata mer med än andra och detta har då skett enskilt. Det har inte varit ett problemfritt kapitel, främst när det gäller flickorna. Personalen har också sett att vissa elever påverkas av varandra, när det gäller vad som är gott och inte. Miljön i matsalen har personalen försökt påverka genom att påpeka gång på gång att ljudnivån är en del som eleverna själva kan påverka. Man har lyckats rätt så bra med detta, men måste naturligtvis påminna eleverna om detta. På hemkunskapen har man också pratat

om måltidernas betydelse, inte bara vad kroppen behöver, utan också att det är en samlingspunkt för familjens gemenskap i vårt stressiga liv.

Arbetslaget 6D

Hälsoarbete

Arbetslaget 6D har arbetat vidare med idrotten och utedagarna på samma sätt som förut. Eleverna är med och planerar, genomför och utvärderar aktiviteterna. Detta för att få en känsla för det man gör och det man kan påverka för vårt välbefinnande. Vidare har eleverna även arbetat med droger, alkohol och tobak i ett arbete om människokroppen.

Under året har personalen också fått signaler kring elevernas känsla för sin egen kropp, funderingar som tjock, smal, lång, finmig, dofter osv. Elevernas egna ord fick därför finnas i centrum i olika ”snack”- grupper under året. Det kunde vara rena kill- och tjejgrupper, men oftast valde gruppen att vara tillsammans. Dessa samtal har varit givande och man hoppas att eleverna går lättade ut från samtalen, då man ser att man inte är ensam med sina tankar. Eleverna har också sett en del filmer under året från AV- media kring sömn och mat samt om kroppen och hälsan. Filmer som bäddar för bra diskussioner efteråt.

Arbetet i Bredgårds rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 14: Miljö

Arbetslaget Blomslingans förskola

Källsortering har ej riktigt kommit igång, men på Blomslingans förskola sorteras papper och glas. Barn och vuxna pratar om miljön, när frågan kommer upp. Barnen har varit aktiva ”skräpletare” både på gården och även nere vid Rotnäsets grillplats, där flera kassar plockades ihop, bland annat med mycket glas. Området runt Kaflokojan städades upp under vårkanten.

Arbetslaget Bredgårds förskola

Målet om en skräpfri gård har Samhall uppnått åt Bredgårds förskola, eftersom de har hållit gården renare och finare än någonsin. På förskolans utflykter finns alltid skräppåse med för städning efteråt. Barnen påminns om att de skall hålla rent efter sig och slänga skräp i soptunnan.

Arbetslaget Skattkistans förskola

Miljö

Att förskolan utforskar miljön i närområdet kommer naturligt med i verksamheten.

Arbetslaget Gubbhögens skola

Miljö:

Arbetslaget vid Gubbhögens skola anser att verksamheten är ett föredöme vad gäller miljöarbete, då deras arbetsmetoder i de allra flesta fall präglas av ett hållbart tänkande. Skolan har egna odlingar, egen komposthantering och ett väl fungerande källsorteringssystem. Skolan är Grön Flagga certifierad, vilket innebär att man varje år arbetar mot särskilt uppsatta mål med hänsyn till natur och miljö och som sedan redovisas för ”Håll Sverige Rent Stiftelsen”. Deras vackra flagga är vårt bevis på detta! Genom dessa aktiviteter får barnen på ett naturligt sätt insikt i hur vi bäst utnyttjar våra resurser i ett kretsloppsanpassat samhälle.

Arbetslaget F-1

Miljö

När personalen pratar om miljön med våra små elever handlar det om att man inte kastar skräp på marken, man släcker lampan när man varit på toaletten och att man stänger vattenkranen efter sig. Vid utedagarna blir det naturligt att prata om hur man beter sig i naturen. Att man inte bryter kvistar och inte kastar skräp, att man inte petar i myrstackar osv. Källsorteringen fungerar dåligt då tid och utrymme saknas.

REKTORS REDOGÖRELSE FÖR UTVECKLINGSARBETET

9 Barn- och elevomsorg

Varje arbetslag följer områdets likabehandlingsplan för att motverka kränkande behandling i förskola, skolbarnomsorg och skola. Vid behov revideras planen.

En viktig del i utvecklingsarbetet är att hos personalen hålla värdegrundsdialogen levande och vara närvarande vuxen. En levande värdegrundsdialog resulterar i ett kreativt arbete bland barn och elever.

10 Skola – arbetsliv

Utveckla PRAO, där eleverna får följa med till föräldrars eller släktingars arbete en dag.

Studiebesök på olika arbetsplatser beroende på ålder.

Besök på Hjalmar Strömerskolans olika program innan eleven börjar på Vattudal.

11 Hälsoarbete

Området bör bilda ett hälsolag som består av representanter från förskola, skola, kök, skolhälsovård och elever. Hälsolaget bör göra en Hälsoplan, en handlingsplan med tydliga hälsomål.

Viktigt att fortsätta och utveckla utedagen i veckan. Eleverna är ute på rasterna tillsammans med vuxna.

14 Miljö

Källsortering bör förbättras och vara på den nivå som fanns för tio år sedan.

En miljöansvarig för de olika arbetslagen utses vilka tillsammans med städ och vaktmästeri bildar ett miljölag som tar fram en miljöplan, vilken sedan följs av de olika arbetslagen.

Barn/Elever ska vara delaktig i allt arbete.

Situationen för barn/elever med behov av särskilt stöd, för barn med funktionshinder och för barn med annat modersmål.

Talträning har skett regelbundet under vårterminen med besök av en talpedagog varje onsdag. I övrigt har skolan med lärarnas egna kompetenser, efter den tidigare genomförda specialpedagogikfortbildningen, klarat att hjälpa elever med behov av särskilt stöd.

För att uppnå målet för simkunnighet i åk 5 har elever i åk 4, som ej kunnat simma, erbjudits extra träning varannan vecka.

I skolan har bedrivits ”specialidrott” en lektion i veckan för en handikappad elev.

För barn med annat modersmål har det inte förekommit någon organiserad hemspråksundervisning. Antalet barn med samma språk har i vissa fall varit för lågt (färre än 5) eller har det saknats kompetenta lärare.

Resultat och måluppfyllelse

Resultaten från de olika avdelningarnas arbete med elevomsorg på skilda sätt har visat sig framgångsrika i de flesta fall. Hur man är en bra kompis - Inte viktigast att vinna - Bättre stimulerande lekmiljöer - Vad är trygghet - Utökade kompisrelationer - Våga visa känslor - Vara ute på rasterna - Tryggare elever med alltid närvarande vuxna, det är några resultat av de skilda arbetena.

Arbetslagen har varit olika framgångsrika med att uppfylla uppsatta mål, men de flesta anser sig ha nått målet, medan andra uppger att de delvis gjort det eller är på god väg.

Uppföljning av Likabehandlingsplanen

Vid slutet av vårterminen genomfördes en miljöenkät bland alla skolbarnen på Bredgårds skola samt på fritidshemmen Bikupan och Bredgårds fritidshem. Med resultaten från dem har Likabehandlingsplanerna reviderats. Trygghetsgruppen och kamratstödjargruppen Friends har haft träffar regelbundet varannan vecka. Vid dessa träffar har deltagarna, två eller tre elever per klass från årskurs 4 - 6, utbildats för sin roll samt avrapporterat stämningen i sin klass och därtill även på skolan i sin helhet. Tendenser till missförhållanden har följts upp, allt för att stävja och upptäcka eventuell mobbning, trakasserier eller kränkande behandling.

En viktig del i antimobbningsarbete är personalens medverkan under rasterna. När eleverna har rast finns alltid personal ute bland barnen och kan upptäcka samt reda ut eventuella konflikter, bråk och oegentligheter.

Analys och bedömning av måluppfyllelse i verksamheten som helhet

Besparingar på lärartjänster har under året skapat svårigheter att tillfredsställa elever med särskilt behov. Elever som behöver mer hjälp har inte kunnat få det i den utsträckning som de är berättigade till.

Förskolorna har nått en tillfredställande måluppfyllelse.

Barn- och elevomsorg har delvis uppnåtts, men målet jobbas det vidare med inom området.

Åtgärder för förbättring

Stimulera projekt och teman i verksamheten.

Samordna Bredgård och Hedenvind.

Utveckla utedagen.

Frostvikens rektorsområde

Områdesbeskrivning, verksamhetens förutsättningar

Frostvikens ro ligger i den del av Strömsunds kommun som gränsar till Norge och omfattar verksamheterna vid Frostviksskolan i Gäddede, Jormvattnets skola i Jormvattnet samt förskolor, fritidshem och förskoleklasser i Gäddede (Dunderklumpen) och Jormvattnet (Jätten Jorm). Antalet barn/elever i rektorsområdet har från förskoleklass till åk 9 under här aktuell period varit 96.

Frostviksskolan är en skola där undervisningen är från förskoleklass till årskurs 9. Skolan inrymmer också förskola. Frostviksskolan har varit organiserad i följande: Förskoleklass, årskurs 1 – 3, årskurs 4 – 6 och årskurs 7 – 9. Verksamheten i år 7-9 har under långa perioder samordnats när så varit möjligt. Elever med behov av extrastöd enligt skollagen har tillgodosetts i och med att resurser frigjorts bland annat genom sammanslagningar i årskurs 7-9. Elevantalet har då varit som mest 35. Sammanslagningen är också för att kunna frigöra resurser till elever som behöver stöd. Antalet elever i förskoleklass – årskurs 9 har under läsåret varit 75 stycken.

Det fortsatt sviktande elevunderlaget i de olika klasserna försvårar möjligheterna ytterligare att placera lärarna på ett funktionellt sätt och så att deras tjänster fylls. Huvuddelen av lärarna arbetar i många olika klasser.

Skolan har ett stort behov av översyn då den inte är anpassad för dagens undervisning, det finns till exempel inga grupprum. Eleverna arbetar där det finns plats och det kan vara som exempel i rasthallen. Arbetsmiljön är undermålig för alla. Lärarna har heller inget vettigt utrymme där de kan förbereda sina lektioner, man sitter 4 stycken i ett litet rum som är för högst 2 stycken. Det behövs en grundlig översyn av arbetsmiljön på skolan, för att personal och elever skall må bra.

Jormvattnets skola är en skola där undervisningen är från förskoleklass till årskurs 6. Skolan är organiserad i förskoleklass – årskurs 3 samt årskurs 4 – 6. Antalet elever förskoleklass – årskurs 6 har under läsåret varit 21 stycken.

Skolan är gammal och den är varm när det är sol ute och kall på vintern. Arbetsmiljön samt utemiljön kunde ha varit bättre, det är eventuellt risk att det finns mögel på andra våningen eftersom personal har känt av detta. Trots detta är det ingen som klagar. Eleverna är nöjda med sin undervisning och att få vara i Jormvattnets skola. Skolan har ett starkt föräldrastöd.

Ett samarbete med skolor i Norge har inletts sedan några år. Jormvattnets skola har haft ett större samarbete med Tunnsjön och det kommer att fortsätta utvecklas under kommande läsår. Frostviksskolan har haft ett mindre samarbete med Stortangen och det är en början. Även Frostviksskolan kommer att fortsätta samarbetet under kommande år och där arbetar personalen med att hitta ett mönster för samarbetet.

Arbetet i Frostvikens rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 9: Barn- och elevomsorg

Frostviksskolan och förskolan

Förskolans mål för verksamheten har varit att alla skall vara trygga och det målet upplever personalen är nått. Personalen försöker att jobba efter barnens egna förmåga och intresse. Tanken är att till hösten börja arbeta med IUP.

Under läsåret har några barn i 4-5 årsgruppen haft stödinsatser och det har upplevts positivt från både föräldrar och barn. Nästkommande läsår kommer stödet att minska pga minskade ramar för skola och förskola.

Verksamheten har en mobbningsplan som under året har bearbetats och kommer att ingå i skolans Likabehandlingsplan. Den senare är i princip klar, men ska gå ut på remiss till föräldrarna och förankras hos eleverna. Det kommer att ske vid skolstarten till hösten.

En regelbunden kartläggning av den psykosociala miljön sker genom en enkät som läggs ut på datorerna och riktar sig till alla elever.

Rektorsområdet har ett fortlöpande värdegrundsarbete för att förebygga mobbing och kränkande behandling. Rektorsområdet avser att förstärka detta arbete till hösten genom att Friends har inbjudits att komma till skolan samt att det planeras tjej- och killsnack som ett återkommande tema varje månad. Bland de yngsta eleverna förs s.k. kompisamtal.

Skolan har haft problem med ett olämpligt språkbruk bland sina elever och trots arbete mot detta så har det inte nått framgång. Skolpsykologen har vid föräldraträffar bla talat om ungdomars språkbruk och föräldrarnas roll i detta arbete. Detta ingår i Föräldrakraft (kommunens satsning på vuxenstöd). I samband med ett oacceptabelt språk förekommer kränkningar mot både elever och vuxna.

Personalen reagerar mot mobbing när de upptäcker att det förekommer. Några fall har under året utretts enligt likabehandlingsplanen med lyckat resultat. Rektorsområdet har en särskild blankett framtagen för att få struktur på detta arbete. Personalen tror emellertid att allt inte upptäcks. Under läsåret har vi haft ett fall av misshandel som har polisanmälts och åtgärder har satts in bla med stöd av skolpsykolog.

Skolan har regelbundna elevvårdskonferenser, minst en gång per månad, där skolpsykolog deltar. Psykologens medverkan har gjort att dessa konferenser innehållsmässigt och resultatmässigt har blivit bättre samt att ett mer långsiktigt arbete har inletts. Bland annat har personalen fått handledning i grupp eller enskilt.

Skolan har haft ett litet antal elever som har visat upp ett självskadebeteende, vilket har oroat personalen. I detta sammanhang har en gemensam strategi varit viktig. Skolan har saknat en kurator. Några elever har mot slutet av läsåret fått stöd från IFO med regelbundna samtal. Skolan har vid ett par tillfällen lånat en kurator från gymnasiet. Skolan har verkligen behov av en kurator.

Klassföreståndarna har haft täta kontakter med vissa elever och deras föräldrar. I några fall har veckovisa träffar genomförts för att påverka trivsel och arbetsklimat i rätt riktning.

Ett problem som ökar är mobbning och kränkningar via SMS eller mail vilket är svårt att komma åt. Ofta sker det på fritiden men problemen förs vidare till skolan. Detta bör vi få större kunskap om och arbeta mera för att motverka.

Jormvattnets skola och förskolan

Jätten Jorms förskola har en trygg och god atmosfär för både barn och vuxna. Utomhusmiljön borde dock vara bättre för våra barn. En ny lek/klätterställning, småbarns gungor och förlängt staket runt lekplatsen vore önskvärt. Personalen har under året varit på kompetens utbildning för ett "bokstavs barn" som har behov av särskilt stöd. Det har även gjorts vissa förändringar i verksamhetsplanen för att tillgodose de särskilda behov som finns. Dessa aktiviteter har tillämpats på hela barngruppen.

En god och trygg stämning råder i skolan bl.a. genom ett gott samarbete med föräldragruppen. Välbesökta föräldramöte, där vi t.ex. diskuterar, vad som är viktigt för barnens trygghet och trivsel. I de *Individuella Utvecklingsplanerna*, som finns för varje elev, fastslås vem av elev, lärare och förälder, som har ansvar för de olika målen i barnets vidare utveckling.

Varje höst startar med en lägerskola – en övernattnings – inom Frostviken. Inga föräldrar stannar över natten. Vartannat år blir det en längre resa i annan miljö/kultur, med 4-5 övernattnings, där många föräldrar medverkar, både i planering och under resan.

Varje vecka börjar gemensamt för åk 1-6, där vi tar upp, förra veckans viktigare händelser och den kommande veckans aktiviteter. Personalen har också gemensam veckostart varje måndag fm.

Kompisgrupper har bildats:

*dels pargrupper under resor med KR-trafik varannan

tisdag till slöjd och bad i Frostviksskolan,

*dels lekgrupper till ett barn som behöver stöd. Dessa har fungerat oerhört bra.

Ett fall av mobbning har förekommit. Omedelbart personal fick vetskap om att det förekom, vidtogs åtgärd, vilket direkt löste problemet. Föräldrarna har vid ett flertal tillfällen påtalat, hur nöjda de är med att mobbningen har upphört.

Arbetet i Frostvikens rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 10: Skola – arbetsliv

Frostviksskolan och förskolan

Prao genomförs redan i årskurserna 1-3, då eleverna i första hand besöker sina föräldrars arbetsplatser. I årskurserna 4-6 har eleverna också en dags prao då de är på en arbetsplats hos någon de känner. Elever med anpassad studiegång har haft flera dagar. Studiebesök på arbetsplatser har genomförts under läsåret och personal från näringslivet har bjudits in.

I åk.7 har eleverna en praovecka på hösten.

I åk. 8 har eleverna en praovecka på hösten

I åk.9 har eleverna två veckor på våren.

I årskurserna 8 och 9 kan eleverna om de så önskar välja praktik utanför Frostviken. Detta uppskattas och ett flertal elever har valt denna möjlighet och på så sätt vidgat sina erfarenheter.

Förbättringsåtgärder inom området hälsa.

Att daglig fysisk aktivitet införs i skolan.

Information till elever och föräldrar om användandet av droger.

Miljön i matsalen för de yngre barnen bör förbättras, genom att skilja mer på mattiderna mellan högstadiet och de lägre klasserna.

Skolan måste fortsätta med arbetet kring den psykiska hälsan hos barn/elever.

Förbättra utomhusmiljön på skolan så att skolgården inbjuder barnen till fysiska utomhusaktiviteter.

Jormvattnets skola och förskolan

För den äldre barngruppen utövas, under en timma i veckan, någon form av ordnad fysisk aktivitet. Detta är i form av en gymnastik lektion med ombyte och dusch. Den yngre barngruppen har under samma tid haft vattenlekar för att träna motorik och vattenvana. Under skolåret har även vår äldre barngrupp haft bad i Gäddede en gång i månaden. Hela verksamheten bedrivs ute så mycket som möjligt under hela året, då vi bland annat åker pulka och skidor vintertid och promenerar, cyklar och badar sommartid. Under lunchen är barngruppen uppdelad i två grupper för att få en lugn och trivsamt måltid. Vi serveras god och bra mat och sallad.

Gemensamma ordningsregler ”Så här gör vi” upprättas i hela skola.

Detta arbete gör eleverna.

Det råder en lugn och harmonisk atmosfär i matsal och samtliga skollokaler. Under lunchen som avnjuts i små grupper 6-7 personer vid små bord, lär man sig vett och etikett. Det serveras vällagad god mat och en gedigen salladsbar. Under hösten var temat kostcirkeln. I vårt samarbete med en norsk skola, fick vi även pröva norska lunchmenyer, bland annat bara smörgås och mjölk. I detta samarbete deltog vi även i år i ICA-Cancerfondens frukt kampanj ”5 om dan, gör klassen glad”. Första rasten varje dag är fruktrast. Skolan och föräldrarna ser till att vi får rikligt med frukt.

Alla raster är ”uteraster” – vikten av frisk luft och vila poängteras. Samtliga barn inom skolan, 2-13 år, deltar varje höst i *Skoljoggen*. Aktiva friluftsdagar med slalom- och längdskidåkning. Åk 3-6 inom ro genomför varje år tävlingar/motion i grenarna friidrott, terränglöpning, simning och skidor. Drygt 2/3 har deltagit i samtliga grenar. Sjukdom har hindrat att det blivit 100%-igt deltagande. Larm 112 har tränats. Ett akut olycksfall i skidspåret, (*slutade dock lyckligt!*), fick visa hur effektivt det fungerar.

Arbetet i Frostvikens rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 14: Miljö

Frostviksskolan och förskolan

Förskolan källsorterar papper och kartonger. Tillsammans med skolan byggs en skol-skog. Syftet är att lära barnen/eleverna att värna om naturen och att lägga en del av den pedagogiska verksamheten ute. Målet är att förskolan skall bli bättre på att källsortera med barnen.

Skolan strävar efter att nå målet att vara ett föredöme i miljöarbetet ex: fördjupningsarbeten.

Stor vikt läggs i undervisningen kring miljöfrågorna både lokalt och globalt.

Kretsloppstänkandet är en röd tråd i verksamheten. Målsättningen är att alla skall få insikt i och skapa intresse för miljöarbetet. Skolan källsorterar men renhållningen blandar ihop det

mesta av det som är sorterat vid hämtning. Av den anledningen blir intresset för källsortering svalt och svårmotiverat. Ett förslag till åtgärd är tydligt markerade behållare för olika avfallsprodukter.

Jormvattnets skola och förskolan

Jätten Jorms Förskola har källsortering till en viss del men har tyvärr ingen kompostering.

Verksamheten är belägen vid en skog med elljusspår vilket gör det naturligt för oss att vistas ute i naturen. Det medför att vi på ett spontant och lättamt sätt får in naturvett i verksamhetsplanen. Eleverna har deltagit i Svenska Metallkretsens tävling Kapsyljakten. Barnen har fått insikt i källsortering i skolans sorteringsbod. Kompostera kan man ej i Jorm, vilket man gärna skulle vilja.

Hammerdals rektorsområde

Områdesbeskrivning, verksamhetens förutsättningar

Hammerdals centralort ligger vid väg 45 ca 3,5 mil söder om Strömsund. Rektorsområdets enheter består av Grevåkerskolan år f-6 och fritidsavdelning, Grevåkerskolan år 7-9 som är förlagd till Hammerdal. Två enheter är placerade i byarna Gåxsjö och Fyrås: Gåxsjö skola år f-6 och förskola samt Fyrås skola år f-6 och förskola. Rektorsområdet består även av Åshagens förskola, Mobackens förskola och Grevens förskoleklass och fritids.

Området har en arbetsorganisation med en områdeschef/rektor, en skolassistent och sex anställda med platschefsfunktioner. Antalet elever från förskoleklass till årskurs 9 har under läsåret varit ca 330. Ca 100 barn har deltagit i verksamheterna barnomsorg/förskola.

Hammerdals rektorsområde har utarbetat en egen *områdesprofil* där tonvikten lagts på att skapa en ”må bra anda” i förskola/skola som alla (personal, elever och föräldrar) är delaktiga i och värnar om. Målet är att förebygga mobbning, kränkande behandling och diskriminering samt skapa en lärandemiljö i skolan där alla känner sig trygga, trivs och mår bra. Arbetet får ses som långsiktigt och tålamodskrävande. För att lyckas krävs stort engagemang från föräldrar, barn och personal. Det är nu sju år sedan vi påbörjade projektet och det känns bra att engagemanget för att fortsätta står orubbligt fast också inför läsåret 07/08. Se *Likabehandlingsplan*⁹, www.stromsund.se/hammerdal. Det var läsåret 01/02 som vi införde ett ”nytt ämne”, Livsviktigt. Barnen i förskolan har en träff i veckan för social och emotionell träning och eleverna i förskoleklass till åk 9 en till två lektioner i veckan.

Arbetet i Hammerdals rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 9: Barn- och elevomsorg

Utöver den lokala skolplanens mål tar Hammerdals ro även upp skrivningarna i den lokala arbetsplanen att: *”Förskola, skola, och skolbarnomsorg ska förmedla, förankra och verka för att få alla barn/elever delaktiga i de grundläggande värderingar som vårt samhällsliv vilar på. Skapa en ”må bra anda” i förskola, skola och skolbarnomsorg som alla känner delaktighet i. I åk 1, 4 och 7 informeras elever, föräldrar och personal, genom informationsblad som skickas hem, om hur man ska agera om diskriminering, kränkande behandling och/eller mobbning upptäcks. Områdets Likabehandlingsplan delas ut till*

⁹ En plan som visar hur vi i skolan arbetar för att skapa en trygg arbetsmiljö och motverka all form av diskriminering och kränkande behandling

föräldrar i åk 1, 4 och 7 och finns också tillgänglig på skolans hemsida. Varje år skickas en elev-/föräldraskrivelse hem. Genom sin namnteckning bekräftar alla föräldrar och barn i åk 4-9 att man tar avstånd från all form av kränkande behandling.

Hur når vi målet?

Varje arbetslag följer områdets Likabehandlingsplan för att motverka kränkande behandling i förskolor, skolbarnomsorg och skolor. Vid behov revideras handlingsplanen för ökad måluppfyllelse”.

Arbetslagens utvärdering.

Arbetslag FLM¹⁰ åk 1-3, har bestått av tre klasslärare och en resurslärare, 3,4 tjänster, samt två elevassistenter, 1,75 tjänst. Under förmiddagarna har också en personal från fritids arbetat i åk 1-3. Totalt 57 elever som arbetat i A-form.

Arbetslaget har utvärderat *kap 9 Barn och elevomsorg* utifrån sin handlingsplan för läsåret.

De har fortsatt sitt arbete med Grevåkersandan/”må bra andan” som de vill ska ligga till grund för verksamheten så att barnen kan känna trygghet och en gemenskap. Ordnings- och trivselregler har upprättats tillsammans med barn, föräldrar och personal.

För alla barns trygghet finns vuxna närvarande under raster och vid väntan på taxi och buss.

Likabehandlingsplanen har delats ut vid föräldramöten i årskurs 1, 4 och 7 under hösten.

Varje år, vecka 7, genomförs en trivselundersökning som personalen sedan analyserar.

Analysen används i det fortsatta arbetet med klasserna. Efter vad som framkom under årets utvecklingssamtal och från enkätundersökningen bedömer arbetslaget att eleverna trivs i skolan och känner sig trygga. Från arbetslagets utvärdering 070618 framgår att arbetslaget använt följande arbetssätt, från sin handlingsplan, för att uppnå måluppfyllelse;

- etiska samtal. De har förts med eleverna så gott som dagligen för att uppnå ”nollvision” vad gäller kränkning och mobbning.
- åk 1-2 har ofta haft kill- och tjejsnack då man tyckt att detta har fungerat bra. I åk 3 har man haft mer av kompisamtal i mindre grupp. Vid utvärdering av samtalen har eleverna uttryckt att samtal i mindre grupper är att föredra framför samtal i helklass.
- massage/avslappning har varit mycket uppskattat av eleverna och har tillämpats regelbundet
- arbete i fadderklasser har använts under läsåret. Åk 1 och 4 har ofta samarbetat. Det har varit mindre samarbete mellan fadderklasserna i åk 2 och 5 och åk 3 och 6. Gruppsammansättningar, stigande ålder mm påverkar fadderverksamheten. Under arbetet med Aktion Julklappen¹¹ och Barnrättsveckan¹² har alla arbetat tillsammans.
- Grevåkersandan har alltid tagits upp i klassamtal och vid elevrådsmöten. Eleverrådet har stämt av läget i de olika klasserna.
- rollspel och dramaövningar har till viss del använts och arbetslaget anser att det är en arbetsform som kan utvecklas.
- kompisdagar har genomförts i form av gemensamma aktiviteter: miljödag, tipsrundor, lekar, utflykter, Aktion Julklappen, Barnrättsveckan, skiddagar och gemensamma temaarbeten i klasserna.

¹⁰ Grevåkerskolans Fritids-Lågstadie- och Mellanstadieskola

¹¹ Aktion Julklappen är en återkommande aktivitet där svenska skolbarn skickar paket till jämnåriga i Östeuropa.

¹² Barnrättsveckan är en temavecka i grundskolan om FN:s konvention om barnets rättigheter. Temaveckan genomförs på initiativ av och i samarbete med Rädda barnen

Arbetslaget anser att de vill mer än de har tid till. Gruppsammansättning och resurser medför ibland att en del saker inte fungerar. Elevernas mognad och ålder har också betydelse för hur arbetet med trivsel- och trygghetsövningar kunnat genomföras. Eleverna har inför utvecklingssamtalen fått frågor som rör deras trivsel, kamratrelationer etc. Tillsammans, elev, förälder, personal har underlaget följts upp i utvecklingssamtal

Arbetslag FLM åk 4-6

Åk 4-6 på Grevåkerskolan har omfattat tre klasser, tillsammans 77 elever. Tre av barnen har varit särskoleinskrivna. Arbetslaget har förutom lärarpersonal bestått av fem assistenter. Arbetslaget har 070618 utvärderat sin handlingsplan, kap.9 Barn och elevomsorg, för att undersöka om måluppfyllelse nåtts.

Trivselenkäten från vecka 7 visade att alla elever trivts utmärkt i Grevåkerskolan. Utvecklingssamtalen har förstärkt det svar enkätundersökningen gav.

Arbetslaget har följt sin handlingsplan och använt sig av följande arbetssätt för att uppnå måluppfyllelse;

- schemalagda lektioner i ämnet Livsviktigt
- samarbete i fadderklasser
- eleverna har utvärderat varje vecka genom att skriva loggbok och dagbok
- tillsyn vid skolbussar och under raster
- kompis dagar
- elevens val har genomförts i åldersblandade grupper
- uteaktiviteter, miljödag, Aktion julklappen, barnrättsveckan, Lucia , cykelutflykter, gammaldags skoldag och fjällfärd till Ansätten - mycket givande aktiviteter som skapat sammanhållning och god stämning
- Överenskomna ordningsregler har hållits levande genom årlig revidering

Under läsåret har arbetslaget följt och levandegjort den nya Likabehandlingsplanen. Den har förankrats och diskuterats med elever och föräldrar under bl a skolans kväll¹³. Tillsammans med elever och föräldrar har också ordningsregler för arbetsplatsen fastställts.

Likabehandlingsplanen har delats ut till föräldrar i åk. 1, 4 och 7.

Elevens val har organiserats i grupper över klassgränserna detta läsår. Det blev för många elever i vissa grupper men sammantaget har det fungerat bra. Arbetslaget vill fortsätta att utveckla gemensamma aktiviteter som främjar samarbete och leder till större elevansvar.

¹³ En skoldag på kvällstid för att möjliggöra föräldranärvaro

Arbetslag förskola/skola Gåxsjö

I förskolan har 2,75 personal haft hand om ca 15 barn (1-6år).

Två lärare har funnits i skolverksamheten som omfattat 21 elever från förskoleklass till år 6.

Barn med särskilda behov har fått handledning av två assistenter.

Enkäten från v 7 visade att barnen i Gåxsjö skola trivts och känt sig trygga under läsåret. Arbetslaget har följt sin handlingsplan och använt sig av följande arbetssätt för att uppnå måluppfyllelse.

Förskolan

- utvecklat mentorskap, där varje barn har en egen ansvarig i personalen.
- varje vecka samarbete mellan hem och skola, veckobrev och sång- och ramsbok
- varje termin utvecklingssamtal
- samordnad rastverksamhet med skolan

Skolan

- informationsblad till alla föräldrar vid läsårsstart. Underlaget följdes upp vid föräldramötet
- regelbunden information till hemmen, veckobrev eller egna planeringsböcker om verksamheten
- regelbundna klassråd med diskussioner om bl a jämställdhet, rättvisa och trivsel
- trivselregler som reviderats under läsåret
- årskurs- och stadieövergripande verksamheter t.ex. skolskogen
- skolövergripande verksamheter, gemensamt elevens val Gåxsjö - Hammerdal
- blivande förskoleklassbarn och fyror har från påsk skolats in under några timmar per dag i sin kommande arbetsgrupp

Arbetslag förskola/skola Fyrås

I förskolan har 3,5 personal haft hand om ca 22 barn, 1-6år. Förskoleklassen har bestått av sju barn och en förskollärare. I skolan har två lärare haft hand om 21 elever i åk 1- 6.

Arbetslaget har 070618 utvärderat sin handlingsplan, kap.9 Barn och elevomsorg, för att undersöka om måluppfyllelse nåtts under läsåret.

Trivselenkäten från vecka 7 visade att alla elever trivts utmärkt i Fyrås skola.

Utvecklingssamtalen har strukit under enkätundersökningens resultat.

Arbetslaget har följt sin handlingsplan och använt sig av samma arbetssätt som FLM-skolans arbetslag, se ovan, för att uppnå måluppfyllelse.

I förskoleklass har målet för verksamheten varit att alla ska känna sig trygga, stärka sin självkänsla och sitt självförtroende. Utvecklingssamtal och enkätundersökning har visat på bra måluppfyllelse beträffande Fyrås trivselanda.

Arbetslag åk 7

Fyra ämneslärare har ansvarat för var sin mentorgrupp. En elevassistent har också tjänstgjort i klassen. Årskursen har omfattat 36 elever.

Arbetslaget har utvärderat sin handlingsplan, kap.9 Barn och elevomsorg, för att studera om måluppfyllelse uppnåtts under läsåret 06/07.

Trivselenkäten från vecka 7 visade att nästan alla elever trivdes utmärkt i Grevåkerskolan. I åk 7 har trivselenkäter lagts ut vid upprepade tillfällen av skolsköterska och kurator. Vid ett av dessa tillfällen framkom att en elev kände sig utsatt. Problemet löstes genom en tidig insats av bl a skolsköterskan. En elev på högstadiet, ej specificerad klass, kände utanförskap vid enkätundersökningen vecka 7. Ärendet löstes av berörd mentor. I varje mentorsgrupp har

elevskyddsombud värnat om gruppens välbefinnande. Arbetslaget anser att eleverna varit trygga i sig själva och att årets åk 9:a varit positiva ledare i Grevåkersanda. Utifrån uppsatta mål i handlingsplanen tycker arbetslaget att de lyckats bra under läsåret. Bra samarbete har utvecklats av arbetslaget, anser mentorerna.

Arbetslaget har följt sin handlingsplan och bl a använt sig av följande arbetssätt för att uppnå måluppfyllelse:

- schemalagd tid för Livsviktigt – förankra ”må bra anda”
- enkätundersökningar som besvarat var, när och hur eventuell mobbning skett. Enkät om hur skolsituationen upplevts i övrigt har också analyserats
- trevligt uppförande har ständigt uppmuntrats, dåligt språk eller beteende har ständigt korrigerats
- introduktion till åk 7 genom mentorsdagar för att skapa bra grupp- och klassgemenskap
- temadagar åk 7-9, ”må bra”-innehåll
- vuxensträvan att vara goda förebilder
- arbete i kill- och tjejgrupper
- elever, personal och föräldrar har varit delaktiga i upprättandet av likabehandlingsplan och ordningsregler

Arbetslag åk 8

Fyra ämneslärare har haft ansvaret för var sin mentorgrupp och en elevassistent har tjänstgjort i klassen. Årskursen har omfattat 36 elever.

Arbetslaget har utvärderat sin handlingsplan, kap.9 Barn och elevomsorg, för att undersöka om måluppfyllelse uppnåtts.

Trivselenkäten från vecka 7 har redovisats ovan under *Arbetslag åk 7*.

Utifrån arbetslagets handlingsplan har eleverna besvarat trivselsfrågor. 36 elever av 36 besvarade enkäten.

Har Grevåkersandan tagits upp på Livsviktigt? En elev svarar Inte alls, 13 svarar Ibland, 17 svarar Ofta och 5 elever svarar Alltid

Arbetslagets kommentar: Två tredjedelar av eleverna anser att vi ofta tar upp Grevåkersandan på Livsviktigtid. Vi tycker att vi har lyckats bra med detta. Att det är 14 av 36 som svarat *Inte alls* eller *Ibland* kan bero på att vi lärare inte klart nog gjort tydligt att Livsviktigt och Grevåkersandan hör ihop.

Känner du dig trygg i skolan? 2 elever svarar Inte alls, 3 svarar Ibland, 13 svarar Ofta och 18 elever svarar Alltid

Arbetslagets kommentar: Det är bra att 31 av 36 elever nästan alltid känner sig trygga på skolan. Målet är naturligtvis att alla ska känna sig trygga i skolan.

Diskuteras Grevåkersandan på utvecklingssamtal? 3 elever svarar Inte alls, 17 svarar Ibland, 8 svarar Ofta och 8 elever svarar Alltid

Arbetslagets kommentar: Ungefär hälften av eleverna svarar *Ofta* eller *Alltid*. Detta beror på att det inte är nödvändigt att alltid med varje elev ta upp Grevåkersandan, eftersom alla föräldrar vet om att vi jobbar efter dessa principer.

Arbetslagets oro inför läsåret 07/08 är att måluppfyllelsen kommer att bli lägre på grund av minskade resurser.

Arbetslag åk 9

Fem ämneslärare har ansvarat för var sin mentorgrupp. Åk 9 har omfattat 47 elever och en elevassistent. Trivselenkäten från vecka 7 har redovisats ovan under *Arbetslag åk 7*.

Arbetslaget har följt sin handlingsplan och bl a använt sig av följande arbetssätt för att uppnå måluppfyllelse;

- Fortsatt arbete med Livsviktigt. Samtalstiden har fokuserat på uppmuntran och stöttning. Begreppen hänsyn och respekt har ingående diskuterats. Årskursens ansvar som förebild för yngre elever har framhävts och uppmuntrats.
- Aktivt arbete med syfte att skapa en "team-anda". Arbetslaget startade terminen med att klassen åkte iväg på en övernattningsresa. Vid detta tillfälle diskuterades också skolans ordningsregler. Teamanda har också byggts genom utflykt till Åre, egna uppsättningar av konserter, jazzdansuppvisningar, 9:ans avslutningsfest och gemensamma fikastunder.
- Föräldrar har haft inflytande på framtagandet av skolans ordningsregler. Rollspel med gruppen har tillämpats på livsviktigtiden.
- Trivselenkät har genomförts för att öka möjligheten till upptäckt av eventuell mobbning eller annan kränkande behandling.

Arbetslaget har i enkätundersökning mätt måluppfyllelsen i sin handlingsplan.

85% av eleverna i åk 9 ansåg att lägerskolan och Åre-resan var ett bra sätt att skapa "team-anda".

60-85% av eleverna tyckte att egna arrangemang i form av jazzdans, konserter och egna temadagar ökade trivseln på skolan.

60% av eleverna ansåg att arbetet med att lösa konflikter på skolan fungerat bra. Drygt hälften av eleverna ansåg att skolans arbete med att förebygga mobbning fungerat bra.

Fritidsavdelningen Grevåkerskolan

Arbetslaget har följt samma handlingsplan som FLM:s åk1-3. Ordnings- och trivselregler har upprättats tillsammans med elever, föräldrar och personal under *Skolans kväll* i september. Skola och fritids finns i samma skolbyggnad och verksamheterna styrs förstås av samma regler. Det dagliga arbetet utgår från Grevåkersandan, i vilken barnen kan känna trygghet och trivsel. Under året har temarbeten med syfte att främja god grupptillhörighet genomförts, spontana massagestunder tillämpas efter skoldagens slut och varje enskilt barn ges tid att uttrycka sig och tid att bli lyssnad till. Barn tillsammans med sina familjer inbjuds varje vår till fritidshemmets dag med gemensamma aktiviteter och trevlig samvaro. Utifrån enkätundersökningens resultat och möten med föräldrar bedömer personalen att barnen trivs bra på fritids och känt sig trygga.

Mobackens förskola

Arbetslaget har bestått av förskollärare och barnskötare, 4,25 tjänster. Drygt tjugo barn har i snitt vistats på Mobacken under året. Mobackenandan har satt sin prägel på all verksamhet. Lokalerna anses inte vara ändamålsenliga för den verksamhet som bedrivs. Rummen är små och överblickbarheten är minimal. Förskolans utrustning, såväl inne som ute, är sliten. Arbetslaget har under året följt sin handlingsplan där följande egenskaper ansetts viktiga för måluppfyllelse; visa hänsyn, samarbete, ta ansvar och våga visa känslor. Föräldrar har i utvecklingssamtal och genom dagliga kontakter gjorts delaktiga i förskolans handlingsplan och mål.

Åshagens förskola

Arbetslaget har bestått av en förskollärare, fem barnskötare och en assistent. 32 barn har deltagit i en verksamhet som varit uppdelad på två avdelningar.

Ett mål i handlingsplanen har varit att alla barn ska känna sig trygga på Åshagen och det målet anser personalen att de lyckats bra med under året. Att se och lyssna in varje barn har flitigt diskuterats i arbetslaget. Hur ger man det lilla barnet, som saknar ett verbalt språk inflytande, kontra de större barnen som med lätthet kan påverka sin vardag direkt. Ett stort ansvar för en pedagog på småbarnsavdelningen är att ge alla barn det inflytande de har rätt till genom att observant försöka tolka kroppsspråk och läten. Diskussionen i arbetslaget var bäst i början av läsåret men klingade tyvärr av mot slutet. Vikarier och vikariebrist uppges vara en orsak. Arbetslaget kommer att fortsätta att utveckla en pedagogik för allas möjlighet till inflytande och ser fram emot arbetet med nästa handlingsplan.

Grevens förskola

Arbetslaget har bestått av 2 förskollärare, 150%, i en verksamhet där 14 barn deltagit. Verksamheten har sedan höstterminen -06 varit förlagd i Grevåkerskolan. Villans lokaler som tidigare inhyrdes för denna verksamhet har sagts upp. Arbetet i förskolan har präglats av områdets ”må bra anda”, för att varje barn skall känna sig tryggt. Grevens förskoleklass har haft samma underlag för sin handlingsplan som åk 1-3 Grevåkerskolan. Arbetslaget har både höst- och vårtermin följt upp sin handlingsplan. Utvärderingen, byggd på uppföljningar, enkäter och utvecklingssamtal, visade att barnen i hög grad trivs på förskolan. På frågan *Hur känner du dig när du går till förskolan?* Svarar 90% att de är *Glad*, 10% att de känner sig *Sådär* men ingen svarar *Ledsen*.

Resultat och måluppfyllelse av utvärderingsområdet *Barn- och elevomsorg*

Enkäter och intervjuer har utgjort basen för arbetslagens bedömning¹⁴ av måluppfyllelsen beträffande lärandet:

Arbetslag	åk	bedömning skala 1-6
arbetslag	1-3	5
”	4-6	5
”	7	5
”	8	5
”	9	5
”	Gåxsjö	6
”	Fyrås	5
”	fritids FLM	5
”	Mobackens fsk	5
”	Åshagen	5
”	Fyrås fsk	5
”	Gåxsjö fsk	6
”	Grevens fsk.klass	6

¹⁴ Bedömningsskala: 1= ej acceptabelt, 2= otillfredsställande, 3= inte helt tillfredsställande, 4= bra, 5= mycket bra, 6= utmärkt

Målet är delvis uppnått

men enkätundersökningen visade att vi har barn som är utsatta.

Förskoleklass 19 enkätsvar – Inget barn känner sig ledsen över att gå till sin Greven, Fyrås, Gåxsjö klass

Fritids 14 enkätsvar - Inget barn känner sig ledsen över att gå till fritids FLM och Gåxsjö

Åk 1-3 hela området 79 enkätsvar – Två barn känner sig ledsna när de går till skolan.

Åk 4-9 ” 187 enkätsvar – Tre barn upplever att de är mobbade

Frågan *Känner du dig trygg i skolan?* besvarades av elever i åk 7-9 med snittsiffran fem på en skala där sex var bäst.

Vad gjordes sen? Sammanställningarna har redovisats och diskuterats bland elever personal och föräldrar. Elever som var utsatta för kränkningar vid undersökningstillfället har utretts och följts upp.

Hur trivs personalen?

Trivs du i skolan? På en sexgradig skala där siffran 6 uttrycker mest trivsel blir svaren från personalen på respektive arbetsställe;

3,1, 5,8, 6, 5,3, 5,8, 5,2 och 5,5

Känns ditt arbete meningsfullt? 5,5, 3,3, 5,3 6, 5,3, 6 och 5,5

Arbetsstället vars resultat kraftigt avvek har utretts!

Åtgärder via utvecklingsarbete

Allmänt

Åtgärder via utvecklingsarbete

- Det schemalagda Livsviktigtarbetet fortsätter. Alla, personal, föräldrar och elever, måste äga 0-visionen avseende kränkande behandling.
- Likabehandlingsplanen revideras och varje arbetsställe utvecklar och följer sin egen plan. Föräldrar, barn/elever och personal görs delaktiga i planen.
- Prioriterad värdegrundsbildning för personal.
- Personal, elevråd och elevskyddsombud finner bättre former för ett samarbete som kommer att inkludera alla, vad avser att få gå i en trivsam och trygg skola.

Arbetslag åk 1-3

De anser att de måste lära sig att inse att allt inte går att genomföra till 100%. Prioritering måste till. De punkter som arbetslaget angett för att uppnå måluppfyllelse, se ovan under arbetslagets utvärdering, måste ses som ett ”smörgåsbord” att plocka av . Allt kan inte passa alla elevgrupper. Hänsyn måste tas till ålder och gruppsammansättning
Tillsammans med föräldrar och elever revideras ordningsregler och likabehandlingsplan. Skolverkets påtalade förbättringsområden följs upp.

Arbetslag åk 4-6

- Samarbetet i fadderklasserna har fungerat bra ,utom i åk 6. Arbetslaget avser att hitta andra former så att eleverna i åk 6 får större ansvar och kan känna mer delaktighet i planering och genomförande.
Tillsammans med föräldrar och elever reviderades ordningsregler och likabehandlingsplanen. Följa upp skolverkets påtalade förbättringsområden

Arbetslag Fyrås förskola

- Stor omsättning på personal i arbetslaget har inverkat negativt på den långsiktiga verksamhetsplaneringen. Förskollärare/Fritidspedagog ansvarar från nu för att det pedagogiska ledarskapet blir tydligare och att pedagogiska planeringar är kända och följs av alla på arbetsstället.

Arbetslag åk 7-9

- Fortsatt arbete med att utveckla Grevåkersandan
- För att tillgodose elevernas behov kan informationsutbytet mellan mentor/mentor och mentor/assistent bli bättre
- Hur fortsätter vi det påbörjade IUP-arbetet? Hur utvecklar vi informationsutbytet till föräldrar och elever? Hur kan elevers och föräldrars påverkan och delaktighet öka?
- Revidera ordningsregler och likabehandlingsplan tillsammans med föräldrar och elever.
- Fortsatt uppföljning av skolverkets påtalade förbättringsområden

Grevens förskoleklass

- Arbetslaget fortsätter läsåret 2007/08 sitt arbete med att öka måluppfyllelsen avseende avsnittet barn- och elevomsorg i handlingsplanen.

Åshagen

- En mer medveten planering av mål och syfte för den pedagogiska aktiviteten som ska resultera i bättre möjligheter för pedagogiska val som kommer barnen tillgodo

Mobacken

- Utveckla arbetet med Mobackenandan.
- Trivselenkät, som barnen ska besvara hemma tillsammans med föräldrarna. Enkäten blir sedan underlag för utvecklingssamtal och utvärdering av verksamheten
- Arbeta med TRAS¹⁵

Utöver den lokala skolplanens mål tar Hammerdals ro även upp skrivningarna i den lokala arbetsplanen om stöd till barn/elever att: *”Att se till att barn/ elever med särskilda behov av stöd får resurser och hjälp och att i så tidig ålder som möjligt upptäcka de här barnen .*

Att inom Hammerdals rektorsområde följa den plan för diagnostisering som finns. Denna plan ska utmynna i en behovsanalys.

Att ha ett fungerande elevvårdsteam som har ett övergripande ansvar och tid för elevvårdskonferens avsatt varje tisdag.

¹⁵ Tidig Registrering Av Språkutveckling

Att för varje barn med behov av speciellt stöd upprätta åtgärdsprogram som utvärderas kontinuerligt vid utvecklingssamtal. Dessa åtgärdsprogram samt diagnoser skall arkiveras. Att barn med särskilda behov undervisas av pedagogiskt utbildad personal.

Hur når vi målet? Lärare med specialfunktion planerar, genomför och utvärderar stödinsatser.”

Arbetslagets utvärdering av Skolplanens och Lokala arbetsplanens mål.

Arbetslaget består av en speciallärare och två specialpedagoger, 2,25 tjänster.

Organisation:

en specialpedagog ansvarar för förskolan och åk 1-3,
en speciallärare är samordnare för det specialpedagogiska arbetet och
en specialpedagog arbetar huvudsakligen med åk 4-9.

Punkt för punkt-redovisning av måluppfyllse utifrån lokal arbetsplan

Mål arbetsplan Att se till att barn/ elever med särskilda behov av stöd får resurser och hjälp och att i så tidig ålder som möjligt upptäcka de här barnen .

Arbetslagets handlingsplan

Kontinuerliga behovsanalyser har gjorts i samarbete specialpedagog/lärare och klasslärare/mentorer. Under våren inventerades och sammanställdes behoven utifrån mentor/klasslärares redogörelse vid klassgenomgång. Elevvårdsteamet kallar alla berörda mentorer/klasslärare till behovsrapporteringen.

Utvärdering -07

Arbetslaget har kunskap om varje enskilt barn utifrån dess speciella behov av stöd, men tilldelningen av resurser har under läsåret varit otillräckliga. Vi har prioriterat och fokuserat på de yngre åren i både tanke och handling.

Organisatoriskt har vi arbetat efter handlingsplanen. Behovsanalyser i form av kontinuerliga dialoger har förts med berörda lärare/mentorer angående vilka barn som haft de största svårigheterna med att nå målen. Barn med behov som ska prioriteras.

Mål arbetsplan Att inom Hammerdals rektorsområde följa den plan för diagnostisering som finns. Denna plan ska utmynna i en behovsanalys.

Arbetslagets handlingsplan:

Svenska i förskoleklass och åk 1. Nationella diagnoser i matematik och svenska i åk 2.
Svenska i åk 3. Nationella prov i svenska, engelska och matematik i åk 5. Kartläggning i svenska i åk 6. Nationell diagnos åk 7. Nationella prov i åk 9.

För elever i behov av särskilt stöd tillkommer extra test och uppföljningar efter behov.

Utvärdering -07

Den planerade diagnostiseringen har fungerat bra under läsåret. Ytterligare tester av elever i behov av särskilt stöd har utförts av psykolog Lars Banck, speciallärare Gunbrit Eliasson samt HAB¹⁶ i Östersund.

¹⁶ Barn- och ungdomshabiliteringen

Mål arbetsplan *Att ha ett fungerande elevvårdsteam som har ett övergripande ansvar.*

Arbetslagets handlingsplan:
Rektor eller kurator kallar berörd personal till EVK.

Utvärdering -07

Rektor och kurator har kallat berörda till EVK tisdagar från 14.15. Skolsköterska, kurator, rektor, PC och samordnande speciallärare deltar alltid. Protokoll skrivs och arkiveras.

Mål arbetsplan *Att för varje barn med behov av speciellt stöd upprätta åtgärdsprogram som utvärderas kontinuerligt vid utvecklingssamtal. Dessa åtgärdsprogram samt diagnoser skall arkiveras.*

Att barn med särskilda behov undervisas av pedagogiskt utbildad personal.

Utvärdering -07

Åtgärdsprogram upprättas av lärare som också utvärderar och arkiverar dem. Fortfarande får elevassistenterna ta för stort pedagogiskt ansvar.

Arbetet i Hammerdals rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 10: Skola – arbetsliv

Utöver den lokala skolplanens mål tar Hammerdals ro även upp skrivningarna i den lokala arbetsplanen om skola - arbetsliv att: *"Alla barn/elever skall, anpassat efter nivå och förutsättningar, få en inblick i närsamhället.*

Det skall skapas möjlighet till arbetslivskontakt vid 1 tillfälle/årskurs för elever i åk 1-6."

Fsk, åk 1-3, Grevåkersskolan FLM, Fyrås skola, Gåxsjö skola har följt en gemensamt upprättad handlingsplan

- Genusarbete med inriktning på olika yrken.
- Besöka föräldrar/ anhöriga på deras arbetsplats.
- Bjuda in och intervjua de yrkesmän/kvinnor som finns knutna till skolan och i närmaste omgivningen

Grevåkersskolan

Vid redovisningen 070618 konstaterades att handlingsplanen inte följts. Det hade varit svårt att hitta lämpliga former för de yngre barnen. Intresset från föräldrarna att ta med barn i de lägre åldrarna till arbetsplatsen var svalt, vilket kan bero på att det inte var lämpligt. En del föräldrar saknar arbete, vilket gör det svårt att ordna arbetslivskontakter via föräldrar. Istället har arbetslaget tänkt ta vara på den arbetslivskontakt som finns i skolans närmaste omgivning t ex. lokalvård, vaktmästare, skolsköterska, skolkök m.fl. Studiebesök i kyrkan, temadagar om ex tandvård, frukt och grönt, miljö osv skapar också naturliga kontakter mellan skola och

arbetsliv. Eleverna får information och ges möjlighet att intervjua olika yrkesgrupper. Arbetslaget avser också att använda sig av AV Medias¹⁷ material och föra samtal med eleverna om olika yrken utifrån ett genusperspektiv. Elevernas ålder och gruppsammansättning måste styra skolans kontakter med arbetslivet.

- Grevåkerskolan åk 4-6 I åk 6 har alla fått möjlighet att besöka en nära anhörigs arbetsplats. Särskolebarnen har kartlagt närområdet. Åk 6 har haft konstutställning på ålderdomshemmet. Utställningsalstren såldes och pengarna skänktes till välgörenhet. Miljödagen samlade föreläsare från olika företag och representanter från kommunens tekniska avdelning. Möten för arbetslivskontakter har också uppnåtts genom; *Gammaldags skoldag*, ett arrangemang där eleverna fick pröva på tunnbrödsbak och lieslätter, studiebesök i kyrkan ,räddningstjänsten –brandskydd, Duo Gelland - musik och ICA-föreståndaren – frukt och grönt. Till hösten inventeras närområdets arbetsplatser med tanke på grupp- och studiebesök.
- Fyrås skola Några elever följde med till sina föräldrars arbeten. Eleverna har också gjort studiebesök på lantgård. Personer som representerat olika yrken har bjudits in för att berätta om sitt arbete i skolan. Många olika yrken var representerade vid skolans arrangemang av en miljötemadag.
- Grevåkerskolan åk 7-9 I åk 8 har eleverna en veckas prao under vårterminen. Praktiken knyts till arbetsområdet *Om arbetslivet* i samhällskunskap. Studie- och yrkesvägledaren följer upp praktiken tillsammans med läraren i samhällskunskap och eleverna. Motsvarande upplägg genomförs i åk 9 under höstterminen. Inför programvalet till gymnasiet får eleverna redan i åk 8 information om gymnasiet program. De besöker skolan och den proceduren upprepas i åk 9 för att ge eleverna bästa förutsättningarna för sitt programval.

Arbetet i Hammerdals rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 11: Hälsoarbete

Utöver den lokala skolplanens mål tar Hammerdals ro även upp skrivningarna i den lokala arbetsplanen att: *"Hälsolaget skall träffas inom de första veckorna varje läsår och utarbeta förslag till undervisningsteman utifrån aktuella frågor.*

Minst två rörelsetillfällen/motionstillfällen per vecka.

Bra skolgårdar främjar möjligheten till spontanidrott.

Skolgårdarna utformas så att de stimulerar barnen till att vistas där.

Platscheferna, i samråd med personalen, inventerar skolgårdarna/utemiljön för förskolan varje höst med målsättningen att utveckla och förbättra aktivitetsutbudet.

¹⁷ Utlåningscentral för film, band mm för skolbruk

Rektor tar ansvar för att önskemål inkommer till Barn och utbildningsnämnden. Eleverna skall varje läsår få information om ANT och sex och samlevnad vid minst ett tillfälle.

Vi skall ha en tobaks- och drogfri skola.

Hur uppnår vi målen? Varje arbetslag utformar, utifrån rektorsområdets Hälsoplan, en handlingsplan vars måluppfyllelse redovisas till hälsolaget och i kommande års kvalitetsredovisning.”

Hälsolaget leder områdets hälsoarbete. Laget består av representanter från förskola / skola, kök, skolhälsovård och elever. Hälsolaget har haft tre möten under året och beslutade vid sitt senaste möte att utverka en handlingsplan med färre och tydligare mål för läsåret 07/08.

Handlingsplan åk 1-3

- schemalagd idrott 2ggr/vecka
- uterast alla dagar
- pingisrast under vinterhalvåret
- eleverna erbjuds pausrörelse, t ex hopp-bana
- eleverna erbjuds fruktstund varje förmiddag
- gemensamma temadagar (t ex aktivitets- och kompisdagar)
- folktandvården besöker skolan och informerar om tandhälsan
- frukt och grönt information till klass 2 och 5

Redovisning av hälsoarbete åk 1-3

Handlingsplanens alla punkter har följts. För att stimulera eleverna till utevistelse har hopprep, fotboll, basketboll, asfaltskritor, låneskidor och madrasser köpts in. Pingisbord för innebruk och utomhusbruk har använts. Under vintersäsongen finns uppdraget skidspår i anslutning till skolan. Övriga aktiviteter har varit utflykter, promenader, tipsrundor och gemensamma lekar.

Handlingsplan för åk 4-6

- Temaarbete över klassgränserna (OS¹⁸, aktivitets och kompisdagar)
- Folktandvården besöker skolan och informerar om tandhälsan
- Frukt och grönt information till åk. 2 och 5
- Kontinuerligt arbete mot droger i klasserna genom kompisamtal, tjej- och killsnack mm.
- Göra en enkätundersökning om elevernas frukostvanor och följa upp den med diskussioner mellan hem och skola.
- Vi strävar efter att vara ute alla raster.

Redovisning av hälsoarbete åk 4-6

Handlingsplanen har följts på de flesta punkter. För att stimulera barnen till uteraster har olika lekredskap köpts in. Eleverna har deltagit i *Skidor i skolan* med stor entusiasm. Alla klasser har skidat med framgång. Folktandvården har varit på besök i skolan och informerat liksom företrädare för frukt och grönt. Arbetslaget kommer att fortsätta att uppmuntra eleverna till rörelse, rätt kost och sunt leverne.

¹⁸ ”Olympiska Spel” i skolans tapping

Redovisning av hälsoarbete arbetslag åk 7-9

Temadagar har genomförts i ämnet hälsa, första hjälpen, kost & motion, Våga-projektet i åk 7, orientering, skidor, friidrott, och sex- och samlevnad. Eleverna har i enkätsvar berömt skolmatens kvalitet. Miljön i matsalen kan bli bättre men väldigt få elever upplever miljön som stökig. I samarbete med folkvandvården har fluorsköljning införts.

Arbetsplanens mål kan inte uppnås

- I hela området är skolgårdarna eftersatta. De är inte inbjudande till lek, bollspel, kreativa uteaktiviteter osv. Inget underhåll och ingen nyanskaffning av lekredskap/lekutrustning. När ex en gunga går sönder plockas gungan bort.
- Ingen tillgång till gymnastiksal i Fyrås skola
- Vi har inte en skola fri från tobak. Föräldrar/Vårdnadstagare accepterar att barnen bryter mot samhällets lagar och skolans regler.

Arbetet i Hammerdals rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 14: Miljö

Utöver den lokala skolplanens mål tar Hammerdals ro även upp skrivningarna i den lokala arbetsplanen att: *”Varje förskola, skola ansvarar för källsortering av hård plast, mjuk plast, papper, kartong, metall, glas och komposterbart material. Platschef på respektive arbetsplats ansvarar för att lämpliga kärl för sortering utplaceras och att källsortering utförs. Kommunen ansvarar för vidare hantering av det källsorterade materialet.*

Målet är en minskad pappersanvändning. Pappersförbrukningen per elev mäts (papper, skrivböcker etc) och målet är att minska pappersförbrukningen med 10 % per år.

Produkter och varor i den dagliga verksamheten på förskolorna och skolorna skall vara så miljövänliga som möjligt. Ansvarig inom varje enhet/område (exempelvis lokalvård, bespisning) ansvarar för att ovanstående efterlevs i så stor utsträckning som möjligt och utför dokumentation av inköp.

Hur uppnår vi målen? En miljöansvarig för förskolan, åk 1-3, åk 4-6, åk 7-9 och vaktmästeri bildar ett miljøråd och upprättar en Miljöplan. arbetslagen följer i sin verksamhet Miljöplanen”.

Allmänt

Områdets skolor har sopsorterat under läsåret, dock ej komposterbart material eftersom kommunen icke tar ansvar för hanteringen. Barnen uppmuntras att cykla, gå eller samåka till aktivitetsutbudet. Gemensam städning av skolgårdar sker och personalen avlöser varandra i ansvar för ljussläckning, fönster- och apparatstängning, efter skoldagens slut. I maj 07 genomförde miljørådet en temadag och bjöd in elever från åk 1-9. Miljödagen bestod av ett stationssystem där följande områden togs upp; sopsortering, vindkraft, energianvändning, kravodlat, energispartips, evolution, allemansrätt, skapa miljöaffischer och en miljötipsrunda. Utvärderingen av miljödagen blev positiv. Enkla miljöförbättringstips som levererats kunde direkt tillämpas i den dagliga miljön.

Skolplanens mål att *All vår verksamhet är föredöme i miljöarbetet* haltar. Skolan hyr lokalerna av Strömsunds hyresbostäder. I avtalet framgår vad som ingår och inte ingår i hyran. Vuxna, som skall vara föredömen, vägrar utifrån detta avtal att överenskomma om vad

ordet emballage betyder. Betyder emballage emballage, som verksamheten hävdar, skall kostnaden bäras av Strömsunds hyresbostäder men SHB hävdar å sin sida att ex. kartong inte är att hänföra till emballage och skall således betalas av verksamheten. Mycket tid har ägnats till denna tvistefråga men frågan som inte låter sig lösas kommer åter. Rektor hemställer att Barn- kultur och utbildningsnämnden tar över denna tvistefråga.

Likabehandlingsplanen

Rektorsområdet tog i bruk sin likabehandlingsplan från höstterminen 2006.

Alla berörda, föräldrar, barn/elever och personal, har varit informerade och haft möjlighet att påverka innehållet i vår Likabehandlingsplan. Remissunderlaget blev synliggjort för föräldrar via hemsidan. Under *Skolans kväll* informerades föräldrarna om antagen likabehandlingsplan. Elevråd, klasser/mentorgrupper har beretts möjlighet att diskutera, påverka och lämna synpunkter på det remissunderlag som ledde fram till planen. Barn- och elevskyddslagen har presenterats och diskuterats i klasserna. Elevråds-representanterna har haft med sig konkreta förslag till arbetsupplägg för att få likabehandlingsplanen att fungera i praktiken. Likabehandlingsplanen har tillämpats i aktuella ärenden som uppstått under läsåret Vid utvärderingen i juni -07 konstaterades att vår plan ska kompletteras med konkreta mål för arbetsstället. Från hösten -07 följer varje arbetsställe sin egen plan och sina konkreta läsårs mål.

Ordningsregler

Arbetslagen i åk 1-6 anser att reviderade ordningsregler har fungerat bra i stort. Det har varit positivt med tydliga regler i kombination med Grevåkersandan.

Våra största ordningsproblem!

När föräldrar/vårdnadshavare accepterar att barnen bryter mot samhällets lagar och skolans regler så överlämnar skolverksamheten till andra en konfliktsituation som den äger. Ex. elever som röker får inte göra det i skolan och inte på skolgården. På en villatomt i anslutning till skolgården står elever och röker..... Vi för över på någon annan ett problem som vi själva inte kan lösa. Skolan ska ansvara för elevernas tillsyn under skoldagen men i det här fallet förvisas eleverna bort från skolans tillsynsområde!

Det råder tobaksförbud/snusförbud i skolan men några vårdnadshavare accepterar att deras barn snusar i skolan. Vårdnadshavare bekräftar i samtal med mentor att barnet har deras tillåtelse att snusa. Hur ska vi hantera ärendena?

- Anordna en tobaksruta på skolgården vilket är förbjudet?
- Fortsätta avvisa elever från skola och skolgård och invänta repressalier från grannskapet?

Konsekvens besparingar

Färre personal och färre specialpedagoger. Synpunkter på detta besparingsförslag har lämnats till BKU-nämnden från personalen i Hamnerdals rektorsområde, undervisande matematiklärare åk 7-9, språklärarna åk 7-9, lärarna i åk 4-6 Grevåkerskolan, lärarna åk 1-3 Grevåkerskolan, personalen Gåxsjö skola och personalen Åshagens förskola.

Bilagan visar antalet elever i åtgärdsprogram från år 1999 till 2007. Barn med särskilda behov drabbas. Ska rektor tillgodose barnens behov som det statliga uppdraget föreskriver eller följa de ekonomiska ramar kommunen ger? 0.25 specialpedagogtjänst per hundra elever, nuvarande förutsättningar i området, omöjliggör att leva upp till det statliga uppdraget beträffande barn med särskilda behov!

Skolverket utbildningsinspektion konstaterar i en sammanfattning baserad på resultat till följd av tillsyn 2003-2006 att ”En av orsakerna till att kunskapsresultaten inte är tillfredsställande är att *elever i behov av särskilt stöd* inte får den hjälp de är berättigade till.”¹⁹

Bilaga till Hammerdals kvalitetsredovisning 06/07

Elever i
åtgärdsprogram
Hammerdalsområdet 1999-
2007

Bilaga

Antal elever i åk.1-9	409	409	384		382	381	348	348	326	334	321	318	328	328	316	316
	ht - 99 ant.	vt - 00 ant.	ht- 00 ant.	vt- 01	ht- 01	vt- 02	ht-02	vt- 03	ht- 03	vt- 04	ht- 04	vt- 05	ht - 05	vt - 06	ht- 06	vt- 07
Grevåkerskolan																
Förskoleklass													7	7		1
åk1		0	0		5	5	2	2	1	3	1	1	2	3	1	9
2A	6	6	5		4	4	6	5	2	8	5	6	3	4	5	5
2B	6	6														
3A		0	5		5	6	3	3	4	4	9	8	6	4	5	5
3B	2	2	8													
4:A	11	12	4		2	3	4	4	4	7	3	8	7	10	8	10
4 B					3	3										
5A	7	6	6		7	8	3	4	7	8	8	8	8	6	10	10
5B	2	3			5	5	6	8								
6A	4	4	5		13	16	8	9	2	12	3	6	9	9	12	12
6B	5	5	1				5	5	8							
7:1-2	3	4	1		5	5	1	4	6	8	1	0	1	1	5	4
7:3-4		0	2		2	5	1	3	4	7	7	7	0	0	6	6
8:1-2	1	2	11		1	2	5	5	4	3	0	3	2	2	1	1
8:3-4		10	3		1	4	3	5	3	11	2	6	5	6	2	7
9:1-2	1	1	3		14	12	0	2	8	6	6	6	4	4	4	2
9:3-4	1	1	7		6	5	5	5	3	3	8	5	4	4	9	7
9:5-6	3	3														
Sikås 1-3	4	5	4		2	1	1	1								
Gåxsjö fsk						2							2	3		
Gåxsjö 1-3		0	3		1	1		1	3	3	2	3	2		3	3
Gåxsjö 4-6	3	2	2		2	5		2	2	2	2	1	3	3	3	3
Fyrås fsk																2
Fyrås 1-3	2	2	2		1		3	2	1	1	1	3	3	3	1	1
Fyrås 4-6	4	3	3		3		1		1	1	1	2	1	1	3	3
Totalt antal elever	65	77	75		82	92	57	70	63	87	59	73	69	70	80	89
Uttryckt i procent	16	19	20		21	24	16	20	19	25	18	23	21	21	25	28

¹⁹ Skolverkets utbildningsinspektion- en sammanfattning av resultat och erfarenheter under tre år, sid 6

Hedenvinds rektorsområde

Områdesbeskrivning ,verksamhetens förutsättningar

Grundfakta

Verksamheten omfattar totalt ca 290 barn varav 189 skolbarn och 21 förskoleklassbarn. Dessutom tillkom ca 20 flyktingar och invandrare under vårterminen 2007.

Området har en arbetsorganisation med en områdeschef/rektor och en 25 % skolassistent, studieledare 40 % samt administratör delad med Bredgårdsområdet samt sju platschefer. Sex av de sistnämnda har huvuddelen av sin arbetstid i barngrupp och klass. Personal i övrigt består av grundskollärare, förskollärare, slöjdlärare, idrottslärare, fritidspedagoger, barnskötare, assistenter, specialpedagog och talpedagog. Sammantaget består personalen av ca 60 anställda. Områdets behov av stödjande verksamhet (vaktmästare, städ och kost) tillgodoses genom Teknik- och serviceförvaltningen.

Hedenvindområdet bedriver verksamhet för barn från ett års ålder till och med sjätte skolåret, verksamhet som utövas i följande enheter:

Hedenvindskola, som har åk 1-6, förskoleklass, Resurscentra för barn med speciella behov samt fritids för ca 35 barn.

Myran förskola/fritids, som har två avdelningar med 12 förskolebarn i åldern 1-5 år i ena avdelning och fritids med åk 1 och 2 ca 25 barn.

Västringen förskola, som har 2 avdelning med 34 förskolebarn i åldern 1-5 år.

Lindbergsbackens förskola, som har två avdelningar med 34 förskolebarn i åldern 1-5 år.

Gryningens fritidshem, som har fritidshemsverksamhet före och efter skoltid med ca 25 barn.

Förberedelseklass med flyktingbarn, som har placerats i en förberedelseklass i Sörgård fd föreståndarbostaden, under sin första tid i Strömsund, innan de efterhand slussats ut i klasserna.

Grundskolan har elevintegrerad verksamhet.

Profilering

Hedenvindsområdets profilering är språkutveckling. Rektorsområdet har som en röd tråd genom områdets verksamhet att utveckla språket, dvs tal, skrift, kroppsspråk och lyssnande. Språket utvecklar tanken och därmed lärandet.

”Hedenvind i rörelse” dvs. regelbunden motion och hälsofostran, är en annan viktig del i skolans profilering. Eleverna ska röra sig minst 30 min per dag. Olika hälsofostrande teman tas upp i klasserna under året.

Det mångkulturella samhället med verksamheter anknutna till samekulturen och vår hembygdshistoria tillvaratas vid lägliga tillfällen.

Förutsättningar för verksamhetens måluppfyllelse

Hedenvindområdet har i det närmaste 100 % behörig och kompetent personal på alla avdelningar. Området kännetecknas av erfarenhet och kompetens.

Under det senaste läsåret har en rektor haft ansvaret för både Bredgårdsområdet och Hedenvindområdet.

Arbetet med IUP, individuella utvecklingsplaner, har fortsatt sen starten förra vårterminen.

Arbetet med måluppfyllelsen

Hur har rektorsområdet jobbat mot målen?

Varje arbetslag har utifrån utbildningsplanens prioriterade områden för utvärdering valt speciella mål från dessa planer att arbeta mot.

Arbetet i Hedenvinds rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 9: Barn- och elevomsorg

Arbetslaget Västringens förskola

Avdelningarna Pyret och Polarna

LpFö 98:

Omsorg om det enskilda barnets välbefinnande, trygghet, utveckling och lärande skall prägla arbetet i förskolan

Alla barn ska få erfara den tillfredställelse det ger att göra framsteg, övervinna svårigheter och få uppleva sig vara en tillgång i gruppen

Mål:

- Förskolan jobbar med språkbruket där personalen försöker vara goda förebilder och påminner varandra när det halkar ut ”grodor”
- Förskolan använder mera seriesamtal i situationer där det går lite snett.
- Personalen hjälper barnen att sätta ord på sina känslor genom dockteater, samtal och litteratur
- Förskolan använder sig av ett lyssnande arbetssätt.

Genomförande:

- Förskolan har i storbarnsgruppen haft lite spel och dramatisering men det kan bli bättre.
- Förskolan försöker alltid lyssna på varandra både barn och vuxna .
- Förskolan har märkt att barnen har svårt att vänta på sin tur och bara ropar rakt ut vad de vill.

- Förskolan har använt seriesamtal i vissa situationer med stor framgång.
- Förskolan har varit uppmärksamma på språkbruket och påminner varandra om att använda ett vårdat språk och försöker vara goda förebilder.
- Personalen talar hela tiden med barnen om hur man ska tilltala varandra

Nya mål:

- Använd seriesamtal oftare. Försök ha papper och en liten penna i fickan.
- Personalen försöker dramatisera *för* barnen för att åskådliggöra vissa situationer
- Förskolan måste också lära barnen att vänta på sin tur, vi har bättre planerade samlingar där vi gärna tar dockor till hjälp för att fånga barnens uppmärksamhet.
- Samtal med turordning och ställ motfrågor för att se att barnen har uppfattat vad som sagts.
- Fortsätt på samma vis
- Stimulera barnens lek
Ge barnen en lekstimulerande miljö. Vi jobbar med språkbruket där vi försöker vara goda förebilder och påminner varandra när det halkar ut "grodor"
- Förskolan använder mera seriesamtal i situationer där det går lite snett.
- Personalen hjälper barnen att sätta ord på sina känslor genom dockteater, samtal och litteratur

Utvärderingssätt:

Personalen använde BRUK-blanketten A1.8 "Samspelet i barngruppen" och ovanstående mål.

Personalen är bra på att se det enskilda barnet och dess unika egenskaper och att uppskatta dem. Vi försöker hela tiden dokumentera barnens framsteg.

Personalen har blivit bra på att se lekens betydelse och att skapa miljöer för barnen som stimulerar till lek.

Personalen har jobbat mycket med utemiljön för att skapa lekinspirerande miljö.

Personalen har prövat att använda seriesamtal i vissa situationer när det uppstått konflikter som barnen inte kunnat lösa själva. Det kan förbättras ytterligare.

Personalen har delat sig i smågrupper både vid maten och annars för att få tillfällen till att samtala med barnen.

Samlingarna är fortfarande lite ostrukturerade.

Det har inte blivit så mycket dramatiserande.

Måluppfyllelse:

Västringen har inte nått måluppfyllelse i alla delmål men nått en bra bit på vägen.

Reflektioner

Med många barn och en hög beläggning som Västringen haft i år går mycket tid åt till rena rutinsituationer, personalen har också introducerat ny personal så det har tagit en tid innan arbetslaget hittat en bra struktur. Vi har haft en intern utbildning under våren i matematik för

små barn vilket har gjort att medvetenheten och observationsförmågan av det enskilda barnet har ökat. Personalen har pratat mycket om möjligheterna att skapa lekstimulerande miljöer och snappat upp idéer här och var som de försökt förverkliga vilket också gjort att man pratat mycket om lekens betydelse för samspelet bland barnen. Det har varit utvecklande både för barn och vuxna. Det är dessutom en personalgrupp som har väldigt roligt tillsammans vilket i sig skapar ett bra klimat för både barn och vuxna.

Förslag till åtgärder:

Seriesamtal sker via Internutbildning vid användandet.

Mera planerade lekar och spel.

Observationer sker i barngruppen.

Iordningställande av sagorummet för att ytterligare stimulera barnens fantasi och lek.

Planera aktiviteter där man visar på nyttan av olikheter.

Planera samlingarna.

Göra iordning små leklådor med div. material.

Arbetslaget Lindbergsbackens förskola

Avdelningarna Giggen och Trillan

Mål:

”Gyllene regeln”

Genomförande:

Arbetslaget har satt upp förhållningsregler tillsammans med barnen:

Vara snäll mot varandra.

Leka med många olika kompisar.

Inte nypas, bitas slåss och dra i håret.

Säga snälla saker till varandra.

Kramas.

Rollspel mellan vuxna från situationer som hänt i barngrupp.

Lekar som tränar regler och turtagning. Där slumpen avgör vilken kompis man får t.ex
dansa i en ring, bonde i vår by, kroppsövningar

Prata känslor, ARG LEDSEN SUR OCH GLAD. Rita olika ansiktsuttryck, som barn
använde sig av i olika situationer. Rita själv.

Läst boken ”Tilda is och Tilda sol”

Ta tag i konflikterna direkt och nysta i dem och låta alla parter komma till tals

Medvetna gruppsammansättningar vid olika aktiviteter.

Mycket färg och form. Utifrån detta gjorde vi ett uppskattat vernissage. Vi bjöd in två
andra förskolor. Alla föräldrarna blev också inbjudna.

Utvärderingssätt:

Lindbergsbacken använde BRUK-blanketten A1.8 "Samspelet i barngruppen" och ovanstående mål.

Resultat:

Bland annat har arbetslaget ändrat rutiner ute i hallen när barnen lämnas och hämtas. Arbetstiden för personalen har ändrats på morgonen med 15 min tidigare start. Det finns personal på avdelningen som tar hand om alla som vinkat. Hallen ska bara finnas till för de barn som säger hejdå till sina föräldrar. Inget onödigt spring.

Förändringarna ses positivt av föräldrarna och barnen har blivit märkbart gladare och tryggare.

Analys/reflektioner/åtgärder för förbättring:

Arbetslagen vill mer än de har tid till. Gruppsammansättning och resurser medför ibland att en del saker inte fungerar. Elevernas mognad och ålder har också betydelse.

Värdegrundsarbetet fortsätter i klassrum och bland personal. Det krävs mer tid för reflektion bland personalen

Under läsårets gång har personalen fått tillbaka arbetsglädjen och det känns roligt att komma till arbetet. Barngruppen har blivit lugnare, ljudnivån har sjunkit. Nu kan personal och barn sitta vid borden och spela spel, rita och pyssla. Även rollekar har fått större utrymme.

Måluppfyllelse:

Målen har delvis uppfyllts

Arbetslaget Hedenvindskolan**Mål:**

Alla ska trivas och känna trygghet i verksamheten.

Genomförande:

Varje arbetslag följer områdets likabehandlingsplan för att motverka kränkande behandling. Likabehandlingsplanen har tagits upp i elevråd och föräldraråd.

Ordnings- och trivselregler har upprättats i samråd med elever och föräldrar.

Rastvaktning och vuxna närvarande vid taxi- och bussplats har utökats. Extra insatser har gjorts i omklädningsrum när det inte har fungerat.

Den gyllene regeln har varit en röd tråd i verksamheten.

Personalen har gått igenom Lions-quist materialet och utifrån det och Birgitta Kimber materialet jobbat med etik och värdegrund i klasserna.

Utvärderingssätt:

Utifrån "Bruk A2:8"-relationer mellan elever och ovanstående mål.

Resultat:

Personalen ser vad som händer och tar tag i problemen direkt. Bättre fokusering på problemen och mindre slentrian.

Eleverna har lättare att ta upp problemen eftersom det är fler vuxna ute.

Måluppfyllelse:

Man har delvis nått måluppfyllelse. Det har överlag blivit öppnare klimat i elevgrupperna, där barn vågar visa känslor och uttrycka åsikter i högre utsträckning.

Analys/reflektioner/åtgärder för förbättring:

Arbetslagen vill mer än de har tid till. Gruppsammansättning och resurser medför ibland att en del saker inte fungerar. Elevernas mognad och ålder har också betydelse.

Värdegrundsarbetet fortsätter i klassrum och bland personal. Det krävs mer tid för reflektion bland personalen.

Tillsätta en kamratstödgrupp, elever och personal tillsammans, som fångar upp problemen och föreslår förändringar.

Involvera föräldrarna mer i arbetet med trivsel och trygghet i skolan.

Hålla Lions-quest diskussionen i hela skolan.

Arbetslaget förskoleklass Grottan**Mål:**

Att alla skall trivas och känna trygghet i gruppen.

Genomförande:

Nästan hela hösten har arbetslaget arbetat med värdegrunden.

Arbetslaget har arbetat med Lions Quest materialet.

Följande "brysigom-regler" har dramatiserats och diskuterats:

Lyssna.

Dela med sig/låna ut.

Säga snälla saker.

Få vara med.

Hjälpa.

Förskoleklass samt årskurs 1 till och med årskurs 3 (110 elever) har haft en värdegrundsdag tillsammans. Eleverna sjöng, målade och såg film tillsammans med temat värdegrund.

Utvärderingssätt:

Utifrån "Bruk A2:8"-relationer mellan elever och ovanstående mål.

Resultat:

Arbetslaget kom fram till följande:

- Att se vad som händer och agera därefter.

En av de viktigaste egenskaperna är att lyssna och respektera varandra

Måluppfyllelse/Analys:

Arbetslaget har delvis nått målet men kommer att fortsätta med värdegrundsarbetet.

Arbetslaget Gryningen

Mål:

- Fritidsbarnens föräldrar ska vara trygga och veta att deras barn har en trygg och bra tillsyn på Gryningen.
- Fritidsbarnen ska känna sig trygga, trivas och tycka att det är roligt att komma till "fritids".
- Vara ett "hälsofritids"
- Barnen ska ha en aktiv och rolig fritid, oberoende av ålder och kön.
- Ge barnen ett ökat ansvar och medbestämmande, lära sig att visa hänsyn och att respektera varandra.
- Både personal och barn ska använda ett vårdat språk.

Genomförande:

- Att ha en dialog både enskilt och i grupp och ta tag omgående i de problem som dyker upp.
- Minska fett och socker i mellanmålen. Mellanmålen ska vara både fiberrika, mättande, varierande och goda.
- Varierad matsedel på mellanmålen. Fritidsbarnen har haft stor inflytande och varit med och planerat.
- Verksamheten har haft idrott två gånger och bad en gång per vecka..
- Fritidsbarnen har haft eget ansvar genom ett rullande schema som veckans värdar. Veckans värdar planerar mellanmålen, dukar på och av. Men de planerar även idrotten och eventuella andra aktiviteter.
- Stormöte en gång i månaden
- Samtal om etik och moral vid återkommande tillfällen.
- Genom tillverkning, pyssel och andra aktiviteter åskådliggöra olika teman. Tjejgrupp en gång i veckan från Hedenhös. Aktivitet med Myrans fritids och andra närliggande fritids
- Fri lek och till viss del styrda aktiviteter
- Datorn används väldigt lite. Det är viktigare att umgås med varandra på ett naturligt sätt och stärka det sociala förhållningssättet.

Utvärderingssätt:

Kontinuerligt genom samtal med föräldrar och barn, enkätundersökning och utvärdering från fritidsbarnen.

Resultat:

- Gryning har mätta trygga, snälla, vänliga och trevliga barn som ställer upp för varandra.
- Bra respons från föräldrar
- I nuläget har personalen telefonkontakt och även muntlig kontakt med föräldrarna eftersom flera barn går hem själva från fritids.
- Veckoplaneringstavla finns för barnen. Där skrivs in mellanmål, speciella händelser etc.

- Fasta rutiner för matallergibarnen i händelse av vikarier.
- Barnen får ta ett naturligt ansvar genom att delta i de dagliga sysslorna och ansvara för aktiviteter.

Måluppfyllelse:

Målen som har ställts har uppnåtts

Analys/reflektioner/åtgärder för förbättring:

Funderingar på speciella aktiviteter för pojkarna i gruppen.

Åtgärder för förbättring är säkerheten för allergibarnen med storpack och delade förpackningar.

Arbetet i Hedenvinds rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 10: Skola – arbetsliv

Arbetslaget Västringens förskola

Avdelningarna Pyret och Polarna

LpFö-98

Förskolan ska sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv.

Mål:

Att ha en bra inskolning till förskoleklass.

Arbeta utifrån ett jämställdhetsperspektiv –alla barn ska erbjudas samma sak oavsett kön och andra förutsättningar.

Förskolan ska göra studiebesök på arbetsplatser.

Förskolan ska iordningställa leklådor så att barnen ska kunna leka rollekar om olika yrken.

Utvärdering 2007-01-19

Inskolningen förra året blev lite provisorisk pga flytt.

Några studiebesök har man gjort och de har varit kanonbra. Barnen har blivit så väl emottagna.

Personalen tycker att de erbjuder alla barn samma saker oavsett vilka förutsättningar de har. Förskolan kan också erbjuda personal av båda könen vilket de är en stor fördel.

Leklådorna har inte blivit iordningställda.

Nya mål:

Personalen inskolar utifrån inskolningsplanen ev. på både Bredgård och Hedenvind.

Man planerar in flera studiebesök på Tisdagarna.

Man fortsätter på samma sätt.

Personalen gör en handlingsplan för leklådorna med en klar ansvarsfördelning.

Utvärdering 12/6 -07

Inskolningen till förskoleklass har inte varit så bra eftersom gruppindelningen av barnen i områden blev klar så sent. Man har i alla fall hälsat på lite och lekt ute på gården på båda skolorna samt varit på Hedenvindskolan och ätit.

Förskolan har också haft överlämningsamtal med Grottans personal.

Studiebesök har genomförts på många arbetsplatser och det har varit väldigt givande.

Många leklådor är klara men några fattas fortfarande och några måste bytas ut eftersom barnen inte fann dem intressanta.

Arbetslaget Hedenvindskolan

Arbetet med studie- och yrkesrådgivning har främst varit på diskussionsbasis när det gäller språkval inför högstadiet och vilken nytta man har av olika språk i sitt liv.

Beroende på årskurs besöker eleverna olika företag.

Årskurs sex besökte Hjalmar Strömerskolan och får de olika institutionerna presenterade.

Arbetslaget förskoleklass Grottan

De har pratat med eleverna om olika yrken och gjort följande studiebesök:

Kyrkan vid jultid.

Livsmedelsaffär. Detta ledde till kreativ och aktiva roll-lek och mycket matematik tillämpades.

Besök av tandsköterska.

Förskoleklassen har sett två teaterföreställningar.

Arbetslaget Gryningen

Gryningen har lagt ett stort arbete på delaktighet och ansvar till barnen, något som är grundläggande och förebyggande inför kommande arbetsliv.

Arbetet i Hedenvinds rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 11: Hälsoarbete

LFö-98 :

Varje barn ska få en förståelse för vikten av att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande.

Västringens mål:

Försöka få barnen att äta näringsriktigt och smaka på allt.

Att genomföra våra äventyrspromenader varje Onsdag.

Att skapa matro och ett bra samtalsklimat genom att äta i små grupper, matsituationen ska vara trygg ej tvingande.

Alla ska sitta vid bordet.

Utevistelse varje dag.

Förskolan utarbetar en bullerplan med åtgärder för att minska bullret.

Utvärdering 2007-01-19

I hälsoarbetet är målen i stort sett uppfyllda.

Nya mål:

Man fortsätter på samma sätt.

Förskolan försöker uppfylla målen i vår bullerplan.

Förskolan gör eget mellanmål en dag i veckan.

Personalen pratar med kökspersonalen om nya idéer och tips.

Utvärdering 2007-06-12

I hälsoarbetet har arbetet med bullerplanen fortsatt och personalen har under året inköpt ljuddämpande bordsfilt, bytt ut verksamhetens porslin till plast tallrikar. Detta har ljudmässigt inneburit stor skillnad. För kockan i köket har det inneburit att hon slipper lyfta så tungt. Barnen har gjort eget mellanmål en gång i veckan, vilket varit väldigt uppskattat.

Arbetslaget Hedenvindskolan

”Hedenvind i rörelse” är lärarledd fysisk aktivitet varje dag på minst 20 min. Eleverna är ute på rasterna om det inte är för kallt. Vikten av motion tas upp kontinuerligt. Skolhälsovården tar upp detta vid sina hälsosamtal.

Lions-quest samtalen utvecklar färdigheten att vara tillsammans, visa respekt för andra människor, ta ansvar, fatta positiva och sunda beslut samt sätta upp mål.

En varierad och allsidig kost serveras eleverna i skolan.

Arbetslaget förskoleklass Grottan

Vid ett föräldramöte där skolsköterskan var med och pratade ”kost och sömn”, enades arbetslaget och föräldrarna om att det är viktigt att äta rätt. När eleverna äter lunch vill föräldrar och arbetslaget att eleverna smakar lite av all mat och dricker ett glas mjölk.

Varje dag har arbetslaget fruktstund på förmiddagen.

Arbetslaget har haft två hälsodagar, varav en utedag på Hembygdsgården tillsammans med skolan åk 1 – 3. Den andra har haft temat tandvård. Den dagen inleddes av en tandsköterska.

Andra aktiviteter i hälsoarbetet har varit:

Utevistelse varje dag med fri lek eller organiserade lekar.

Idrott/lek varannan vecka.

Bad.

Massage.

Skridskor.

Skidåkning.

Pulkåkning.

Landön. En gång bjöd eleverna på barn- och fritidsprogrammet på en heldag.

Hembygdsgården.

Skolskogen. Sista tillfället i skolskogen avslutades med temat ”hitta Vilse” ett natur och överlevnadsprogram.

Kläder efter väder

Arbetslaget Gryningen

Idrott och bad har funnits schemalagda. Barnen har varit ute minst en gång varje dag. Kosten har varit en viktig del i verksamheten.

Arbetet i Hedenvinds rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 14: Miljö

Arbetslaget Västringens förskola

Avdelningarna Pyret och Polarna.

LpFö-98:

Förskolan skall lägga stor vikt vid miljö- och naturvårdsfrågor. Ett ekologiskt förhållningssätt skall prägla förskolans verksamhet.

Mål:

Att under året få till stånd en källsortering och lära barnen dess funktion.

Utvärdering 2007-01-19

Västringen har fortfarande ingen källsortering.

Nya mål:

Platschefen försöker hitta någon ansvarig person som göra en skrivelse till kommunstyrelsen.

Utvärdering 2007-06-12

Förskolan har under året försökt att få till stånd en källsortering men har inte lyckats.

Personalen har pratat om vikten att vara rädd om vår natur och man har jobbat mycket med utemiljön exempelvis planterat träd och buskar, sått blommor, grönsaker och satt potatis.

Arbetslaget Lindbergsbacken förskola

Avdelningarna Giggen och Trillan.

Under hösten och våren har nio stycken barn fem och sex år gamla arbetat med miljömedvetenhet.

Barnen och personalen har inriktat arbetet på främst återvinning, kretslopp och sophantering. Målet med denna inriktning är att all verksamhet ska vara ett föredöme i miljöarbetet. Alla ska äga insikt om hur man bäst utnyttjar våra resurser i ett kretsloppsanpassat samhälle. Man källsorterar i alla våra förskolor. Barnen ska förstå att de är en del i detta kretslopp och att om vi inte hjälps åt kommer resurserna att ta slut.

Barnen har plockat skräp under promenader. De har varit till återvinningsstationen med skräp från dagis. Plockat pant och köpt läsk för pengarna som de fick. Detta för att få konkret

förståelse för hur kretsloppet fungerar. De har gått istället för att åka buss för att spara miljön etc.

Arbetet har utvärderats tillsammans med barnen. Barnen har fått rita om det som de gjort under läsårets gång. Utifrån teckningarna visar barnen att de förstått vad personalen velat förmedla. Barnen har haft det roligt under arbetets gång.

Arbetslaget Hedenvindskolan

Miljösamtalerna i skolan är på olika nivåer beroende på åldersgrupp. Man ska inte kasta skräp i naturen, man släcker lampan efter sig, man stänger vattenkranen etc.

Målsättningen är att eleverna på ett naturligt sätt får insikt i hur vi bäst utnyttjar våra resurser i ett kretsloppsanpassat samhälle.

Arbetslaget förskoleklass Grottan

När arbetslaget har haft sina utedagar har det varit naturligt att prata om hur man betar sig i naturen. Allemansrätten har arbetslaget talat med eleverna om. Skräpet tar man hand om. Myrstackarna lämnas i fred.

Arbetslaget Gryningen

Källsortering har inte kommit igång helt. Det sker sortering av papper, glas och plast. I den dagliga verksamheten pratas det om miljön.

REKTORS REDOGÖRELSE FÖR UTVECKLINGSARBETET

Barn- och elevomsorg

Varje arbetslag följer områdets likabehandlingsplan för att motverka kränkande behandling i förskola, skolbarnomsorg och skola. Vid behov revideras planen.

En viktig del i utvecklingsarbetet är att hos personalen hålla värdegrundsdialogen levande. Utifrån en levande värdegrundsdialo g kommer kreativt arbete ute bland barn och elever.

Skola – arbetsliv

Utveckla PRAO, där eleverna får följa med till föräldrars eller släktingars arbete en dag.

Studiebesök på olika arbetsplatser beroende på barnens ålder.

Besök på Hjalmar Strömers olika program i åk 6.

Hälsoarbete

Området bör bilda ett hälsolag som består av representanter från förskola, skola, kök, skolhälsovård och elever. Hälsolaget bör göra en Hälsoplan, en handlingsplan med tydliga hälsomål.

Området bör fortsätta och utveckla "Hedenvind i rörelse".

Miljö

Källsortering bör förbättras och komma till den nivå som fanns för tio år sedan.

En miljöansvarig för de olika arbetslagen utses vilka tillsammans med städ och vaktmästeri bildar ett miljölag som tar fram en miljöplan, vilken sedan följs av de olika arbetslagen.

Barn/Elever ska vara delaktig i allt arbete.

Situationen för barn/elever med behov av särskilt stöd, för barn med funktionshinder, för barn med annat modersmål

Genom att med fastställda behovsanalyser följa upp eleverna försöker skolan ta reda på barn som behöver speciella åtgärder.

Talträning har skett regelbundet under vårterminen med besök av en talpedagog varje onsdag. I övrigt har skolan två specialpedagoger, som hjälper elever med behov av särskilt stöd.

För att uppnå målet för simkunnighet i åk 5 har elever i åk 4, som ej kunnat simma, erbjudits extra träning varannan vecka.

I skolan har bedrivits ”specialidrott” en lektion i veckan för elever med särskilt behov.

För barn med annat modersmål har det inte förekommit någon organiserad hemspråksundervisning. Antalet barn med samma språk har i vissa fall varit för lågt (färre än 5) eller har det saknats kompetenta lärare.

Resultat och måluppfyllelse

Resultaten från de olika avdelningarnas arbete med elevomsorg på skilda sätt har visat sig framgångsrika i de flesta fall. Hur man är en bra kompis - Inte viktigast att vinna - Bättre stimulerande lekmiljöer - Vad är trygghet - Utökade kompisrelationer - Våga visa känslor - Vara ute på rasterna - Tryggare elever med alltid närvarande vuxna, det är några resultat av de skilda arbetena.

Arbetslagen har varit olika framgångsrika med att uppfylla uppsatta mål. De flesta anser sig ha nått målet, medan andra uppger att de delvis lyckats eller är på god väg.

Uppföljning av Likabehandlingsplanen

Under läsåret får eleven vid utvecklingssamtalet svara på hur man trivs och hur man upplever skolmiljön. Med resultaten från dessa samtal har Likabehandlingsplanerna reviderats.

Tendenser till missförhållanden har följts upp, allt för att stävja och upptäcka eventuell mobbning, trakasserier eller kränkande behandling.

En viktig del i antimobbningsarbete är personalens medverkan under rasterna. När eleverna har rast finns alltid personal ute bland barnen och kan upptäcka samt reda ut eventuella konflikter, bråk och oegentligheter.

Analys och bedömning av måluppfyllelse i verksamheten som helhet

Besparingar på lärartjänster har under året skapat svårigheter att tillfredställa elever med särskilt behov. Elever som behöver mer hjälp har inte kunnat få det i den utsträckning som de är berättigade till.

Förskolorna har nått en tillfredställande måluppfyllelse.

Barn och elevomsorg har delvis uppnåtts, men målet jobbas det vidare med inom området.

Åtgärder för förbättring

Ytterligare förstärkning av antimobbning kommer att ske lå 2007/08. En kamratstödjargrupp kommer att inrättas med personal och elever.

Organisera tydliga arbetslag i skolan.

Stimulera projekt och teman i verksamheten.

Samordna rektorsområdena Bredgård och Hedenvind.

Hotings rektorsområde

Områdesbeskrivning, verksamhetens förutsättningar

Hotings rektorsområde består av 5 arbetslag fördelade på 4 arbetsställen. Rödluvan är en ren förskola med två avdelningar i Hoting, Centralskolan har förskoleklass och fritids samt årskurserna 1-9. Kyrktåsjö skola som ligger ca 2 mil från Hoting har integrerad verksamhet med förskola och fritids samt förskoleklass och årskurserna 1-6. Från nyåret tillhör även Norrskenet, Norråkers nya förskola som ligger 5 mil från Hoting, arbetslaget i Kyrktåsjö. Sammanlagt har rektorsområdet 226 elever/förskolebarn. Personalstyrkan består av 48 personer fördelade på yrken som skoladministratörer, skolsköterska, elevassistenter, barnskötare, förskollärare, lärare, talpedagoger, specialpedagoger, platschefer och en rektor. All pedagogisk personal träffas en gång i månaden där de delger varandra olika fortbildningar som de har deltagit i och har pedagogiska diskussioner. Eftersom rektorsområdet består av små enheter har de ett nära samarbete med varandra. Utemiljön på skolgårdarna är fortfarande torftig så skolorna utnyttjar skog och mark runt samhällena. Årets stora händelse var invigningen av en ny förskola i Norråker i januari. Där är 8 barn inskrivna. En personal i rektorsområdet har deltagit i arbetet att ta fram en handledning för arbetet med likabehandling för de lägre årskurserna. Detta är en del i kommunens samarbete med myndigheten Handisam. Resultatet är en handledning för vuxna (lärare, förskolepersonal, fritidspersonal och föräldrar) och för barn/elever.

Arbetet i Hotings rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 9: Barn- och elevomsorg

Målen i de nationella styrdokumenterna ställer många krav på förskolan och skolan. Men det är inte lätt att veta hur väl verksamheterna klarar att uppnå mål som ibland är svårsmåttbara, som exempelvis barn- och elevinflytande och personal-samverkan. Skolverket har tagit fram ett verktyg som ska underlätta arbetet. Verkttyget heter BRUK och är ett nationellt kvalitetsindikatorsystem.

Varje arbetslag gör en bedömning av var de befinner sig.

1. Egenskapen kännetecknar inte alls förskolan/skolan
2. Inledande diskussioner om hur man ska nå detta har inletts
3. Personalen har enats om hur man ska arbeta för att nå detta
4. Arbetet har påbörjats och vissa kännetecken finns

5. Förskolan/skolan kännetecknas till stor del av detta
6. Denna egenskap kännetecknar förskolan/skolan.

Rektorsområdet har i år använt sig av följande indikatorer då det gäller att utvärdera målet Barn- och elevomsorg.

• Alla trivs och känner trygghet i verksamheten

Skolan

- A2:6 **Mobbning och annan kränkande behandling - förebyggande arbete** *Avser att belysa i vilken grad personalen arbetar för att skapa en trygg social miljö som är fri från all form av kränkande behandling*

Alla arbetslag anser att man efter en samlad bedömning befinner sig på nivå 5.

Förslag till åtgärder från Centralskolans arbetslag är att man fortsätter med arbetsmiljöenkäten till eleverna, att man förankrar lika behandlingsplanen noggrant hos elever och föräldrar. Man vill också ha kontinuerlig handledning av skolpsykologen.

- A2:7 **Mobbning och annan kränkande behandling - åtgärder vid förekomst** *Visar hur personalen ingriper vid förekomst av kränkande behandling och mobbning och i vilken utsträckning personalen tar ansvar för åtgärder och uppföljning av sådana fall*

En samlad bedömning av alla arbetslag är att man befinner sig på nivå 5. Starka sidor är att personalen är trygg med varandra och griper genast in om man ser eller hör något. Men man är osäker på hur man praktiskt ska ta itu med svåra fall. Därför vill man ha kontinuerlig handledning av skolpsykolog.

- A2:8 **Relation mellan elever** *Avser att belysa i vilken utsträckning skolan medvetet arbetar med arbetsklimatet i elevgruppen, elevernas inbördes relationer, förmåga att arbeta tillsammans samt attityder mot andra.*

Resultaten pendlar mellan 5 och 6, men alla säger att man ständigt måste jobba med värdegrundsarbetet, få alla elever motiverade i detta arbete. Personalen är ibland oense om tolkningar och där måste också diskussionen ständigt hållas vid liv. Förslag på en trivselenkät i början och slutet på varje läsår och att ha "livsviktigt" på schemat.

Förskolan

- A1:3 **Grundläggande normer och värden** *Beskriver i vilken utsträckning personalen genom sitt förhållningssätt förankrar grundläggande normer och värden hos barnen*

På Rödluvan har man gjort en samlad bedömning och kommit fram till att man befinner sig på nivå 5. Alla får komma till tals och man har ett gott arbetsklimat. Man har påbörjat diskussioner och arbetet kring hur man praktiskt jobbar med de demokratiska värderingarna.

På Barnlyan spretar bedömningen. Man ska planera in tid på personalmöten för diskussioner kring de demokratiska värdena och hur de kommer till uttryck i praktisk

handling. Man arbetar aktivt med att uppmuntra barnen att ta gemensamt ansvar och att lyssna på och respektera andras åsikter. Personalen på både Rödluvan och Barnlyan är mycket medvetna om sin betydelse som förebilder.

- A1:4 **Mobbning och annan kränkande behandling** *Avser att belysa i vilken grad personalen arbetar för att skapa en trygg social miljö som är fri från kränkande behandling och i vilken utsträckning de ingriper om kränkande behandling förekommer.*

Rödluvan anser att man till stor del kännetecknas av detta, alltså samlad bedömning 5.

Barnlyan har en samlad bedömning 6. Man fortsätter det påbörjade arbetet med kollegiala samtal och att alltid ta kontakt med hemmet. Bra bemötande och ett snabbt agerande är viktigt.

- A1:6 **Samspelet personal — barn** *Uttrycker i vilken utsträckning personalens förhållningssätt till barnen präglas av värme, respekt och lyhördhet.*

Här är den samlade bedömningen hos Rödluvan 6. Man ser alltid till barnens bästa.

Barnlyans samlade bedömning är 5. Starka sidor är att man visar att barnen är omtyckta och alltid en källa till glädje, men man utgår inte helt från barnens behov när man utformar verksamheten.

- **Resurs fördelningen tillgodoser varje enskilt barn utifrån dess speciella behov och stöd.**

Skolan

- A4:1 **Personalsamverkan** *Visar i vilken omfattning lärare och annan personal samverkar kring elever i behov av särskilt stöd.*

Här är den samlade bedömningen hos alla arbetslag 5.

7-9: an pratar mycket med varandra om elever men måste bli bättre på pappersdokumentationen. Man ska försöka göra ett schema med fler gemensamma raster.

Arbetslagen F-6 vill ha tydligare och bättre samarbete med BVC, IFO, habiliteringen, skolhälsovården etc. Projektet Föräldrakraft har goda intentioner men BVC och IFO måste ta sitt ansvar och inte lämna över allt på skolan. Barn i riskzon måste fångas upp så tidigt som möjligt.

1-4: an har erbjudit eleverna tid efter skolan för lästräning och 7-9: an har haft läxläsning 2 gånger i veckan efter skoltid.

I Kyrktåsjö behöver man diskutera mer hur man kan hjälpa elever till en helhetssyn på sin egen tillvaro.

- A4:3 **Åtgärdsprogram** *Visar i vilken omfattning man på skolan arbetar med åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd.*

Alla arbetslag har en samlad bedömning på 5.

Förskoleklassen har dåliga rutiner på att göra åtgärdsprogram. När barn behövt stöd har det gjorts direkt men har ej dokumenterats.

I skolan har man blivit duktig på att göra åtgärdsprogram men kan bli bättre på uppföljningen av dessa. Att diagnostisera och följa upp diagnoserna kan man också förbättra. 7-9: an vill göra ett mer flexibelt schema med större möjlighet till ämnesintegrering och då få ett bättre resursutnyttjande. Man måste också se till att alla använder samma blanketter.

A4:4 Uppföljning och utvärdering av särskilda åtgärder *Visar i vilken omfattning särskilda stödinsatser följs upp och utvärderas.*

Alla arbetslag utom 3-4: an har en gemensam bedömning på 5.

3-4: an har 6.

Det man gemensamt säger är att man måste bli bättre på uppföljning och dokumentation. Det är ibland svårt att stärka elevernas självförtroende för att uppnå positiva resultat.

Förskolan

A4:1 Rutiner och insatser *Visar i vilken utsträckning det finns fungerande rutiner för att barn i behov av särskilt stöd ska få det stöd de behöver.*

Rödluan gör en samlad bedömning på 5. Det man måste åtgärda är att göra en handlingsplan med nedskrivna rutiner för hur barn i behov av särskilt stöd ska få det. De starka sidorna är en stor medvetenhet.

Barnlyan gör också en samlad bedömning på 5. Här gick all personal kurs 43 och rutinerna finns nedskrivna och är diskuterade och väl förankrade hos alla.

A4:3 Föräldrasamverkan *Visar i vilken omfattning personal som arbetar med barn i behov av särskilt stöd samarbetar med barnens föräldrar för att ta tillvara deras unika kunskap om barnet. Den visar också i vilken mån samarbetet bygger på insikten att föräldrarnas delaktighet är en viktig förutsättning för att insatserna ska bli verkningsfulla.*

Den gemensamma bedömningen på Rödluan är 5. Man har ett mycket bra samarbete med föräldrarna och all personal inser betydelsen av detta. Barnlyan har inte svarat på denna fråga.

Rödluan och F-1 har genomfört en enkät till föräldrar om hur trygga barnen är och hur de bemöts med respekt.

1. Anser Ni att ert/ era barn känner sig trygga? 98,5 % nöjda.

2. Anser Ni att Ni som förälder får ett respektfullt bemötande? 95 % nöjda.

3. Anser Ni att ert/era barn får ett respektfullt bemötande av personalen? 98,5 % nöjda.

4. Anser Ni att personalen är ett föredöme för ert/era barn när det gäller ett gott uppförande och ett vårdat språk? 98,5 % nöjda

När Rödluvan fick ett något sämre resultat på fråga 2 (91 %) gick man ut med en förfrågan om hur de ville bli bemötta. Då var det ingen som svarade att de tyckte de blev respektlöst bemötta utan alla var nöjda snarare upprördes de av frågan.

F-4 hade en fråga till som undrade om föräldrar tyckte att barnen fick en chans att reda ut konflikter på ett respektfullt sätt. Där svarade alla ja utom en som svarade nja.

I Kyrktåsjö har man genomfört en enkät som handlar om hur föräldrar uppfattar utvecklingssamtalen och hur de blir bemötta. Övervägande delen föräldrar är nöjda men det finns någon som inte är helt nöjd. Enkäten i sin helhet följer med som bilaga till Barn- och utbildningsförvaltningen

Då rektorsområdet inte tidigare har använt sig av dessa indikatorer i kvalitetsredovisningen följer sammanställningarna med som bilaga till Barn- och utbildningsförvaltningen.

Arbetet i Hotings rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 10: Skola – arbetsliv

Kyrktåsjö Förskolan fortsätter det pågående könsneutrala arbetet med “Kyrktåsjömodellen”.

Alla barn gör samma saker utifrån mognad och arbetsättet uppskattas mycket av föräldrarna. Vid utvecklingssamtalen får de en genomgång av barnens språkliga och matematiska utveckling.

I årskurs 4 görs praktik en dag hos förälder eller anhörig. I årskurs 5-6/7 görs praktik på en arbetsplats, dock ej hos släkting samt en dag på förskolan. Prao:n har genomförts och upplevs mycket positivt av eleverna.

Rödluvan *Ge barnen inblick i olika yrken.*

5-åringarna har besökt förskoleklassen och fritidshemmet ett antal gånger under vårterminen. Barnen har kontinuerligt besökt biblioteket ca en gång/månad.

Barnen har följt med personalen till affärerna och apoteket för inköp. Förskolan har gjort studiebesök hos räddningstjänsten/brandkåren, där barnen fick en inblick i vad en brandman gör, vilken utrustning de använder. Barnen fick åka brandbil.

Kontakt med polisen har tagits för ett besök på Rödluvan under våren men tid har inte gått att boka. Förskolan får göra ett nytt försök till hösten.

F-6 *Att eleverna får en liten inblick i olika yrken.*

Förskoleklassen har haft besök av föräldrar som har visat och berättat om sina arbeten samt gjort studiebesök hos en del föräldrar.

Skolan har samtalat och diskuterat olika yrken och utbildningar. Polisen har varit här och visat sin utrustning, polisbilen och berättat om sina många olika arbetsuppgifter samt informerat om hur man uppträder i trafiken.

Skolan har gjort studiebesök på ICA affären.

5-6:ans elever har haft tre dagars prao.

7-9

- *Alla elever får en så bra studie — och yrkesvägledning att de kan göra ett personligt genomtänkt studie — yrkesval.*
- *Alla elever ges möjlighet att få minst två praoveckor i högstadiet.*
- *De traditionella föreställningarna om vad man kan göra som pojke/man och flicka/kvinna utmanas.*

Skolan anser att man uppnått samtliga mål tillfredsställande. Eleverna i Hoting får fyra veckors prao på högstadiet (1+2+1) samt information om gymnasieprogrammen och två studiebesök på Hjalmar Strömerskolan (maj åk8 och nov. åk.9) varje höst erbjuds niorna att besöka yrkesmässan i Östersund.

Skolan har haft 17% SYV detta läsår, vilket krymper till 13% nästa läsår.

Förslag till förändringar: En veckas prao i åk 8 och en i åk 9. Dessa veckor skall förberedas och efterarbetas väl i ett flertal ämnen.

I varje årskurs skall minst två studiebesök per elev göras med för och efterarbete. Vid något tillfälle skall flickorna besöka en typiskt manlig arbetsplats och vice versa.

Arbetet i Hotings rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 11: Hälsoarbete

Kyrktåsjö *Vi har som mål att bjuda in representanter som kan bidra till vårt hälsofrämjande arbete. Vi kommer att genomföra en temadag om hälsa.*

I förskolan har vi ett föräldramöte och i Föräldrakrafts intentioner var temat denna kväll socker, kost och motion.

Två temadagar (en/termin) har genomförts om kost och hälsa. Rektorsområdets skolsköterska har medverkat vid ett föräldramöte (Föräldrakraft).

Alla ska röra sig varje dag, minst trettio minuter.

Genomfört.

Tillsammans med matpersonalen ska vi diskutera rutinerna för att få en lugnare och trivsammare miljö. Vår policy är att all mat ska provsmakas.

Skolan har bytt till karottsystem. Majoriteten av barnen uppskattar att få ta sin egen portion. Skolan har även ändrat till fri placering i matsalen, något som uppskattas av eleverna.

Rödluvan *Barnen ska förstå hur viktigt det är att vara ute och röra på sig varje dag samt äta en allsidig kost*

Ha en god hygien Stärka barnens självkänsla

Förskolan har varit ute varje dag, gjort promenader och skogsutflykter. När det gäller att äta en allsidig kost har man försökt få barnen att äta allt som serveras.

Personalen har fortsatt träna barnen att tvätta händer före och efter måltid samt efter toalettbesök.

Vid samlingen, matsituationer och i leken har barnen tränats att lyssna och vänta på sin tur, dvs. respektera varandra.

F-6 *Att ge barnen information om vikten av att äta bra, sova och att röra på sig. Att eleverna skall ha en bra självkänsla.*

Vid samlingar har personalen pratat om vikten av goda mat- och sömnvanor. Skolans Ica-besök resulterade bl.a. i att eleverna förstod vikten av att äta frukt och grönsaker dagligen, vilket vi tydligt kunde se genom att eleverna tog mer sallad vid lunchen.

Eleverna har varit duktiga på att röra sig på rasterna, livliga och engagerande lekar har förekommit. Elever och personal har varit mycket ute i naturen och rört sig, som t.ex. kojbyggen, utflykter, skidåkning m.m. Årskurs 3-4 har även gjort en badresa till Paradisbadet i Örnsköldsvik.

I arbetet med att stärka elevernas självkänsla har personalen använt övningar ur EQ-verkstan och olika samarbetsövningar. Eleverna har fått visa sina teckningar, läst upp sina forskningar och sagor för sina klasskompisar och berättat om händelser utifrån dem själva

7-9 *Den hälsofrämjande verksamheten bedrivs i dialog med barnen/eleverna och i samverkan mellan de pedagogiska och elevvårdande verksamheterna.*

För att öka barnens/elevernas, föräldrarnas och personalens engagemang i hälsofrågor bildas hälsolag–bestående av företrädare för dessa intressenter– med syfte att hjälpa barn/elever till goda och sunda levnadsvanor.

Hälsoplan ingår i den lokala arbetsplanen.

Utrymme för daglig fysisk aktivitet skapas inom ramen för gällande timplaner i alla verksamheter från förskola till skola.

Maten är näringsriktig och uppfattas som smakrik, tilltalande och god.

Atmosfären och miljön är lugn och trivsamt i samband med lunchen.

Måltiden serveras vid samma tidpunkt varje dag.

I läroämnena Hem- och konsumentkunskap, Idrott och hälsa, Biologi och Samhällskunskap har hälsofrämjande arbeten bedrivits i form av diskussioner och praktiska övningar.

Åk 9 har jobbat med boken "Hälsa genom idrott".

En hälsoplan finns och ingår i den lokala arbetsplanen.

Något fungerande hälsolag finns inte, men däremot en väl fungerande skolhälsovård som har kontakt med personal, elever och föräldrar.

Vi har inte någon daglig fysisk aktivitet på schemat, men däremot har vi lyckats öka antalet idrottstillfällen till 3 ggr/vecka, totalt 160 minuter per vecka.

Samtliga uppställda mål angående skolmåltiderna är uppfyllda.
Bespisningspersonalen är mycket aktiv när det gäller elevernas måltidsvanor.
Vi får signaler direkt om någon elev inte äter.

Arbetet i Hotings rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 14: Miljö

- Kyrktåsjö** *Vi har som mål att alla ska vara medvetna om allemansrätten.*
Genomfört
Vi kommer att arbeta med de olika kretslopp som finns i vårt samhälle.
Vattnets kretslopp genomfört.
Förskolan går en miljöpromenad varannan vecka för att sortera "skräp" från verksamheten. Skolan fortsätter som tidigare
Miljöpromenaderna genomförs i förskolan. Vi upplever att våra barn är miljömedvetna.
- Rödluvan** *Göra barnen medvetna om att man inte skräpar ner i naturen. Få barnen att förstå behovet av att sortera sopor.*
Under vårterminen har vi pratat med barnen om att inte skräpa ner i naturen och hur man källsorterar.
Vi har plockat skräp i naturen, källsorterat på Rödluvan. Därefter besökt källsorteringsstationen där barnen hjälpt till att sortera.
- F-6** *Att källsortera.*
Vi har diskuterat, ritat och skrivit om hur och varför man källsorterar.
Eleverna har fått berätta hur de sorterar hemma.
Vi sorterar mjuk-hård plast samt papper dagligen.
Under en förmiddag städade vi skolgården och källsorterade allt vi hittade.
Eleverna var jätteduktiga och engagerade i arbetet.
- 7-9** *All vår verksamhet är föredöme i miljöarbetet*
Alla äger insikt om hur vi bäst utnyttjar våra resurser i ett kretsloppsanpassat samhälle
Källsortering bedrivs vid vår skola
All verksamhet är inte ett föredöme i miljöarbetet (ex använder vi ibland bilar för att spara tid och/eller ryggar) men elever och lärare har till stor del kunskap om hur man bör göra.
Skolan sorterar papper i samtliga klassrum, samlar in batterier och andra produkter som är miljöfarliga, främst från No:n, och i hemkunskapen sorteras allt som en del av undervisningen.
I ämnen som No, Hk samt So är dessa frågor en viktig del av kunskaperna som varje elev ska ha med sig.

Ungefär vartannat år har skolan temadagar kring detta, men detta läsår har man inte haft det utan det var vårterminen -06.

En del undervisning sker ute i naturen vilket förhoppningsvis ger större insikt om hur naturen påverkas av oss människor.

Förslag på förändringar

Mer ute-undervisning.
Temaarbete kring miljö under nästa läsår.

Norrskenet Personalen har ägnat dessa första månader åt att få igång verksamheten. Att skola in barn, att få ihop arbetslaget och att få bra föräldrakontakter. Därför har inte Norrskenet ägnat någon tid åt att redovisa de utvalda målen. De kommer igen nästa läsår.

Vattudalsskolans rektorsområde

Områdesbeskrivning, verksamhetens förutsättningar

Vattudalsskolan är en högstadieskola benägen i kommunens centralort Strömsund. Antalet elever var under redovisningsperioden 248 elever organiserade i 11 klasser.

Arbetet i Vattudalsskolans rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 9: Barn- och elevomsorg

Vattudalsskolans likabehandlingsplan.

Höstterminen 2006 togs skolans likabehandlingsplan i bruk. Personal, elever och föräldrar har varit delaktiga i framtagandet av planen. Remissunderlaget presenterades för föräldrarådet och förankrades. På föräldramöten informerades föräldrarna om antagen likabehandlingsplan.

Elevråd, klasser/mentorgrupper och kamratstödjare har beretts möjlighet att diskutera, påverka och lämna synpunkter på det remissunderlag som ledde fram till planen. Barn- och elevskyddslagen har presenterats för kamratstödjare som finns i varje klass.

Likabehandlingsplanen har tillämpats i aktuella ärenden som uppstått under läsåret Vid en utvärdering i juni -07 konstaterades att elever och personal trivs och känner sig trygga på skolan. Under hösten -07 har vi börjat med utbildningsinsatser i social och emotionell träning. Det är lärare, kurator, fritidsledare och rektor som deltar i en kurs motsvarande 150 tim.

Skolan gör också en utbildningsinsats mot samlevnadsfrågor bland assistenter, lärare, fritidsledare, kurator och rektor. Det är en tredagarsutbildning som Landstinget och Mia Börjesson ansvarar för. Utbildningsinsatserna skall omsättas i praktiken och från läsår 08/09 kommer ämnet Livskunskap att schemaläggas i alla klasser.

Allmänt

- Under läsåret har nya trivselregler för Vattudalsskolan tagits fram. Delaktiga har elever, föräldrar och personal varit. Den slutliga utformningen antogs av elevrådet.
- Varannan vecka har klassernas kamratstödjare under ledning av vuxna kamratstödjare träffats för genomgång av läget i de olika klasserna. Utbildning av organisationen Friends för alla elever och all personal har skett under året.

- Det har varit gott om personal på Vattudalsskolan under läsåret. Det finns många assistenter och gott om resurser, framförallt i svenska, matte och engelska.
- Cafeterian är ett socialt centrum i skolan. Uppsikten över och den trivsamma kontakten med eleverna sker naturligt under hela dagen.
- Regelbundna Elevvårdskonferenser har genomförts. Här diskuteras resursfördelning och elevernas behov. Olika insatser för att tillgodose barnens behov beslutas.
- Skolan har tillgång till både skolkurator, skolpsykolog och skolsköterska. Dessa jobbar tillsammans med elevvårdsteamet för att tillgodose elevers behov av särskilt stöd kring trivselfrågor.
- Åtgärdsprogram har i samråd med föräldrar upprättats där det har krävts.
- Personalen upplever trygghet och trivsel i arbetet tillsammans med arbetskamrater och elever.
- En utvärdering kring trivsel har genomförts bland eleverna. Resultatet finns som bilaga (se nedan). Eleverna trivs och man behandlar varandra med respekt. Det finns ett fåtal elever som inte känner sig trygga. Vi vet vilka det är och jobbar vidare för att även de skall känna trygghet på skolan.

Bilaga

Vattudalsskolans trivselenkät 2006-2007	Bra	Inte så bra	Dåligt	
1. Hur trivs Du på skolan?	189	9	1	
2. Hur blir Du behandlad av kompisar?	198	1	0	
3. Hur blir Du behandlad av personalen?	188	9	2	
4. Har Du kompisar på skolan?		Ja 197	Nej 2	
5. Har Du någon gång blivit retad på skolan?		48	150	
6. Har Du själv retat någon?		62	141	
7. Känner Du dig trygg på skolan?		Ja 176	Delvis 16	Nej 5
8. Målet för skolan är att alla skall känna sig trygga på skolan Hur tycker Du att det stämmer in på Vattudalsskolan?	Mycket bra 55	Bra 123	Inte bra 15	Dåligt 2

Arbetet i Vattudalsskolans rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 10: Skola - arbetsliv

Mål:

Alla elever får en så bra studie och yrkesvägledning att de kan göra ett personligt genomtänkt studie och yrkesval.

Alla elever ges möjlighet att få minst två praoveckor i högstadiet och minst två veckors ämnesanknuten praktik i gymnasiet.

De traditionella föreställningarna om vad man kan göra som pojke/man och flicka/kvinna utmanas.

- Studie- och Yrkesvägledaren träffar eleverna kontinuerligt både enskilt och klassvis
- Studie- och Yrkesvägledaren finns tillgänglig för lärare och elever vid funderingar kring gymnasieval eller prao.
- Eleverna får 3 veckors prao. 1 vecka år 8 och 2 veckor år 9. Elevernas önskemål tillgodoses i den mån det går.
- Inför varje praotillfälle diskuteras och uppmanas eleverna att utmana de traditionella föreställningarna. Vi har ingen direkt statistik men vi kan konstatera att ”könsmonster” bryts av vissa elever.
- I svenskundervisningen ingår det att skriva praoberättelser och inom SO:n diskuterar man yrkeslivsfrågor som ex fackanslutning.

Arbetet i Vattudalsskolans rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 11: Hälsoarbete

Mål:

Den hälsofrämjande verksamheten bedrivs i dialog med barnen/eleverna och i samverkan mellan de pedagogiska och elevvårdande verksamheterna.

För att öka barnens/elevernas, föräldrarnas och personalens engagemang i hälsofrågor bildas hälsolag bestående av företrädare för dessa intressenter med syfte att hjälpa barn/elever till goda och sunda levnadsvanor

Hälsoplan ingår i den lokala arbetsplanen

Utrymme för daglig fysisk aktivitet skapas inom ramen för gällande timplaner i alla verksamheter från förskola till skola.

- Ämnet Idrott & hälsa har undervisning i ergonomi, kost & träning och träningsdagbok där eleverna skall reflektera över hur kost, träning, sömn etc. påverkar deras hälsa. Eleverna har idrott minst två gånger per vecka. Skolan anordnar också friluftsdagar. Skolan tillvarar våra fem årstider och visar eleverna tjusningen och farorna i närmiljö. (kanottur, fjällvandring, bivackövernattning m,m.). Hem- och konsumentkunskapen arbetar mest med kost, vikten av fysisk aktivitet och god sömn samt hur man främjar en god hemmiljö. De samhällsorienterande ämnen arbetar

aktivt kring droginformation. Biologin belyser vikten av att ta hand om sin kropp och upplyser om vad som händer om man missköter den.

- Skolan erbjuder eleverna att teckna kontrakt att avstå från att använda tobak, alkohol eller andra droger. Dessa kontrakt följs upp varje termin.
- I Cafeterian serveras miljövänliga produkter och ”nyttiga” varor. Godsaker, i form av kakor, säljs endast på fredagseftermiddag. Sockerfri dryck säljs. Frukost finns till försäljning för de elever som inte hinner/kan äta frukost hemma.
- De flesta lärare är ett bra föredöme för god hälsa då många tränar regelbundet och inte använder tobak. Hälsojakt bedrivs för att stimulera fysisk aktivitet. I många klasser går elever på promenad minst en gång i veckan. Tyvärr inbjuder inte skolgården till fysisk aktivitet på rasterna
- Skolan saknar hälsolag

*Maten är näringsriktig och uppfattas som smakrik, tilltalande och god.
Atmosfären och miljön är lugn och trivsamt i samband med lunchen.
Måltiden serveras vid samma tidpunkt varje dag.*

- Personal som äter lunch med eleverna uppger att stämningen är något högljudd, men ändå trivsamt. Eleverna äter någon gång mellan 11.20 – 12.20. Elevrådet har träffat med kostavdelningen och diskuterar miljön samt maten. Kostavdelningen har gjort en utvärdering av målen kring luncherna.

Arbetet i Vattudalsskolans rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 14: Miljö

Mål:

All vår verksamhet är ett föredöme i miljöarbetet

Alla äger insikt om hur vi bäst utnyttjar våra resurser i ett kretsloppsanpassat samhälle

Källsortering bedrivs vid alla förskolor/skolor.

- Miljöarbetet genomsyrar verksamheten i de flesta ämnen. Vi upplyser ständigt om hur viktigt det är att vi värnar om vår miljö och nyttjar den på ett hållbart sätt.
- På skolan bedrivs källsortering i liten skala och det kan bli bättre.
- Eleverna arbetar inom No med kretslopp etc. Tema ”Skogen” lär också kretsloppstänkande. Al Gores ”En obekvämt sanning” som åk 9 har sett har gjort intryck på många elever. Det nya 9-spåret har planer på ett miljötema för att spinna vidare på dessa intryck.

Hjalmar Strömerskolans rektorsområde

Områdesbeskrivning, verksamhetens förutsättningar

Hjalmar Strömerskolan är kommunens enda gymnasieskola och den är benägen i kommunens centralort Strömsund. Antalet elever var under redovisningsperioden 501 elever organiserade i 13 nationella program och det individuella programmet.

1 Ungdomsutbildningen

1.1 Elever på nationella och individuella program

Nedanstående tabell visar elevantalet för de olika programmen:

Program	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Summa
BF	10	7	8	25
BP	15	16	16	47
EC	6	13	1	20
ES	22	12	14	48
FP	11	6	10	27
HP	10	6	7	23
HR	15	7	16	38
IP	10	9	8	27
MP	12	6	11	29
NV	18	14	16	48
OP	12	9	5	26
SP	28	21	22	71
TE	11	15	17	43
IV	29			29
Summa	209	141	151	501

Hjalmar Strömerskolans målsättning är att obehöriga elever i möjligaste mån ska erbjudas en PRIV-plats så att studiegången består av en kombination av karaktärsämnen, kärnämnen och särskilda studier för att uppnå behörighet. Antalet obehöriga elever har under de senaste åren ökat och därmed också det totala behovet av särskilt stöd för våra elever.

1.2 Skyttegymnasiet

Läsåret 06/07 började med några tävlingar på hemmaplan, inbjudningstävlingar som eleverna i trean själva är ansvariga för. Skolan arrangerade 3 dubbla testtävlingar på hösten, en i oktober, en i november och en i december.

Nedan följer några exempel på skytteframgångar under läsåret;

Swedish cup

Deltagande i Sveriges största och enda internationella tävling har blivit en tradition för skyttegymnasiets elever och de allra flesta åker till Sävsjö för att vara med. Tävlingen gick första veckan i januari 2007 och samlade totalt 411 deltagande från 9 olika länder. Konkurrensen var som vanligt stenhård och tävlingen höll hög nivå resultatmässigt.

Första dagen kom skyttegymnasiets pistolskytt Stina Lawner på fjärde plats. Hon sköt 363 poäng och dagens bästa final i sin klass. Gevärsskytten Marie Jannesson kvalade också in sig till final första dagen och blev sju.

Andra dagen gick skolans pistolskytt Niklas Engström till final efter en bra skjutning i grundomgången med 548 poäng, Engström slutade fyra efter en bra final. Hans pistolkollega Stina Lawner slutade trea.

Tredje dagen fick skyttegym två nya medaljer, Robin Lindberg tog silver på gevär efter 587 i grundomgången. Stina Lawner fick en ny bronsmedalj efter ännu en bra final.

Swedish cup inbringade 3 nya internationella medaljer till skyttegymnasiets elever.

Grand Prix i Pilzen

Tävlingen i Pilzen genomfördes i mycket tuff konkurrens med 403 skyttar från 24 olika länder. Tävlingen höll hög europeisk klass både resultat- och arrangemangsmässigt.

Första tävlingsdagen började överraskande bra för skyttegymnasiets elever. Robin Lindberg sköt bra på gevär och med goda 588 poäng var han klar för final. Han slutade åtta i finalen. Therese Hermansson tangerade sitt personliga rekord på 394 poäng och låg fyra inför finalen. Hon slutade på en total 6:e plats.

Tävlingens riktiga höjdare kom på pistol första dagen. Niklas Engström sköt personligt rekord med 568 poäng och låg etta inför finalen före skyttar från Polen, Slovakien, Ungern, Israel och Tyskland. Engström visade inga nerver i finalen och med en jätteprestation blev det GULD till Engström! Pistoltjejen Stina Lawner ville heller inte vara sämre. Med 371 i grundomgången låg hon 8:a inför finalen. Efter en alldeles enorm finalskjutning klättrade hon från åttonde till tredje plats och bronsmedalj!

JSM gevär

SM för juniorer gick i Gimo i mars 2007. I herrjunior blev det en silvermedalj till Fredrik Nilsson. I damjuniorer blev det lite överraskande silver till Sofia Larsson med personligt rekord på 393 poäng.

JSM Pistol

SM på pistol gick i Njurunda i mars. I herrjunior blev det suveränt guld till Niklas Engström som sköt 568 poäng och en bra final. I damjunior blev det också en guldmedalj, Stina Lawner sköt 377 poäng och vann överlägset. Maritha Andersson slutade på tredje plats efter 366 poäng och en bra final.

50-meter

Marie Jannesson satte under säsongen svenskt rekord med 583 poäng på ställningar vilket motsvarar högsta juniornivå i världen. Sam Andersson blev tvåa på 50-meter liggande under världens största juniortävling i Suhl, Tyskland, efter imponerande 592 i liggande och en bra final. Under Suhl-tävlingen var även Therese Hermansson med och sköt bra och tillsammans

med skyttegymns Marie Jansson slog de det svenska lagrekordet två gånger på en vecka. Efter dessa imponerande framgångar blev Therese Hermansson, Marie Jansson och Sam Andersson uttagna till EM.

1.3 Betyg

Läsåret 2005/2006

Läsåret 2005/2006 slutförde 169 elever sina studier på Hjalmar Strömerskolan. 93% av eleverna lämnade skolan med slutförklarade betyg (fullständigt, utökat eller reducerat).

Betyg för elever som gick ut årskurs 3 i juni 2006

Klass	IG	G	VG	MVG	Summa
BF	14	97	52	7	170
BP	1	254	110	10	375
EC	0	11	42	17	70
ES	24	180	175	58	437
FP	26	201	44	3	274
HP					
HR	28	116	87	49	280
IP	2	57	164	22	245
MP	15	133	109	55	312
NV	4	78	180	293	555
OP	1	104	136	57	298
SPFG	7	105	179	101	392
SPS	30	187	152	83	452
TE	39	241	123	169	572
Summa	191	1764	1553	924	4432

Andel	4%	40%	35%	21%	
-------	----	-----	-----	-----	--

Genomsnittlig betygspoäng för avgångselever på Hjalmar Strömerskolan 2005/2006 är 13,4.

Hjalmar Strömerskolans betygsstatistik för **alla elever** på skolan, läsåret 2005/2006, visar följande betygsfördelning och medelpoäng för kärnämneskurserna och kursen projektarbete;

Kurs	Betyg		Betyg		Betyg		Betyg		Medelpoäng per kurs
	IG	%	G	%	VG	%	MVG	%	
Engelska A	30	7,5	145	36,3	160	40	65	16,3	12,9
Estetisk verksamhet	14	2,8	208	41,2	225	44,6	58	11,5	13,1
Idrott och hälsa A	44	13,1	129	38,4	90	26,8	73	21,7	12,2
Matematik A	90	18,1	230	46,3	108	21,7	69	13,9	10,7
Naturkunskap A	24	6,5	150	40,8	136	37,0	58	15,8	12,8
Religion A	31	12,1	96	37,5	85	33,2	44	17,2	12,2
Samhällskunskap A	20	7,7	116	44,8	85	32,8	38	14,7	12,3
Svenska A	41	8,1	227	45	186	36,9	50	9,9	12,0
Svenska B	19	7,8	95	39,1	101	41,6	28	11,5	12,4
Projektarbete	13	6,9	61	32,4	52	27,7	62	33	14,0

Läsåret 2006/2007

Läsåret 2006/2007 slutförde 146 elever sina studier på Hjalmar Strömerskolan. 93% av eleverna lämnade skolan med slutbetyg (fullständigt, utökat eller reducerat).

Betyg för elever som gick ut årskurs 3 i juni 2007

Klass	IG	G	VG	MVG	Summa
BF	5	71	121	50	247
BP	17	316	128	10	471
EC	0	10	19	5	34
ES	42	163	125	90	420
FP	57	168	66	8	299

HP	3	99	85	52	239
HR	38	192	202	77	509
IP	26	118	166	42	352
MP	29	135	106	55	325
NV	19	117	203	145	484
OP	1	17	53	51	122
SPFG	12	116	174	82	384
SPS	19	101	103	71	294
TE	4	124	262	157	547
Summa	272	1747	1813	895	4727
Andel	5,8%	37,0%	38,4%	18,9%	

Genomsnittlig betygspoäng för avgångselever på Hjalmar Strömerskolan 2006/2007 är 13,2.

Hjalmar Strömerskolans betygsstatistik för **alla elever** på skolan, läsåret 2006/2007, visar följande betygsfördelning och medelpoäng för kärnämneskurserna och kursen projektarbete;

Kurs	Betyg		Betyg		Betyg		Betyg		Medelpoäng per kurs
	IG	%	G	%	VG	%	MVG	%	
Engelska A	25	6,8	146	39,8	139	37,9	57	15,5	12,8
Estetisk verksamhet	12	2,5	195	40,6	220	45,8	53	11	13,1
Idrott och hälsa A	39	12,7	101	32,8	102	33,1	66	21,4	12,5
Matematik A	90	19,0	209	44,1	108	22,8	67	14,1	10,7
Naturkunskap A	23	7,4	110	35,5	120	38,7	57	18,4	13,0
Religion A	22	10,0	97	44,1	71	32,3	30	13,6	12,0
Samhälls-	20	7,7	109	41,8	91	34,9	41	15,7	12,5

kunskap A									
Svenska A	39	8,5	211	46,0	171	37,3	38	8,3	11,8
Svenska B	13	6,1	84	39,4	80	37,6	36	16,9	13,0
Projektarbete	13	7,9	38	23,2	64	39,0	49	29,9	14,1

2. Vuxenutbildningen

2.1 Gymnasial och grundläggande nivå

Vuxenutbildningen har omfattat grundläggande vuxenutbildning, Svenska för invandrare, gymnasial vuxenutbildning och uppdragsutbildning.

Antalet elever för vårterminen 2007 redovisas nedan:

Utbildning	Antal elever
Grundläggande vuxenutbildning	7
Omvårdnadsutbildning	205
Distansutbildningar av olika slag	100
SFI och SAS	75
Särvux	4
MÅBRA	3

2.2 SFI – Svenska för invandrare

Under läsåret har antalet SFI-elever totalt sett nästan fördubblats. Under senare delen av höstterminen 2006 påbörjades undervisning för en stor grupp flyktingar från Uzbekistan.

2.3 Påbyggnadsutbildning

Under läsåret har vuxenutbildningen i samverkan med branschen genomfört en ettårig påbyggnadsutbildning för service- och underhållspersonal vid vindkraftverk. Utbildningen vänder sig till deltagare som är elektriker eller motsvarande och som vill specialisera sig inom vindkraftsområdet. Utbildningen innehåller bl a moment som ger kunskaper för olika arbetsuppgifter i samband med uppförande av vindkraftsanläggningar samt service och underhållsarbeten vid vindkraftverk. Elarbete på hög höjd och säkerhetsfrågor är andra ingående moment. De yrkesspecifika kurserna är till stor del arbetsplatsförlagda.

Under läsåret har påbyggnadsutbildningen haft åtta deltagare. Samtliga har erbjudits jobb inom vindkraftsbranschen.

2.4 Kvalificerad yrkesutbildning

Vidareutveckling av pedagogik och arbetsformer har varit ett huvudtema för Vildmarksturismutbildningen under läsåret. Resultatet är att undervisningen kommer att läggas upp mera tematiskt och i större utsträckning bedrivs utomhus. Grundtanken är att de elever som vill ska ha startat ett eget företag när de är klara med utbildningen. Från och med hösten 2007 har utbildningen fått ett mycket välkommet tillskott. Hjalmar Strömerskolan har arrenderat ett 10 000 hektar stort område i Svaningen av Holmen Skog. Inom området finns 10 stugor som flottarna använde. Området blir både ett turistområde som eleverna driver och

en gigantisk ”skolsal” med möjligheter till bl a studier i ekologi, överlevnadsövningar, fiske och jakt.

Vildmarksturismutbildningen har också fått en egen blogg på Öp.se där eleverna berättar om utbildningen och sina äventyr i vildmarken. Eleverna kommer att skriva om sina upplevelser under en vecka var. Allt från överlevnadsövningar med mat på mossa och ris till djur och natur i allmänhet kommer att avhandlas.

Under läsåret beviljade KY-myndigheten Hjalmar Strömerskolan att fr o m ht 2007 starta ytterligare en KY-utbildning. Det är en tvåårig yrkesutbildning för vindkraftstekniker som skolan genomför i samarbete med KTH och vindkraftsbranschen. Utbildningen ger kunskaper för olika arbetsuppgifter som förekommer i samband med projektering, uppförande och senare vid drift-, service- och underhållsarbeten i anslutning till vindkraftsanläggningar. Arbete på hög höjd och i trånga utrymmen samt säkerhetsfrågor i samband med vindkraftsteknik är andra moment i utbildningen. KY-Vind är den första i Sverige i sitt slag och har rönt mycket uppmärksamhet inom vindkraftsbranschen.

Arbetet i Hjalmar Strömerskolans rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 9: Barn- och elevomsorg

3. Utvärdering och redovisning av avsnitt ur Barn- och utbildningsplanen.

3.1 Avsnitt 9, Barn- och elevomsorg

Alla lärare har arbetat i programlag med uppdraget att utforma och genomföra en arbetsplan samt att redovisa arbetet i en kvalitetsredovisning.

Nedan redovisas exempel på hur arbetet med avsnittet om barn- och elevomsorg genomförts, utvärderats och redovisats i olika programlags kvalitetsredovisningar;

Programlaget för Omvårdnadsprogrammet och Barn- och Fritidsprogrammet har tillsammans med eleverna arbetat med begreppen trygghet och trivsel.

Barn- och Fritidsprogrammet

Eleverna i åk 1, 2 och 3 fick i skriftlig form definiera vad begreppen trivsel och trygghet innebar för dem. Definitionerna sammanställdes och eleverna fick ta del av varandras synpunkter. En brainstorming om vardagliga saker som kan öka trygghet och trivsel gjordes. Eleverna diskuterade också om det är möjligt att genomföra alla önskningar och om alla ställer upp på det som framkommit i definitionerna. Nästa steg blev att eleverna fick beskriva hur de upplever klimatet i klassen resp skolan och vad som kan bidra till olika känslor i det här sammanhanget. Eleverna fick också föreslå vad man kan göra för att förbättra arbetsklimatet. Huvuddelen av eleverna trivs bra, men det är också en del som påpekar vissa brister.

Omvårdnadsprogrammet

Eleverna i årskurs 2 och 3 genomförde de ovan beskrivna momenten med definition av trygghet och trivsel samt diskussion av innehållet och förslag till förbättringar av den fysiska och psykosociala miljön.

Under nästkommande läsår fortsätter arbetet med trygghet och trivsel på programmen. Målet är att försöka förbättra klimatet och sedan utvärdera vad som hänt.

I kvalitetsredovisningen för det individuella programmet med placering i Tåsjö skriver programlaget att eleverna ofta upplever skolarbete svårt, negativt och tråkigt. Många elever har haft en mycket bristfällig skolgång med stor frånvaro och stora kunskapsluckor. Målet är att eleverna, vid vår iv-verksamhet i Tåsjö, vid varje schemalagt skoltillfälle ska arbeta med någon form av skolarbete. Nivån och mängden varierar från elev till elev och påverkas starkt av elevens dagsform. I återkommande samtal med eleverna försöker personalen att hitta arbetsuppgifter som både är meningsfulla och stimulerande. Den teoretiska skolverksamheten varvas med praktiska inslag, t ex ridning, fiske, bowling, friluftsverksamhet mm för att ha något gemensamt att knyta skolarbetet till. Det är mycket viktigt att eleven trots bristande självförtroende och negativa skolerfarenheter, får uppleva att han kan och känner att han lyckas i sitt skolarbete. I det fortsatta utvecklingsarbetet avser programlaget att arbeta för att elevernas behandlingsplan förankras lika starkt hos all personal och att allt arbete runt eleven utgår från behandlingsplanen. Genom att arbeta med kurserna Livskunskap och Hälsopedagogik i ett ämnesövergripande arbete med varvade praktiska och teoretiska inslag avser programlaget att kunna uppnå en positiv personlig utveckling för varje elev.

I maj 2007 genomfördes en stor arbetsmiljöenkät, ”Tala om vad du tycker om Hjalmar Strömerskolan”, bland skolans ungdomselever. Totalt 385 elever av 501 svarade på enkäten vilket motsvarar en svarsfrekvens på 77 %. Eleverna besvarade sammanlagt 45 frågor om hälsa, arbetsglädje, arbetssätt, utveckling/utvärdering, miljö i skolan samt samarbete. Området trygghet och trivsel behandlades i enkäten bl a med följande frågor:

1. Känner du dig trygg i skolan?
2. Görs det tillräckligt för att motarbeta mobbning?
3. Har du blivit utsatt för mobbning/kränkande särbehandling under din studietid på Hjalmar Strömerskolan?
4. Upplever du ofta stress i dina studier?
5. Kan du äta i lugn och ro?
6. Trivs du i skolan?
7. Lyssnar lärare och övrig personal på vad du tycker?
8. Är stämningen bra i klassen?
9. Fungerar samarbetet i klassen?
10. Tar du och dina klasskamrater hand om nya elever på ett bra sätt?
11. Har du arbetsro i klassrummet?
12. Är skolans lokaler trivsamma?

Enkäten var utformad så att eleverna på en 6-gradig skala, från ”inte alls” = 1 till ”i hög grad” = 6 markerade den siffra som de tyckte passade bäst med utgångspunkt från de frågor som ställdes.

Eleverna svar redovisas nedan:

1. Känner du dig trygg i skolan?

97% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

2. Görs det tillräckligt för att motarbeta mobbning?

85 % av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

3. Har du blivit utsatt för mobbning/kränkande särbehandling under din studietid på Hjalmar Strömerskolan?

93% av eleverna har angett svaret 1-4 på den 6-gradiga skalan.

4. Upplever du ofta stress i dina studier?

50% av eleverna har angett svaret 1-4 på den 6-gradiga skalan.

5. Kan du äta i lugn och ro?

88% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

6. Trivs du i skolan?

89% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

7. Lyssnar lärare och övrig personal på vad du tycker?

92% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

8. Är stämningen bra i klassen?

94% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

9. Fungerar samarbetet i klassen?

88% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

10. Tar du och dina klasskamrater hand om nya elever på ett bra sätt?

85% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

11. Har du arbetsro i klassrummet?

85% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

12. Är skolans lokaler trivsamma?

81% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

Slutsatserna av svaren på ovanstående frågor är att:

- ❖ Eleverna i mycket stor utsträckning trivs och känner sig trygga i verksamheten
- ❖ Det finns ett fåtal elever, ca 10 st, som under sin tid på Hjalmar Strömerskolan har upplevt att de blivit utsatta för mobbning/kränkande särbehandling. Varje år upp-

märksammas genom mentor, skolledare, skolsköterska och kurator ungefär lika många fall av upplevd mobbning. De ärenden som kommer till vår kärnedom hanteras skyndsamt enligt vår handlingsplan som innebär att både den utsatte och mobbaren/mobbarna kallas till samtal omgående. Elevernas vårdnadshavare och andra vuxna på skolan informeras och åtgärdsprogram upprättas. Uppföljning sker med såväl mobbad som mobbare minst en gång och vid behov vid flera tillfällen.

- ❖ Likabehandlingsarbetet är mycket viktigt och resultatet visar att ett ständigt fortgående arbete är av största vikt.
- ❖ Hälften av eleverna anger att de i hög grad upplever stress i sina studier. Resultatet på programnivå visar att stressnivån är relativt ojämnt fördelad bland eleverna. Eleverna på Barn- och fritidsprogrammet, Estetiska programmet, Fordonsprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet och Omvårdnadsprogrammet upplever den största stressen. Här finns det anledning för programlagen att fundera över vilka åtgärder som kan vidtas för att minska stressen.
- ❖ Fortsatta åtgärder behövs för att åstadkomma en lugn och trivsamt miljö i matsalen.
- ❖ Lunchrasternas längd och förläggning bör vara prioriterade områden i samband med schemalagningen.
- ❖ Eleverna upplever i mycket stor utsträckning att lärare och övrig personal lyssnar på vad de tycker. Resultatet visar en något ojämn fördelning på programnivå och behov av åtgärder kan ses på vissa program.
- ❖ Stämningen i klasserna är över lag mycket god. Samarbetet fungerar också totalt sett mycket bra. Nya elever tycks få ett relativt gott välkomnande i skolan. Resultatet visar dock en något ojämn fördelning på programnivå och behov av åtgärder kan ses på vissa program.
- ❖ En mycket stor andel av eleverna upplever god arbetsro i klassrummet. Även här kan man på programnivå se behov av åtgärder för några program.
- ❖ Det behövs fortsatta åtgärder för att göra skolans lokaler trivsamma. Det gäller den fysiska miljön i både klassrum och övriga utrymmen.

Programlagen har också arbetat med ett förslag på tänkbart innehåll i en likabehandlingsplan. Här återges ett urval av de synpunkter och förslag som framkommit i programlagens arbete kring likabehandlingsplanen:

- Ansvarsfördelning mellan rektor och personal

Rektor är ytterst ansvarig och personalens ansvar är att se till att likabehandlingsplanen upprätthålls på lektioner och raster, att informera om planen i klassen samt att hålla den levande så att den finns som en del i vardagen.

Det är viktigt att berörd personal får korrekt information så tidigt som möjligt för att förhindra rykten.

- Utgå från verksamhetens behov

Är det möjligt med en gemensam plan för hela kommunen med enstaka tillägg för varje skola. Det skulle underlätta samsynen i skolan och för föräldrarna.

En kartläggning av aktuell situation på skolan görs utifrån varje diskrimineringsgrund.

Skolan utgår från att man liksom alla andra skolor i dagsläget har elever som utsätts för diskriminering, trakasserier och andra kränkningar. Detta gör att skolan behöver verktyg både för direkta åtgärder liksom förebyggande insatser.

För att hålla planen levande så är det självklart att den ska kopplas till olika kurser/kursmoment på ett naturligt sätt.

Fortsätta att arbeta utifrån de handlingsplaner skolan har samt utveckla tydligare och mer konkreta konsekvenser.

Utbilda kamrattstödare som finns tillsammans med eleverna i lokalerna under lektionsfri tid.

- Planerade åtgärder - Hur ska vi arbeta för att främja elevers lika rättigheter, förebygga, förhindra och upptäcka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Skolan ska jobba för att skapa ett så öppet klimat som möjligt i klassrådsituationen så att ovanstående punkter lyfts fram. Det är viktigt att ha en kontinuitet i klassrådet, förslagsvis varje vecka och att föra in punkten på dagordningen.

Som personal bör man fundera på hur man förhåller sig till varandra och vilka signaler detta skickar till våra elever.

Idrotten är ett viktigt ämne där olika former av trakasserier kan upptäckas.

Det måste finnas en tydlig koppling till skolans ordningsregler.

Elevskyddsombuden behöver löpande känna att deras arbetsinsats är av stort värde, följa med på skyddsronderna, känna att utbildningen blir använd samt kunna fungera som kontaktperson för de elever som upplever sig mobbade eller för dem som ser att mobbning sker.

Samtal enskilt och i grupp kring frågor som rör social samvaro.

Uppmärksamma dåligt språkbruk såsom svordomar.

Genomföra 5 i 12 – aktiviteter, dvs Röda korsets återkommande verksamhet.

Använda Mångfaldshuset och Mångfaldsfestivalen för att genomföra förebyggande åtgärder.

Använda skolbion med efterföljande diskussioner.

Genomföra temadagar med utbildning om härskarteknikerna.

Skolan anslår en halv skoldag som görs schemafri från ordinarie undervisning där vi, elever och personal, tillsammans i mindre grupper diskuterar, följer upp och utvärderar likabehandlingsplanen. Grupperna leds av elevskyddsombuden, som innan har fått utbildning i likabehandlingsplanen.

SFI-elever/invandrare ska få möjlighet att möta ungdomsskolans elever och vuxna samhällsmedborgare. Det är i det mänskliga mötet som fördomarna får sig en knäck. Det är när vi står öga mot öga som vi ser människan.

- Akuta åtgärder - Rutiner för hur vi utreder, åtgärdar och gör uppföljning när vi får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling.

Utgångspunkten ska vara mobbningplanen.

- Hur elever och personal ska medverka i arbetet med planen samt hur vårdnadshavare ska göras delaktiga

Klassrådet bör ha mer tid avsatt åtminstone en gång/månad, t ex 60 minuter, för att man då ska kunna föra längre diskussioner om t ex aktuella teman på skolan.

Föräldrar inbjuds till föreläsningstillfällen – det kan t ex vara samma föreläsningar som personalen får under kompetensutvecklingstid.

Föräldramötena i årskurs 2 skulle kunna koncentreras på likabehandlingsplanen.

Föräldrar får information genom utskick med möjligheter att komma med förslag.

Den lokala styrelsen och elevrådet ska involveras i arbete och uppföljning av likabehandlingsplanen.

- Hur planen ska göras känd och förankras i verksamheten samt hur vårdnadshavare ska göras delaktiga

Genom utvecklingssamtal, utskick, föräldramöten, i ”Välkommen till Hjalmar”-häftet samt på hemsidan.

Nyanställda får information i sin pärm.

Årligen återkommande punkt vid t ex gemensam kompetensutvecklingsdag.

Mentorerna ansvarar för att likabehandlingsplanen är känd bland eleverna. Tid ska avsättas och stöd ska finnas att tillgå om man känner att man som mentor inte klarar av informationen själv.

Planen ska finnas tillgänglig på skolans hemsida.

- Personalens kompetensutveckling

Arbetsplatsträffar med inbjudna föreläsare om olika aktuella teman, t ex hur man lär sig att upptäcka trakasserier.

Pedagogisk handledning för personalen.

Tid för reflektion, tips och idéutbyte i mindre personalgrupper, programlaget är ett lämpligt forum.

- Hur planen ska följas upp, utvärderas och vid behov revideras

Ansvar för uppföljning, utvärdering och revidering läggs på rektor och genomförs varje år.

Planen följs upp kontinuerligt via klasskonferenser samt i programlagen samt vid arbetsplatsträffar.

Utvärdering sker i programlagen under gemensamma dagar och tillsammans med vårdnadshavarna under sista utvecklingssamtalet för terminen.

Vid behov revideras planen efter utvärdering.

Barn- och utbildningsplanens mål att resursfördelningen ska tillgodose varje enskilt barn utifrån dess speciella behov av stöd har utvärderats genom följande frågor i enkäten till eleverna:

1. Uppmärksammas det när någon skolkar?
2. Diskuterar elever och lärare tillsammans hur undervisningen ska utformas?
3. Får du fördjupa dig inom områden som intresserar dig?
4. Kan du påverka din egen studietakt?
5. Har du bra samtal med dina lärare och din mentor om hur du utvecklas i ditt lärande?
6. Fungerar samarbetet med din mentor bra?
7. Får du hjälp att komma ifatt om du varit sjuk?
8. Får du tillräckligt med stöd om du har behov av det?

Eleverna svar redovisas nedan:

1. Uppmärksammas det när någon skolkar?

84% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

2. Diskuterar elever och lärare tillsammans hur undervisningen ska utformas?

90% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

3. Får du fördjupa dig inom områden som intresserar dig?

88% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

4. Kan du påverka din egen studietakt?

84% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

5. Har du bra samtal med dina lärare och din mentor om hur du utvecklas i ditt lärande?

86% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

6. Fungerar samarbete med din mentor bra?

90% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

7. Får du tillräckligt med stöd om du har behov av det?

80% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

8. Får du hjälp att komma ifatt om du varit sjuk?

69% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

Slutsatserna av svaren på ovanstående frågor är att:

- ❖ Eleverna upplever i mycket stor utsträckning att undervisningen individualiseras till följd av samtal elever-lärare om hur undervisningen ska utformas och genom att de kan fördjupa sig inom områden som de är intresserade av.
- ❖ En stor del av eleverna kan påverka sin studietakt vilket borde gynna möjligheten att tillgodose var och en utifrån de individuella behoven.
- ❖ En mycket stor andel av eleverna anger att de har ett väl fungerande samarbete med sin mentor och att de har bra samtal med sina lärare och mentorer om hur de utvecklas i sitt lärande.
- ❖ Skolk uppmärksammas i stor utsträckning men definitivt inte i alla fall enligt undersökningsresultatet. Att en elev skolkar kan ha många skiftande orsaker men visar under alla omständigheter på att skolans verksamhet inte prioriterats under den aktuella skolkperioden. Det är därför av stor vikt att lärare, mentorer, skolledare och elevhälsa fortsätter sitt arbete med att minska skolket. En viktig åtgärd är att för elever och vårdnadshavare förtydliga de rutiner som skolan tillämpar om skolk upptäcks och att vidta snabba åtgärder.
- ❖ Andelen elever som upplever att de får tillräckligt med stöd om de behöver det är för låg och detsamma gäller andelen elever som får hjälp att komma ifatt om de varit sjuka.

Det särskilda stödet har under de senaste två åren successivt förbättrats genom att

- ❖ Genomföra fortbildningsinsatser och förbättra rutinerna för hur vi arbetar med upprättande och uppföljning av åtgärdsprogram.
- ❖ Skolan har destinerat mer resurser till stödjande undervisning inom och utanför klassens ram och organiserat fler tillfällen för eleverna att delta i olika former av stödundervisning
- ❖ Genomföra en stor utbildningsinsats i specialpedagogik för skolans personal.

Slutsatsen av ovanstående resultat är att det behövs fortsatta förbättringsåtgärder bl a i form av omfördelade resurser för att det särskilda stödet ska vara helt tillfredsställande.

Ovanstående resultat som gäller trivsel och trygghet, resursfördelning och övriga resultat från enkäten "Tala om vad du tycker om Hjalmar Strömerskolan" utgör underlag för programlagens fortsatta arbete under läsåret 2007/2008.

Arbetet i Hjalmar Strömerskolans rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 10: Skola – arbetsliv

3.2 Avsnitt 10, Skola - arbetsliv

Studie- och yrkesvägledningsresursen har under läsåret bestått av två studie- och yrkesvägledare med uppdrag att arbeta med gymnasieskolans och vuxenutbildningens elever samt en IV-samordnare vars uppgifter är att tillgodose att eleverna på det individuella programmet har en god studietid oberoende av hur deras individuella studieplan är utformad.

Alla elever på gymnasieskolan har haft minst två veckors praktik/APU under läsåret. De yrkesförberedande programmen har genomfört mellan 2 - 8 veckors arbetsplatsförlagd utbildning beroende på program och årskurs och de studieförberedande programmens praktik har varit 2 – 3 veckor beroende på program.

Flera programlag har under läsåret arbetat med ett förbättringsarbete kopplat till elevernas APU. Nedan redovisas exempel på hur arbetet har genomförts, utvärderats och redovisats i olika programlags kvalitetsredovisningar;

Programlaget för Barn- och Fritidsprogrammet och Omvårdnadsprogrammet redovisar att ett underlag för bedömning av APU:n inom BF har utarbetats under läsåret. Utgångspunkten är kursmålen där alla mål som möjligtvis kan uppfyllas under APU:n har beaktats. Det som återstår att göra är riktlinjerna för handledarna, underlag för en praktikrapport samt att undersöka behovet av en träff mellan APU-ansvariga lärare och APU-platsernas representanter.

Omvårdnadsprogrammets elever i årskurs 2 har för första året genomfört APU inom omsorgsverksamheten, under 2 dagar/vecka, totalt 12 dagar (jmf sammanhängande APU-period). De flesta elever tycker att 2 dagar/vecka har fungerat bra, ja att det till och med varit skönt att ha kontinuerlig kontakt med skolan och att man kunnat ta upp händelser under APU:n och diskutera. Både elever och handledare har uttryckt sig mycket positivt om att genomföra APU inom omsorgen. En utvärdering med verksamhetscheferna inom omsorgen är planerad inför hösten 2007.

Programlaget för Bygg- och Fordonsprogrammet har utformat ett APU-dokument där det framgår vilket ansvar företaget resp skolan har, vad gäller säkerhet, ansvarsfördelning, arbetstider, användande av maskiner mm. Programlaget planerar också en handledarutbildning under nästa läsår.

Teknikprogramlaget har planerat ett utökat samarbete med det lokala näringslivet där delar av kurser genomförs på praktiken.

Programlaget för Hotell- och restaurangprogrammet och Handels- och administrationsprogrammet har arbetat med att förbättra elevernas APU-tid. En utvärdering av årskurs 3:s APU har genomförts.

Eleverna i HR3 tycker att APU-tiden har varit lärorik. Man har lärt sig nya saker t ex att arbeta med högt tempo. Arbetsplatsens introduktion upplevs av en del elever som otydlig och att den ges med alltför högt tempo. Eleverna anger att de har blivit väl omhändertagna på arbetsplatsen och att det är viktigt att man visar att man vill. Arbetstiderna, samma som handledarna, har av en del elever upplevts som långa, men de har samtidigt varit intressanta och lärorika. Samarbetet med arbetskamraterna på APU:n har enligt elevernas svar fungerat bra. Det är också ett moment som man tränar mycket på under utbildningstiden. Alla elever uppger att de lärt sig något nytt under APU-tiden, t ex nyttigare mat, uppläggningar, nya maträtter, stresshantering och nya sätt att göra olika saker på. Av de 15 elever som enkäten omfattade har 9 svarat ja och 5 kanske på frågan om de kan tänka sig att arbeta på APU-platsen. De flesta elever upplever att de har de grundkunskaper som krävs för att för att kunna arbeta inom yrket efter skoltiden. I det sammanhanget bör man komma ihåg att utbildningen i skolan är förberedande och att det efter utbildningstiden helt naturligt finns mycket kvar att lära i yrket.

Eleverna i HP3 anger i sin utvärdering att APU:n har varit mycket lärorik. De flesta elever upplever att de fått en bra och relevant introduktion, men att det finns en del områden som de skulle vilja ha mer information om. 15/17 elever svarar att de har lärt sig något nytt på APU:n. På frågan om vad arbetsplatsen kan göra för att förbättra APU:n anger några elever att det skulle kännas bättre om arbetsplatsen kunde ge mera tid för genomgång av arbetsuppgifter samt planera APU-tiden bättre. 10 av 17 elever är väldigt nöjda och anger att det inte finns något arbetsplatsen kan förbättra.

HP-elevernas handledare anger i utvärderingen att de ser väldigt positivt på att skolan gör en uppföljning och att eleverna får ett besök från skolan. Handledarna säger att det visar att skolan är seriös och mår om kvaliteten på utbildningen.

Naturvetenskapsprogrammets programlag har arbetat med en modell där eleverna gör ett naturvetenskapligt projektarbete som är knutet till den arbetsplats där eleven gör sin praktik. Praktiken läggs under vårterminen i åk 2 och som en del av sitt projektarbete skriver eleven loggbok över sin praktik samt ger tre exempel på naturvetenskapliga projektarbeten som man kan göra utifrån praktikplatsen.

Under senare delen av vårterminen 2007 har skolan tillsammans med en grupp företagare, främst inom verkstadssektorn, utformat en ansökan om att få starta Teknikcollege. Hjalmar Strömerskolans delansökan blir en del av Teknikcollege Mitt, som förutom Strömsunds kommun omfattar Jämtlands Gymnasieförbund, Bergs kommun, Kramfors kommun och Sollefteå kommun. Genom teknikcollegestatusen får eleverna en attraktiv utbildning som kan leda direkt till jobb och ge en god grund för vidare studier. För att en skola ska bli certifierad som teknikcollege krävs att man uppfyller tolv kriterier. Det innebär bl a att utbildningen har en tydlig profil med koppling till regionala företag med teknisk inriktning, att skoldagen ska likna en arbetsdag på ett företag och att det ska finnas avtal med lokala företag.

Det finns många vinster i samarbetet mellan skola och näringsliv, skolan får tillgång till den senaste tekniken och kunskaper som finns ute på arbetsplatserna. Näringslivet får möjlighet att träffa och lära känna eleverna redan under utbildningstiden och möjligheter att påverka och utveckla utbildningarna. Eleverna får möjlighet att bygga ett nätverk och de får en utbildning som färgas av arbetslivets utveckling och sociala samvaro.

För att ytterligare förstärka Hjalmar Strömerskolans samverkan med arbetslivet har skolan och ett företag på orten gjort en gemensam anställning av en koordinator. Koordinatorn kommer att fungera som en länk mellan skolan och näringslivet och utveckla samarbetet.

Glädjande nog visar ansökningssiffrorna till läsåret 2007/2008 att det finns tjejer som har sökt Bygg-, Industri-, El- och Fordonsprogrammet. Vi har fortfarande få killar som söker Barn- och Fritidsprogrammet. I vår information till eleverna i årskurs 8 och 9 betonar vi att alla program lämpar sig för både killar och tjejer och att det finns en arbetsmarknad för båda könen oavsett vilket program man väljer.

Programlaget för SFI skriver i sin kvalitetsredovisning att SFI-eleverna är en mycket heterogen grupp som har olika personliga mål för sina studier. Det finns elever som snabbt läser in det mest grundläggande som ett språkligt bassortiment för att starta egna företag, medan andra elever grundligt och systematiskt läser för att studera vidare på universitet och högskolor. Andra elever läser för att klara kommunikationen med svenska partners och deras släktingar.

I SFI-utbildningen är först och främst uppdraget att så snabbt som möjligt slussa ut eleverna i arbetslivet. Arbetslinjen innebär att svenskundervisningen ständigt måste vara jämkningsbar i den bemärkelsen att vi prioriterar elevernas yrkespraktik som ger god språkträning och ”en fot in” på arbetsmarknaden. Under läsåret har en praktiksamordnare, med ett tydligt uppdrag att prioritera SFI-elevernas möjligheter att få ett jobb, sammanfört SFI-elever och företag och i många fall fått praktik eller anställningar till stånd.

SFI-programlaget drar slutsatsen att utvecklingsarbetet ska fokusera mera på möjligheterna till validering av kompetenser samt reella möjligheter för SFI-eleverna att komplettera sina utbildningar från hemlandet. En ännu mera intensiv satsning på att få ut lågutbildade i arbetslivet är ett annat utvecklingsområde som SFI-programlaget avser att prioritera under kommande läsår.

Arbetet i Hjalmar Strömerskolans rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 11: Hälsoarbete

3.3 Avsnitt 11, Hälsoarbete

Programlaget för Omvårdnadsprogrammet och Barn- och Fritidsprogrammet skriver i sin kvalitetsredovisning att omvårdnadseleverna genomfört regelbunden avslappning i årskurs 1 och i de övriga årskurserna mera sporadiskt. Eleverna i åk 1 och 2 har gjort en egen hälsoskattning och en hälsoplan som muntligt följts upp senare under läsåret.

Skolans hälsogrupp bestående av lärare, tränare i specialidrott samt personal från skolhälsovården har under läsåret utformat en hälsoplan för Hjalmar Strömerskolan.

Där anges inledningsvis att

”Skolans hälsoarbete syftar till att alla ser sammanhang och mening i tillvaron och har möjlighet att påverka sin situation. Skolan vill främja hälsa och förebygga ohälsa hos elever och personal. Hälsotänkande bör genomsyra all verksamhet: personalhälsa, elevhälsa, undervisning och skolmåltiderna. Vår skola är en hälsofrämjande arena som uppmuntrar individens förmåga att utveckla sina egna resurser och ger elever och personal verktyg för att

förbättra sin hälsa. Målsättningen för skolans hälsoplan är att den ska leda till en ökad förmåga hos var och en att hantera stress, vilket i sin tur ger ökad inlärningsförmåga, minskad frånvaro/sjukskrivningar hos elever och personal, bättre fysisk kondition och mental vakenhet, större arbetsglädje och ett bättre arbetsklimat.

Skolans hälsoarbete ska ge ökad förståelse och kunskap om konsekvenser av olika livsstilar när det gäller stress, kost, motion, sex, samlevnad, sömn och användning av droger. På skolan bör finnas en hälsokommitté med ansvar för att ett kontinuerligt hälsoarbete blir verklighet.

I hälsoplanen anger hälsogruppen följande hälsomål för Hjalmar Strömerskolan:

- I dialog med elevrepresentanter ska skolans område anpassas för spontan fysisk aktivitet av olika slag.

Hälsogruppen ger följande förslag till anpassning så att de elever som vill kan bedriva fysisk aktivitet på sina raster och håltimmar t ex

- Pingisbord utanför den borte entrén
 - Volleybollnät på gräsmattan
 - Baskebollkorg på lämpliga ställen
 - Armbrystarbord i rasthallen
 - Dataspel där den enskilde kan röra på sig
 - Möjlighet att använda sporthallen när den är ledig
- Fasta lunchtider, eller så nära som möjligt i tid, är eftersträvansvärt.
 - Skolsköterskan ska ha hälsosamtal med alla elever i årskurs ett.
 - Skolan ska ha lokaler som är väl lämpade för det dagliga arbetet, med avseende på arbetsro, plats och miljö.

Hälsogruppen ger här följande förslag på konkreta åtgärder;

- Dagsljuslampor
 - ”Tysta” arbetsrum för lärare som behöver sitta och arbeta ostört med t ex rättning av nationella prov
 - Fler grupprum. Ett förslag är att vissa klassrum görs om så att det skapas fler mindre grupprum. Ett annat är att med hjälp av skärmar skapa ostörda utrymmen i klassrummet.
 - Samtalsrum för utvecklingssamtal med eleverna
- Killgrupper ska startas och befintliga tjejgrupper utökas vid behov.
 - Skolan bör ha en måltidskommitté som arbetar aktivt med frågor kring kosthållning.
 - För att öka lärarnas/personalens kunskap och engagemang i hälsofrågor bör skolan ha återkommande utbildningsdagar med syfte att hjälpa elever till en hälsosam livsstil.
 - Skolan bör sträva efter hälsodiplomering.

- Ett system med faddrar för blivande elever i årskurs ett ska utformas och implementeras på längre sikt.

Hälsogruppen tänker sig ett faddersystem där tvåor och treor blir faddrar för ettorna samt introduktionsaktiviteter där eleverna får lära känna varandra.

- Riktade aktiviteter för nya elever som syftar till att få en trygg och positiv start på gymnasiestudierna.

Hälsoplanens målsättningar är höga och omfattande men ack så nödvändiga. Det planerade hälsoarbetet fortsätter under nästa läsår då bl a frågan om hälsodiplomering ska undersökas mera.

I enkäten ”Tala om vad du tycker om Hjalmar Strömerskolan” har eleverna besvarat nedanstående frågor som hör till det fysiska och psykosociala hälsoområdet.

1. Får du lära dig vad man kan göra för att må bra, t ex motion, kost, rökning, missbruk?
2. Är arbetsplatserna bra, t ex stolar och bord?
3. Är klimatet i lokalerna bra, t ex temperatur, drag?
4. Är luften i lokalerna bra?
5. Är belysningen bra?
6. Är du nöjd med ditt schema?

Eleverna svar redovisas nedan:

1. Får du lära dig vad man kan göra för att må bra, t ex motion, kost, rökning, missbruk?

78% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

2. Är arbetsplatserna bra, t ex stolar och bord?

80% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

3. Är klimatet i lokalerna bra, t ex temperatur, drag?

72% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

4. Är luften i lokalerna bra?

78% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

5. Är belysningen bra?

89% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

6. Är du nöjd med ditt schema?

88% av eleverna har angett svaret 3-6 på den 6-gradiga skalan.

Slutsatserna av svaren på ovanstående frågor är att:

- ❖ Det finns ett förbättringsbehov när det gäller klimatet och luften i lokalerna. Det planerade utbytet av den befintliga ventilationsanläggningen hälsas med tillfredsställelse.
- ❖ En mycket stor andel av eleverna är nöjda med sitt schema.
- ❖ Ett fortsatt hälsoarbete utöver det som ingår i kursen Idrott och hälsa är nödvändigt.

Hjalmar Strömerskolan deltar sedan 2006 i kommunens arbete med Hälsa-Arbeitsmiljö-Jämställdhet. En halv kompetensutvecklingsdag genomfördes under våren 2006 och inspirationsdagen "Framgångsrikt förbättringsarbete" planeras under novemberlovet 2007. En dialogutbildning för hela personalen kommer att genomföras under 2008.

Skolmaten på Hjalmar Strömerskolan har under de senaste läsåren varit starkt kritiserad. Vid utvärderingar bland elever har matens kvalitet, kryddning och val av rätter lyfts fram som förbättringsområden. För att komma till rätta med problemen har en grupp bestående av personal- och elevrepresentanter från Hjalmar Strömerskolan och personal från Teknik och serviceförvaltningen träffats för att diskutera de synpunkter som framkommit och för att föreslå förbättringar.

Under läsåret 05/06 genomfördes en viktig och uppskattad förändring när gruppen tog beslut om att det varje dag skulle serveras en rejäl salladsbuffé. Den ersatte den alternativa maträtten, lättlunch, som förekommit under en tid.

Under läsåret 06/07 har gruppen vid tre tillfällen, vecka 41- 42, vecka 49-50 samt vecka 11-12, genomfört enkätundersökningar om skolmaten. Matsedeln är utformad i sexveckorsperioder och med de genomförda enkäterna är hela matsedeln utvärderad. Mellan 180 och 270 elever har svarat vid varje tillfälle. Resultatet av enkäterna visar bl a följande:

Fråga	Enkät vecka 41 och 42	Enkät vecka 49 och 50	Enkät vecka 11 och 12
1. Är du nöjd med skolmaten?	39% anger att de är mindre nöjda eller missnöjda med skolmaten.	35% anger att de är mindre nöjda eller missnöjda med skolmaten.	27% anger att de är mindre nöjda eller missnöjda med skolmaten.
2. Är du nöjd med matens temperatur?	25% anger att de är mindre nöjda eller missnöjda med matens temperatur.	22% anger att de är mindre nöjda eller missnöjda med matens temperatur.	19% anger att de är mindre nöjda eller missnöjda med matens temperatur.
3. Är du nöjd med sortimentet på salladsbuffén?	Frågan ställdes inte	9% anger att de är mindre nöjda eller missnöjda med sortimentet.	17% anger att de är mindre nöjda eller missnöjda med sortimentet.
4. Till eleverna i åk 2 och 3. Tycker du att maten är bättre än tidigare, lika som förr eller sämre än tidigare?	51% anger att maten är bättre än förut.	53% anger att maten är bättre än förut.	50% anger att maten är bättre än förut.

Vid de genomförda enkätstillfällena har varje maträtt betygssatts av de svarande. Svaren har lämnats på en femgradig skala, där 5 är ”mycket bra” och 1 är ”dålig”. Bottenbetyget 2,00 fick maträtten ”Indisk bondsoppa” och det bästa betyget 4,08 fick ”Pannkaka, sylt och pålägg”. De maträtter som fått de allra sämsta betygen har i samråd med personal från Teknik och serviceförvaltningen plockats bort från matsedeln och ersatts med nya.

Matgruppen har satt upp följande målsättningar för maten på Hjalmar Strömerskolan;

- ❖ 80% av eleverna ska vara nöjda med maten
- ❖ Maträtterna som serveras ska minst erhålla betyget 3,5

I en undersökning som genomfördes under våren bland elever i årskurs 9 har 14 av 20 elever haft negativa synpunkter om skolmaten på Hjalmar Strömerskolan. Vi drar slutsatsen att de negativa ryktena om maten fortfarande lever kvar bland elever som går i grundskolans årskurs 9.

Matens kvalitet har förbättrats avsevärt men det är fortfarande alltför många som inte är nöjda. Skolan planerar därför ett fortsatt förändringsarbete för kommande läsår. Det innebär bl a att

- Det ska bildas ett matråd med representanter för elever och personal
- Önskeveckor ska genomföras
- Frukt ska serveras varje dag
- Det ska finnas god variation av sortimentet på salladsbuffén
- Miljön i matsalen ska förbättras ytterligare
- Mentorer för åk 1 ska äta i matsalen med sina elever under första skolveckan
- Nya elever ska få tillfälle att träffa personalen som ansvarar för maten vid ett särskilt möte som anordnas under höstterminen.

Arbetet i Hjalmar Strömerskolans rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 14: Miljö

3.4 Avsnitt 14, Miljö

Under läsåret har inga riktade insatser gjorts för att uppnå målen om miljö i barn- och utbildningsplanen. Skolan bedriver sedan länge källsortering med blandat resultat. Det är aktuellt med en påminnelse om källsorteringens fördelar för att måluppfyllelsen ska vara god.

Alla elever får undervisning i miljöfrågor under sin gymnasietid. Det sker bl a i kurserna naturkunskap, samhällskunskap, miljökunskap, miljöpolitik och i resp programs karaktärsämnen.

En elev, en lärare och en skolledare har deltagit i en miljökonferens i Irkutsk under läsåret. Konferensens syfte var att jämföra hur olika länder hanterar miljöfrågor i skolan och i samhället i stort.

Skolans målsättning är att genomföra ett arbete som kan utmynna i utmärkelsen ”Skola för hållbar utveckling”. Utbildning för hållbar utveckling kan ses som en vidareutveckling av den

miljöundervisning som bedrivs idag. Utbildningen innebär inte att ett nytt innehåll ska behandlas i skolan, utan snarare att ett nytt perspektiv ska läggas på utbildningen. Perspektivet ska genomsyra hela undervisningen och vara ett synsätt som hjälper läraren att välja stoff och metod. Det kombinerar sociala, ekonomiska och ekologiska aspekter på vårt samhälle. Och det handlar mycket om demokrati.

Nästa läsår kommer ett par lärare att vidareutbilda sig inom hållbar utveckling och därigenom påbörja vårt arbete mot de kriterier som kännetecknar skolor som erhållit utmärkelsen.

Åtgärder som vidtagits läsåret 2006/2007 för att stödja kunskapsutveckling hos elever som inte bedömts uppnå betyget Godkänd i slutet av det nionde skolåret.

Alla rektorsområden har upprättat åtgärdsprogram och handlingsplaner för elever i behov av särskilt stöd. Förutom kontinuerlig skriftlig uppföljning redovisar rektorer i turordning och med intervall utifrån behov, muntligen till nämnden om vilka åtgärder som vidtagits för att tillgodose barn/elever i behov av särskilt stöd.

Bakgrunden till de insatta åtgärderna varierar från *”brist på motivation och engagemang”* till diagnostiserade dysfunktioner.

Åtgärdsprogram och sk läskontrakt upprättas tillsammans med elev och hemmet, följs upp och utvärderas kontinuerligt. Utifrån tilldelade resurser har skolorna prioriterat vilka som får hjälp, enskilt eller i grupp, av specialpedagoger eller genom särskilt stöd på annat sätt.

Elevvården bedrivs på föreskrivet sätt i nära samarbete med hemmet. Anpassad studiegång kan komma ifråga när föräldrar i samverkan med lärare, ibland också läkare (ev. BUP), bedömer att detta är att föredra med avseende på elevens utveckling. Åtgärden beslutas av nämnden, som också nogsamt följer utvecklingen.

En hel del arbete inriktas naturligtvis i skolans vardag på att förebygga elevers svårigheter. Bland annat har många skolor fastställt tid per vecka för lärare att tillsammans med varje enskild elev utvärdera och följa upp studieresultat. Några skolor erbjuder också läxhjälp som stöd och förebyggande åtgärd. Alltför många barn behöver idag stöd och socialförvaltningen har tillsammans med skolan slagit larm efter de senaste årens oroande ökning av barn som far illa.

REDOVISNING TILL BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN AV ÅTGÄRDSPROGRAM GÄLLANDE LÅSÅRET 2006-2007

Områdena använder olika formulär. I redovisningarna ingår elever med olika behov av stödjande insatser, integrerade särskoleelever, elever med utredda, definierade syndrom, invandrarelever etc

Område Skola	Års kurs	Totalt antal elev. i åk	Amne/Antal		Amne/Antal		Amne/Antal		Amne/Antal		Amne/Antal		Amne/Antal	
			Svenska		Engelska		Matematik		SO		NO		Övn.äm.	
			Ht 06	Vt 07	Ht 06	Vt 07	Ht 06	Vt 07	Ht 06	Vt 07	Ht 06	Vt 07	Ht 06	Vt 07
Backe	1-9	154	12	11	5	7	10	10					8	8
Bredgård	F-6	185	X ²⁰	1	X ²¹	1	X ²²	X ²³					X ²⁴	6
Frostviken	1-9	97	2	2	1	1	3	3					8	8
Hammerdal	F-6	196	24	27	17	28	13	10					12	16
Hammerdal	7-9	120	9	6	18	16	9	7					1	0
Hedenvind	F-6	210	X ²⁵	X ²⁶	X ²⁷	X ²⁸	X ²⁹	X ³⁰					X ³¹	X ³²
Hoting	1-9	162	22	23	8	8	18	19					7	7
Vattudalsskolan	7-9	246	15	18	15	17	13	14	16	23	24	26	19	20
Hjalmar Strömer	1		18å Hjalmar Strömerskolan hade totalt 501 elever organiserade i 13 nationella program och det individuella programmet.											
Hjalmar Strömer	2		8å å=åtgärdsprogram											
Hjalmar Strömer	3		10å											

²⁰ Uppgift saknas.

²¹ Uppgift saknas.

²² Uppgift saknas.

²³ Uppgift saknas.

²⁴ Uppgift saknas.

²⁵ Uppgift saknas.

²⁶ Uppgift saknas.

²⁷ Uppgift saknas.

²⁸ Uppgift saknas.

²⁹ Uppgift saknas.

³⁰ Uppgift saknas.

³¹ Uppgift saknas.

³² Uppgift saknas.

Resultat från diagnostiska prov i svenska och matematik gällande årskurs 2 samt resultat från diagnostiska prov i svenska, engelska samt matematik gällande årskurs 7 läsåret 06/07.

Område	åk 2 totalt antal elev	antal ej godkända			åk 7 totalt antal elever	antal ej godkända		
		Sv	Ma			Sv	Ma	Eng
Backe	8	1 ³³	1 ³⁴		20	6 ³⁵	2 ³⁶	0 ³⁷
Bredgård	18	0	0					
Frostviken	4	0	0		9	0	1 ³⁸	3 ³⁹
Hammerdal	18	4	3		36	11	0	9
Hedenvind	29	X ⁴⁰	X ⁴¹					
Hoting	16	0	3 ⁴²		26	1 ⁴³	3 ⁴⁴	0
Vattudal					73	41	4	3
Totalt antal	93	5	7		164	59	10	15
procent		5,4	7,5			36,0	6,1	9,1

³³ Elev med annat modersmål än svenska.

³⁴ Elev med annat modersmål än svenska.

³⁵ En särskoleelev och en Svenska 2 elev ingår.

³⁶ En särskoleelev och en Svenska 2 elev ingår.

³⁷ En särskoleelev och en Svenska 2 elev ingår ej.

³⁸ Eleven har anpassad studiegång.

³⁹ En av dessa elever har anpassad studiegång.

⁴⁰ Uppgift saknas.

⁴¹ Uppgift saknas.

⁴² Dessa 3 elever har svårigheter dvs klarat vissa prov?

⁴³ Eleven har svårigheter dvs klarat vissa prov?

⁴⁴ Dessa 3 elever har svårigheter dvs klarat vissa prov?

Resultat från nationella prov i svenska, engelska och matematik gällande åk 5 och 9 läsåret 06/07

Område	åk 5 totalt antal elev	antal ej godkända			åk 9 totalt antal elever	antal ej godkända		
		Sv	Ma	Eng		Sv	Ma	Eng
Backe	22	2	3 ⁴⁵	3	27	6 ⁴⁶	1	2 ⁴⁷
Bredgård	25	1	2	2				
Frostviken	15	2 ⁴⁸	4 ⁴⁹	3 ⁵⁰	13	0	3	0
Hammerdal	29	6	4	7	46	1	22 ⁵¹	4
Hedenvind	32	6	7	4				
Hoting	14	2	3	2	28	3	5	2
Vattudal					100	3	6	7
Totalt								
antal	137	19	23	21	214	13	37	15
procent		13,9	16,8	15,3		6,0	17,3	7,0

⁴⁵ Varav en elev flyttar till annan ort HT-07

⁴⁶ Två elever är ej godkända på läsförståelsen och uppsatsen. Fyra elever är ej godkända på uppsatsen.

⁴⁷ En elev är ej godkänd på läsförståelsen och uppsatsen. En elev är ej godkänd på uppsatsen.

⁴⁸ En elev i åk 5 är inskriven i särskolan och redovisas inte ovan.

⁴⁹ En elev i åk 5 är inskriven i särskolan och redovisas inte ovan.

⁵⁰ En elev i åk 5 är inskriven i särskolan och redovisas inte ovan.

⁵¹ Nio av dessa elever har ej deltagit i alla prov.

Slutbetyg från grundskolan i Strömsunds kommun vårterminen 2007

(Meritvärdet utgörs av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg (G=10, VG=15, MVG=20)

Det möjliga maxvärdet för varje enskild elev är 320 poäng)

Skolans namn	Antal elever	Genomsnittligt meritvärde	Andel (%) elever behöriga till gymnasieskolan	Andel (%) elever som ej uppnått målen i ett ämne	Andel (%) elever som ej uppnått målen i två eller flera ämnen	Andel (%) elever helt utan betyg
Centralskolan Hoting	28	211,4	96,4	3,6	10,7	0,0
Fjällsjöskolan Backe	27	218,3	96,3	7,4	0,0	0,0
Frostviksskolan Gäddede	12	230,4	100,0	0,0	8,3	0,0
Grevåkerskolan Hammerdal	44	212,5	100,0	4,5	9,1	0,0
Vattudalsskolan	97	193,8	89,7	12,4	19,6	0,0
Kommunen totalt	208	205,4	94,2	8,2	13	0,0
RIKET		207,3	89,1	8,7	14,1	1,1

Skolans namn	Andel (%) som nått målen i alla ämnen
Centralskolan Hoting	85,7
Fjällsjöskolan Backe	92,6
Frostviksskolan Gäddede	91,7
Grevåkerskolan Hammerdal	86,4
Vattudalsskolan	68,0
Kommunen totalt	78,8
RIKET	76,1

Slutbetyg från grundskolan i Strömsunds kommun läsåret vårterminen 2007

Meritvärdet utgörs av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg (G=10, VG=15, MVG=20)

(Det möjliga maxvärdet för varje enskild elev är 320 poäng)

Antal elever som avslutat åk 9	Genomsnittligt meritvärde i åk 9			Andel elever (%) som ej uppnått målen		Andel elever (%) som är behöriga till gymnasieskolan	Övergångsfrekvens till gymnasieskolan (%)	
	samtliga elever	flickor	pojkar	i ett ämne	i ett, flera eller alla ämnen		exklusive ind. program	inklusive ind. program
208	207,3	216,0	194,2	8,2	21,2	94,2		

Gymnasieskolan – utbildningsresultat 2007

Huvudmannens skolor (kommuner och landsting)	Genom-snittlig betygspoäng	Andelen elever (%) med minst betyget Godkänd i kärn- Ämneskurserna engelska, Matematik och Svenska			
		Nationella program		Specialut- formade program	Individuella program
		NV, SP och TE-program	Övriga program		
Samtliga kommuner	14,1				
Samtliga glesbygds- kommuner	13,8				
Strömsunds kommun	13,7				

Gymnasieskolan

Jämförelse med glesbygdskommuner och med riket 2007

Riket						
Andelen elever i riket (%)		Andelen elever i riket (%) med grundläggande behörighet till universitet och högskolor	Andel elever i riket (%) som		Andel nybörjare (%) år 2003 som fullföljde utbildningen inom 4 år	
med reducerat program	med utökat program		avbröt studierna	bytte studie-gång	totalt	exklusive IV-program
4,0%	22,5%		89%			76,2%
Glesbygdskommuner			Jämtland			
5,3%	32,3%				79,9%	84,9%
Strömsunds kommun						
4,4%	43,1%	88%			86,8%	89,2%

Slutord

Arbetet i våra skolor under redovisningsåret 2007 har i likhet med föregående år kännetecknats av samtal kring värdegrundsfrågor. Ett tydligt exempel på detta är kommunens samarbete med myndigheten Handisam, Myndigheten för handikappolitisk samordning, som utmynnade i ett material för arbetet mot kränkande behandling dit mobbning hör. Materialet riktar sig till åldersgruppen 6-9 år och arbetades fram tillsammans med barn/elever. En framgångsfaktor under hela skoltiden från förskolan till gymnasieskolan är arbetet med att klargöra attityder kring allas lika värde, könsroller m m. Samhällsfrågorna har därför en fortsatt central plats i skolarbetet. En annan framgångsfaktor är att ägna sig åt lärandet eller som det i inskränkt betydelse kallas ”ämnet”. Det handlar alltså om skolans två huvudsakliga uppdrag som alla är väl medvetna om.

En av vårterminens händelser var när Skolverket genomförde sin tvåårsuppföljning av utbildningsinspektion. Kommunen fick beskriva sin nuvarande situation, vilka åtgärder som vidtagits samt effekter av dessa, hur processen sett ut, beskriva kvalitetsarbetet och arbetet med kompetensutveckling inom kritik- och förbättringsområdena. Vi gavs med andra ord en möjlighet att reflektera över vårt eget kvalitetsarbete samt dess effekter.

Betygsstatistiken visar att våra skolor klarar sig väl vid jämförelse med övriga landet när det gäller utbildningsresultaten 2007. Det visar att lärandet i skolans olika läroämnen inte åsidosätts på grund av satsningen på värdegrundsfrågor utan har tvärtom har en fortsatt central roll och stimuleras av demokratiseringsprocessen.

Vi hoppas att denna redovisning, i likhet med de tidigare, leder till en fortsatt dialog mellan skolans medarbetare, föräldrar och de politiskt ansvariga. Förhoppningen är också att den skall fungera som ett stöd i det kvalitetsarbete som bedrivs i våra skolor.

Lars-Erik Bergman
Barn-, kultur- och utbildningsnämndens ordförande

Lars Boberg
Barn- och utbildningschef

Stefan Persson
Skolverket
Enheten i Umeå
Nygatan 18-20
903 27 Umeå

Ang. ert beslut 2005-03-21
Dnr 53-2004:1373 samt
Dnr 53-2007:891

Strömsunds kommuns uppföljning av skolverkets inspektion 2004

- 1 Beskrivning av situationen för de kritikområden som behandlades vid tremånadersuppföljningen.
Sidan 2-3
- 2 Åtgärder huvudmannen vidtagit inom de förbättringsområden som skolverket identifierat på huvudmannan och skolnivå
Sidan 4
- 3 Hur huvudmannens arbetsprocess sett ut med att åtgärda förbättringsområdena.
Sidan 4
- 4 Hur huvudmannens kvalitetsarbete ser ut i skolornas verksamheter.
Sidan 4
- 5 Hur huvudmannen arbetar med kompetensutveckling inom kritik- och förbättringsområdena.
Sidan 5
- 6 Hur huvudmannen arbetar med skolor/ verksamheter mot bakgrund av deras kritik- och förbättringsområden? Vilka insatser har gjorts samt vilka effekter kan konstateras.
Sidan 5-11
- 7 Vilka övergripande effekter kan konstateras av inspektionen.
Sidan 11-12

1 Beskrivning av situationen för de kritikområden som behandlades vid tremånadersuppföljningen.

Åtgärderna redovisas för rektorsområdesvis enligt följande: Backe, Bredgård, Frostviken, Hammerdal, Hedenvind, Hoting, Vattudalsskolan och Gymnasie- och vuxenutbildningen. Förskoleverksamheten: Ingår i Hammerdals, Hedenvinds och Hotings redovisningar.

Backe rektorsområde

-Rektorsområdet har omfördelat tid så att den nationella timplanen inte följs (grundskoleförordningen 2 kap 2§ och skollagen bilaga 3)

Åtgärder: Ny timplan är fastlagd. Rektorsområdet har utökat elevens totala tid för slöjd.

Bredgårds rektorsområde

-Rektorn deltar inte i elevvårdskonferenser i enlighet med skollagstiftningen

Åtgärd: Rektorn åtgärdade detta omedelbart och var närvarande vid nästkommande elevvårdsmöte i Gubbhögen samt vid följande möten.

Frostvikens rektorsområde

Elever erbjuds endast tyska och engelska/svenska som språkval. Sådant begränsat utbud är inte enligt med 2 kap. 17 § i grundskoleförordningen.

Åtgärder: Idag har skolan tyska, spanska och engelska/svenska i sin undervisning.

Det som kan inträffa är att när skolans elevantal sjunker blir det inte 5 elever i språkgruppen och då faller det på sviktande antal elever. Skolan försöker slå samman klasser för att antalet skall bli 5 elever, men det är inte alltid möjligt.

Hammerdals rektorsområde

-Rektor deltar ej i elevvårdskonferenser på alla skolor (3 kap. 4 § grundskoleförordningen).

Åtgärd: Rektor deltar vid elevvårdskonferensen.

- Elevens val genomförs ej i enlighet med skollagstiftningen (2 kap. 19 § grundskoleförordningen)

Åtgärd: Alla elever i åk 6,7, och 8 besvarar en enkät "Vilket ämne vill du ha som elevens val" Deras intresseval ligger till grund för utbudet.

Hedenvinds rektorsområde

Elevens val erbjudas inte i den omfattning som timplanen föreskriver. (2 kap. 19 § grundskoleförordningen).

Åtgärd: Elevens val erbjuds 2 gånger 2 dagar (5 timmar per dag) per termin. Totalt 40 timmar per år. I timplanen för elevens val har Hedenvindskolan 240 timmar under åk 1 – åk 6.

- Information och erbjudande om modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål ges inte till de elever som har rätt till detta. (2 kap. 9 § och 5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Åtgärd: Skolan informerar samtliga föräldrar om reglerna för modersmålsundervisning. I samband med informationen kommer de elever som har rätt till modersmålsundervisning att kunna anmäla sig.

Modersmålsundervisning finns med i anmälningsblanketten som går ut när barnet/ eleven börjar förskola eller skola. Detta har vidareutvecklats vid områdeschefsträffar.

Hotings rektorsområde

- *Elevens val erbjuds inte vid rektorsområdets skolor (2 kap. 19 § grundskoleförordningen).*

Åtgärd: Skolan har elevens val enligt förordningen.

- *Utbildning i överensstämmelse med skollagen erbjuds inte alla skolpliktiga elever som stadigvarande vistas i kommunen (3 kap. 13 § skollagen).*

Åtgärd: En lärare är anställd av kommunen men jobbar på behandlingshemmet. De elever som inte platsar i vanliga grundskolan får sin undervisning på behandlingshemmet.

- *Elever med utländsk bakgrund erbjuds inte modersmålsundervisning och studiehandledning på sitt modersmål (2 kap. 9 § och 5 kap. 2 § grundskoleförordningen).*

Åtgärd: Rektorsgruppen har tillsammans med Barn och utbildningschefen diskuterat hur detta skall hanteras samt att få till gemensamma rutiner som gäller i hela kommunen.

- *Elevvårdskonferenser, där rektor deltar och protokoll förs, genomförs inte regelmässigt för beslut i elevvårdsfrågor (3 kap. 2-5 §§ grundskoleförordningen).*

Åtgärd: Rektor är numera med på alla elevvårdskonferenser.

Vattudalsskolan

Läsåret skall ha minst 178 skoldagar för alla elever. (4 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Åtgärd: Vattudalsskolan ger eleverna numera 178 skoldagar.

- *Beslut om att placera en elev i särskild undervisningsgrupp tas ej på formellt korrekt sätt. (5 kap. 5 § grundskoleförordningen).*

Åtgärd: Vattudalsskolan ger numera formellt korrekta placeringsunderlag för eleverna i särskild undervisningsgrupp: Alla berörda är medvetna om detta.

Gymnasie- och vuxenutbildningen.

- *Utbudet i gymnasieskolans individuella val svarar inte mot författningens krav (5 kap. 19 § gymnasieförordningen).*

Åtgärder: Hjalmar Strömerskolan informerar skriftligt om möjligheten att välja varje kurs som förekommer på ett nationellt program. Kursen svenska C erbjuds som individuellt val varje läsår. Idrott och hälsa B erbjuds även fortsättningsvis varje läsår.

- *Information och erbjudande om modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål ges inte till de elever som har rätt till detta. (5 kap. 7 § och 8 kap. 5 § gymnasieförordningen).*

Åtgärd: Eftersom Hjalmar Strömerskolans blankett ”Ansökan till gymnasieskolans program” redan idag har Modersmål som val till samtliga utbildningar vidtas ingen åtgärd i denna del.

Mentorerna får i uppdrag att kontinuerligt undersöka elevernas behov av studiehandledning på sitt modersmål och rapportera eventuella behov till rektor som ansvarar för att studiehandledningen ges.

2 **Åtgärder huvudmannen vidtagit inom de förbättringsområden som skolverket identifierat på huvudmanna och skolnivå (se övergripande kommunrapport och rektorsområdenas rapport)**

3 **Hur huvudmannens arbetsprocess sett ut med att åtgärda förbättringsområdena.**

Varje arbetslag i de olika rektorsområdena har arbetat med de förbättringsområden som berört dem på följande sätt:

- upprättat en handlingsplan för måluppfyllelse
- under perioden följt upp – utvärderat
- dokumenterat och kvalitetsredovisat åtgärder

Efter skolverkets inspektion 2004/2005 fick rektorerna i uppdrag att redovisa vidtagna åtgärder inom de av skolverket angivna kritikområdena. Dessa redovisas i Barn- och utbildningsnämndens AU 10/5-2005. Rektorerna fick i uppdrag hösten 2006 att redovisa vidtagna åtgärder inom de av skolverket angivna kritikområdena. Arbetslagen redovisar de vidtagna åtgärderna till rektorerna. Dessa åtgärder kommer att finnas med i den kommande kvalitetsredovisningen för Strömsunds kommun.

4 **Hur huvudmannens kvalitetsarbete ser ut i skolornas verksamheter.**

Barn- och utbildningsnämnden ska varje år utvärdera delar av måluppfyllelsen i barn- och utbildningsplanen. Huvudsyftet med denna utvärdering är för nämndens vidkommande att få så bra underlag som möjligt vid beslutsfattandet. Detta kan t ex gälla resursfördelningsfrågor, korrigeringar och insatser vid en icke acceptabel nivå av måluppfyllelse. Alla kommunens skolor ska ha och arbeta efter en lokal arbetsplan.

Denna plan ska vid behov revideras. I de lokala arbetsplanerna ska anges vilka åtgärder som man tänker vidta för att uppnå Barn- och utbildningsnämndens mål. Varje arbetslag har arbetat med de förbättringsområden som berört dem på följande sätt:

- upprättat en handlingsplan för måluppfyllelse - före höstterminsstart
- under läsåret följt upp – utvärderat - under vårterminen
- dokumenterat och kvalitetsredovisat - före 15 juni

Tidplan

Arbetslagen redovisar delar ur barn- och utbildningsplanen

Redovisas till

Rektor senast 15 juni

Rektor överlämnar områdets kvalitetsredovisning

BoU-chefen senast 15 september

BoU-chefen redovisar kommunens kvalitetsredovisning

BoU-nämnden senast 15 november

Rektor redovisar åtgärder för kompetensutveckling	BoU-nämnden senast 30 juni
Resultat av ämnesprov i åk 5 och 9 redovisas avslutade prov	BoU-nämnden efter
Resultat av diagnostiska prov i åk 2 och 7	BoU-nämnden efter avslutade prov
Betyg i åk 8 och 9	BoU-nämnden efter varje termins slut
Åtgärdsprogram redovisas	BoU-nämnden efter varje termins slut

BoU-nämnden beslutar senast under februari månad om vilka delar ur barn- och utbildningsplanen som ska utvärderas läsåret därpå.

Under hösten 2006 har Kvalitetsutvecklaren varit ut till flera rektorsområden angående den kommunala kvalitetsredovisningen för läsåret 05/06 samt utifrån Skolverkets inspektion 2004.

5 Hur huvudmannen arbetar med kompetensutveckling inom kritik- och förbättringsområdena.

-Kommunen har genomfört en specialpedagogisk satsning för grundskolan (Inkludering utvecklingsstörning) och för gymnasiet (Specialpedagogik – en gymnasieskola för alla)

-Kommunen har genom sin värdegrundspedagog utbildat personal om skolans värdegrund, det förebyggande arbetet mot mobbning och omkring lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever även kallad ”barn- och elevskyddslagen”. Värdegrundspedagogen har även arbetat med stöd och handledning vid arbetet med de enskilda skolornas likabehandlingsplaner/arbete. Även yrkesgrupper såsom lokalvårdare, vaktmästare och kökspersonal har utbildats omkring ”barn- och elevskyddslagen”. Se även redovisningarna från enskilda rektorsområdena (rubrik 6).

Värdegrundsarbetet grundar sig på samlad kunskap såväl praktiskt som teoretiskt inom värdegrundsområdet. Ny lagstiftning blir en del av utbildningarna för personal, elever och föräldrar. Information om den nya funktionen inom Skolverket, Barn- och elevombudet, som prövar fall som har samband med kränkningar i förskola och skola är en del i arbetet. Fall i Sverige, som publicerats och utretts, är också en del i dialogen med personal liksom arbetet med Likabehandlingsplaner. Samarbetat med personal för framtagning av förebyggande och åtgärdande handlingsplan för förskola/skola har skett under innevarande läsår. Kontakter mellan rektorsområden via utskick av varandras likabehandlingsplaner sker.

Värdegrundspedagogen har känt det angeläget att påminna skolpersonalen om att involvera barn och elever i framtagningen av likabehandlingsplanen. Likaså se över rutiner för att samverka med föräldrar. I samband med höstens utbildningar kring ny lagstiftning har det betonats vikten av samarbete.

6 Hur huvudmannen arbetar med skolor/ verksamheter mot bakgrund av deras kritik- och förbättringsområden? Vilka insatser som gjorts samt vilka effekter kan konstateras.

Backe rektorsområde

Följande fortbildningsinsatser har genomförts med anledningen av Skolverkets inspektion:

Bodums skola

Inkludering utvecklingsstörning – inkludering av elever med lättare inlärningssvårigheter SIT (samtidig personal)

Arbetsmiljöarbete – Hälsa – Arbetsmiljö – Jämställdhet (samtidig personal)

Bildhantering – Data (samtidig personal)

Utagerande barn (samtidig personal)

Läs och skrivsvårigheter (individuell)

Backe Centralskola har genom Specialpedagogiska institutet i Umeå universitet under läsåret 2006 utbildat hela arbetslaget genom kursen Inkludering och utvecklingsstörning. Specialpedagogiska träffar inom kommunen sker 2 ggr/termin. Nya rön och aktuell forskning delges övrig personal.

Enskilda kurser:

Matematikfortbildning – Sollefteå

Jämställdhet – Haj

Skogen i skolan – Sandviken

Utåtagerande barn – Östersund

Droginformation – Hoting

Svenska 2 – Förberedelseklass

För att kunna möta elevernas olika behov av individuella insatser ställs ökade krav på lärarnas kompetensutveckling. **Fjällsjöskolans arbetslag** har under läsåret gemensamt genomfört en distansutbildning i "Inkludering och utvecklingsstörning" genom Specialpedagogiska institutet, för att på bästa sätt kunna möta elever i behov av särskilt stöd i kombination med inkludering i klass. Man har upplevt diskussionerna i arbetslaget som det mest positiva med utbildningen eftersom det styrker såväl den värdegrund man har som det gemensamma och dagliga arbetet man utför bland eleverna. Enskilda dagar med droginformation, arbetsmiljö resp. en föreläsning om ansvarfördelning föräldrar/skola har personalen också deltagit i.

Bland de individuella utbildningsinsatser som under läsåret 05/06 har genomförts är i matte (dyskalkyli), svenska/filmkunskap och betyg och bedömning, Man avsätter även årligen en fortbildningsdag till inläsning av ämneslitteratur och aktuell forskning.

Elevrepresentanter har deltagit i elevskyddsombudsutbildning samt i en elevrådskongress vilket de sedan delgivit sina kamrater. Eleverna får redan från år 8 besöka gymnasieskolan Hjalmar Strömer för att påbörja en god dialog inför gymnasievalet, vilket upplevs som positivt.

Vilka effekter kan konstateras i Backe rektorsområde:

- Hela rektorsområdets personal har deltagit i diskussioner om betyg och bedömning för att på så sätt säkra kvalitet och ha en gemensam grundsyn upp till högstadiet.

- En fördjupad diskussion inom arbetslagen har inletts vad gäller barns inlärningssvårigheter. En utveckling av IUP pågår.
- Rutiner har upprättats, ”cementerats”, beträffande kritikområdena.
- Förbättringsområden typ förbättra kunskapsresultaten, det formella elevinflytandet, handlingsprogrammet mot kränkande behandling, informationen om rätten till modersmålsundervisning, tillgången till kurator och skolpsykolog har kvalitativt förbättrats. Strävan att uppnå måluppfyllelse beträffande skolverkets påtalade förbättringsområden har positivt bidragit till den kvalitativa förbättringen av verksamheten

Bredgårds rektorsområde

Följande fortbildningsinsatser har genomförts med anledningen av Skolverkets inspektion:

- Nästan all tillsvidare anställd pedagogisk personal har genomfört en 5-poängsutbildning i specialpedagogik under läsåret 2004-2005.
- Förskolans personal har fått utbildning i lekens betydelse för språkutvecklingen.
- Bland skolpersonalen har en läst 10 p i läs och skrivsvårigheter utanför skoltid.*
- Gemensam kompetensutveckling kring IUP (individuella utvecklingsplaner) vid fyra träffar.*
- Trygghetsgruppen m fl har varit på föreläsning i ämnet ”Slåss för det goda”.*
- Tre lärare har varit till Åsele och lyssnat på föreläsning om ”ADHD” och Aspergers syndrom.*
- Tre ur personalen har kompetensutvecklat sig utanför arbetstid med fristående kurser vid universitetet med sammanlagt 45 poäng.*
- ”Spinna vidare på grannlåt och återbruk” samt portfolioteknik. En kursvecka på Z-gläntan, Insjön som vår slöjdlärare deltagit i.*
- En person har under två dagar deltagit i Boverkets seminarium i Umeå.*
- Skattkistans personal har deltagit i studiedagar om lekens betydelse för språkutvecklingen samt läst om hur man bemöter barn med särskilda behov.

Vilka effekter kan konstateras i Bredgårds rektorsområde:

- Rutiner har upprättats, ”cementerats”, beträffande kritikområdena.
- Förbättringsområden typ elevernas ansvarstagande för sitt eget lärande och inflytande, utveckla handlingsprogram mot kränkande behandling, elevernas delaktighet vid framtagandet av handlingsprogram, utveckling av arbetsformer och utökad individualisering, kompetensutveckling av personal som undervisar särskoleintegrerade elever, utökad kompetens inom specialpedagogik och rektors deltagande i elevvårdskonferenser har kvalitativt förbättrats. Strävan att uppnå måluppfyllelse beträffande skolverkets påtalade förbättringsområden har positivt bidragit till den kvalitativa förbättringen av verksamheten

Frostvikens rektorsområde

Följande fortbildningsinsatser har genomförts med anledningen av Skolverkets inspektion:

- Tio lärare och assistenter har via distans följt kursen Inkludering/utvecklingsstörning. Kursen har anordnats av specialpedagogiska institutet.
- Hela personalkåren har tillsammans med Tåsjölärares lärt om IUP.
- En lärare har varit på entreprenörutbildning i norska Steinkjer samt i Umeå på fysikutbildning och en annan har varit på en engelsk kurs i Manchester.

-Övriga kurser som enskilda lärare eller grupper av lärare har deltagit i är konflikthantering, portfolio och lekens betydelse, instrumentvård och inspelningsteknik för musklärare, kurs i riksdagskunskap i Stockholm, matematik i Östersund och på Kaj Pollaks föreläsning, Att växa genom möten.

Vilka effekter kan konstateras i Frostvikens rektorsområde:

- Rutiner har upprättats, ”cementerats”, beträffande kritikområdena.
- Förbättringsområden typ arbetsmiljön för eleverna vid skolorna, kunskapen kring handlingsprogram mot kränkande behandling samt elevers och föräldrars involvering vid revidering, det praktiska arbetet mot kränkande behandling, det formella elevinflytandet och inflytandet i undervisningssituationen, översyn av verksamheten i förskoleklass och för integrerade särskoleelever, stödinsatser till elever i behov av stöd, tillgång till elevvård, utveckling av utvecklingssamtal, granskning av läromedelsstandarden, personalens möjligheter till kompetensutveckling, tydliggörande av ledningsorganisation, den lokala arbetsplanen och dess styrförmåga på verksamheten, rektors närvaro och kontakt med Jormvattnets skola och utbudet av språkval har kvalitativt förbättrats.
- Strävan att uppnå måluppfyllelse beträffande skolverkets påtalade förbättringsområden har positivt bidragit till den kvalitativa förbättringen av verksamheten
- Diskussion om variation i utbildningsresultat mellan pojkar och flickor på grund av kulturella skillnader mellan könen.
- Inga positiva effekter har konstaterats beträffande påtalat behov av förbättringar angående inomhus och utomhusmiljön vid Frostviksskoan.

Hammerdals rektorsområde

Följande fortbildningsinsatser har genomförts med anledningen av Skolverkets inspektion:

- En stor del av personalen, 27 personer, har deltagit i den stora satsningen som gjordes på en till största delen nätbaserad utbildning, *Inkludering/utvecklingsstörning*.
 - Föreläsningsdagar med Birgitta Kimber, *social och emotionell träning*.
 - Tåsjöpersonal har informerat om *individuella utvecklingsplaner*.
 - Ett axplock från den individuella fortbildningen: IUP med Steve Wretman, Språklig medvetenhet – Bornholmsmodellen, Utagerande Barn och Ungdomar och Handledarutbildning (lokala lärarutbildare).
- Matematik- och svensklärare har arbetat med att införa individuella utvecklingsplaner.

Vilka effekter kan konstateras i Hammerdals rektorsområde:

- Rutiner har upprättats, ”cementerats”, beträffande kritikområdena.
- Förbättringsområden typ utveckla utvecklingssamtal, förbättra dialogen hem/skola och information till elever och föräldrar, har kvalitativt förbättrats. Införandet av individuella utvecklingsplaner och en strävan att uppnå måluppfyllelse beträffande skolverkets påtalade förbättringsområden har positivt bidragit till den kvalitativa förbättringen av verksamheten
- Förbättringsområden typ elevernas ansvarstagande för sitt eget lärande, såväl i undervisningssituationerna som i formellt elevinflytande visar vid en enkätundersökning vecka 7, 2007, att 32 % av eleverna i åk 4-9 tycker

att de *Ofta* kan påverka undervisningen, medan motsvarande siffra för 2006 var 22% och 2005 21%.

- Förbättringsområden typ ansvarsfördelning mellan rektor och platschefer regleras i arbetsbeskrivningar som årsvis prövas och revideras, senast ändrad 20070320.
- Inga positiva effekter har konstaterats beträffande påtalat behov av lokalförbättringar.

Hedenvinds rektorsområde

Lindbergsbacken: Kurs i specialpedagogik började i februari.

Myrans förskola och fritids

Specialpedagogikutbildningen för förskolepersonalen startade under våren med föreläsning av Marianne Arvidsson om leken betydelse. Därefter har det varit tre tvärgruppsträffar, som behandlat leken och om hur man bemöter barn med särskilda behov.

-En föreläsning i Östersund om Bornholmsmetodiken har två deltagit i.

-Två har varit en dag till Åsele och förkovrat sig om ADHD och Aspbergers syndrom.

Vilka effekter kan konstateras i Hedenvinds rektorsområde:

- Rutiner har upprättats, ”cementerats”, beträffande kritikområdena.
- Förbättringsområden typ orsakerna till att resultaten på nationella prov och diagnoser försämrats samt åtgärder, handlingsplanen och det förebyggande arbetet mot kränkande behandling, fritidshemmens information och dialog med föräldrarna, informationen till elever och föräldrar om målen för utbildningen, samarbetsformer och samverkan mellan personal i förskoleklass, skola och fritidshem, innehåll och former för kvalitetsarbetet, skolans arbetsplan och kvalitetsredovisning, utformningen av särskilt stöd i svenska för nyligen invandrade elever, elevens val, information och erbjudande om modersmålsundervisning, anvisningar om upprättande av kvalitetsredovisningar och arbetsplaner för förskolan, ansvarsfördelningen mellan rektor och platschef, fördelning av förskollärare och barnskötare mellan avdelningarna på Lindbergsbackens förskola har kvalitativt förbättrats.
- Strävan att uppnå måluppfyllelse beträffande skolverkets påtalade förbättringsområden har positivt bidragit till den kvalitativa förbättringen av verksamheten

Hotings rektorsområde

Följande fortbildningsinsatser har genomförts med anledningen av Skolverkets inspektion:

-Gemensam fortbildning:

-All personal har läst boken “Var går gränsen” av Björn Lindell.

-041101-02 Stadieövergripande diskussioner om betyg och bedömning för högstadieskolorna/gymnasiet inom kommunen.

-041102 Föreläsning – Betyg och kriterier – Luule Geijer

-050825 Diskussioner med all pedagogisk personal som läst boken ”Betyg och bedömning”. Vi ansåg det viktigt att redan från förskolan veta vart vi är på väg

- och vilka mål eleverna ska uppnå i åk.9. Lika viktigt som att personalen i de högre stadierna vet hur man jobbar på förskolan och i de lägre stadierna.
- 050826 Återupptagna diskussioner om IUP. All personal läste Agneta Zetterströms ”Att arbeta med IUP” inför kompetensutvecklingsdagarna i augusti -03. Några arbetslag jobbade intensivt med detta och nu togs beslut att alla ska jobba efter detta koncept.
Reflektioner tillsammans i arbetslag/arbetsenhet efter föreläsningarna.
Fortsatta diskussioner vid de gemensamma konferenserna som all pedagogisk personal har varje månad.
- 060614 Några lärare deltog i Pehr Måhls föreläsning i Strömsund.
- Flera ur personalen har via distans följt kursen
Inkludering/utvecklingsstörning. Kursen har anordnats av specialpedagogiska institutet.

Vilka effekter kan konstateras:

- Rutiner har upprättats, ”cementerats”, beträffande kritikområdena.
- Förbättringsområden typ det förebyggande arbetet mot kränkande behandling och mobbning, former för analys och dialog i syfte att säkerställa likvärdig betygssättning, rutiner för att säkerställa att åtgärdsprogram upprättas, innehåll och former för kvalitetsarbetet, egentillsynen av verksamheten, elevernas inflytande över det egna lärandet och skolan vid Centralskolan, elevernas värdegrund samt förmåga att hantera konfliktsituationer och ansvarstagande har kvalitativt förbättrats.
- Strävan att uppnå måluppfyllelse beträffande skolverkets påtalade förbättringsområden har positivt bidragit till den kvalitativa förbättringen av verksamheten
- Skolan har fått en bättre förståelse för ett ändrat arbetssätt för alla barn. Dessa diskussioner har även underlättat för att hålla klasslärare och idrottslärare ajour kring barnen och gett dem större möjlighet att anpassa vissa delar av sin undervisning. Ett av redskapen för att uppnå allas delaktighet har varit att samtliga läst och diskuterat. ”Allas lika värde” och ”en skola för alla” har blivit väl genompratade begrepp och som därigenom fått en tydligare betydelse. De uppkomna diskussionerna har aktualiserat hur skolan gör för att miljön skall anpassas till eleverna och inte tvärt om.

Vattudalsskolan

Följande fortbildningsinsatser har genomförts med anledningen av Skolverkets inspektion:

- ”Inkludering utvecklingsstörning” specialpedagogiska institutet (distansutbildning)
- Studiebesök på en högstadieskola i Trondheim
- Föreläsning av Bodil Jönsson, konfliktlösning.
- Information av Britt Eriksson om ”lika behandlingsplanen”

Vilka effekter kan konstateras vid Vattudalsskolans rektorsområde:

- Rutiner har upprättats, ”cementerats”, beträffande kritikområdena.
- Förbättringsområden typ åtgärder för elevernas sociala samspel, resultaten på de nationella proven, Handlingsplan mot kränkande

behandling, säkerställandet av en likvärdig betygsättning sker, inom och utomhusmiljön. Den formella kompetensen hos en del av personalen samt tillgången på skolpsykolog har kvalitativt förbättrats.

- En strävan att uppnå måluppfyllelse beträffande skolverkets påtalade förbättringsområden har positivt bidragit till den kvalitativa förbättringen av verksamheten
- Inga positiva effekter har konstaterats beträffande påtalat behov av utemiljön

Gymnasie- och vuxenutbildningen

Följande fortbildningsinsatser har genomförts med anledningen av Skolverkets inspektion:

Gemensam fortbildning:

-Konflikthantering och feedback: Ledare från Green FMA introducerade bl a konkreta verktyg för konflikthantering.

-Jämställdhet och jämställdhetsarbete: Suzanne Hjortsberg, kommunens genuspedagog, medverkade med tankar kring och erfarenheter av genusfrågor.

-Framtidens klassrum: Kompetensutvecklingsdagen visade hur man kan förnya lärandet med stöd av IT genom tex klass-dialog kring internetkällor och samverkan med omvärlden.

-Specialpedagogik: Cirka 25 personer på Hjalmar Strömerskolan har deltagit i en kompetensutveckling om specialpedagogiska frågor under ledning av Mittuniversitetet. Kursen, Specialpedagogik – en gymnasieskola för alla 5p, syftade till att ge pedagoger inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen kunskaper och insikter inom det specialpedagogiska kunskapsområdet. Utifrån verksamhetens styrdokument och egna erfarenheter gavs deltagarna möjlighet att reflektera över olika pedagogiska konsekvenser såväl för eleven som för pedagogrollen. Deltagarna har utifrån olika teoretiska perspektiv fördjupat sina kunskaper om elever i behov av särskilt stöd för att förebygga och hantera uppkomna svårigheter. Kursens innehåll berör stödjande arbetssätt, problemanalys och åtgärdsprogram. Deltagarna har getts möjligheter att reflektera över begreppen kunskap och lärande samt ökat sina möjligheter till ett stödjande förhållningssätt.

Kursens huvudinnehåll kan beskrivas i fyra områden;

En god lärandemiljö

Barn i behov av särskilt stöd, vad menas?

Det specialpedagogiska uppdraget – en gymnasieskola för alla

Ett eget genomfört verklighetsförankrat förändringsarbete

Deltagarna i 5p-utbildningen har haft 4 lärarledda träffar med mellanliggande möten i mindre grupper. All personal har inom ramen för den specialpedagogiska satsningen på skolan deltagit i två kompetensutvecklingsdagar om specialpedagogik. De gemensamma dagarna har handlat om delar i Lpf-94 som på olika sätt intresserat eller fördjupat vår förståelse i specialpedagogiska frågor, hinder och möjligheter för att nå uppdraget, förslag till förändringar på skolnivå och arbetslagsnivå samt förslag till hur var och en kan arbeta inkluderande.

Den specialpedagogiska satsningen fortsätter under läsåret 2006/2007 genom att lärare som deltagit i grundutbildningen fortsätter med kurserna Matematik med specialpedagogisk inriktning, 5p eller Läs- och skrivdidaktik, 5p.

-Betyg och bedömning: För fortbildningen om Betyg och bedömning anlätades Per Måhl. Fortbildningsdagens innehåll präglades av de förändringar som föreslogs i GY-07 i kombination med generella frågor om betyg och bedömning. Exempel på innehåll:

Gy 07 – vilka förändringar föreslås? Lpf:s anvisningar för betyg och bedömning.

Vilka frågor ställer sig den som arbetar med pedagogisk bedömning?

På vilket sätt bidrar bedömning till elevers kunskapsutveckling?

Kriteriebeskrivningar som speglar behållning — hur ser de ut?

Hur ser sambandet mellan kriteriebeskrivningar och kursplanemål ut?

Vad innebär distinktionen mellan mål och medel? Vilka konsekvenser får den för bedömning?

Vad menas med att en bedömning är summativ? Vilka ”regler” gäller för summativ bedömning?

Vad menas med lokal konkretisering?

Dagen avslutades med arbete om betyg och bedömning i olika ämnesgrupper på skolan.

Vilka effekter kan konstateras vid Hjalmar Strömerskolans rektorsområde:

- Rutiner har upprättats, ”cementerats”, beträffande kritikområdena.
- Förbättringsområden typ gymnasieelevernas vilja och förmåga att utöva inflytande, möjligheter till delaktighet och inflytande över undervisningen i vuxenutbildningen, orsaker till att gymnasieelever har särskilt svårt att bli godkända i vissa kurser, handlingsprogram mot kränkande behandling, säkerställa likvärdig bedömning och betygssättning, särskilda stödet för gymnasieelever, vuxenutbildningens tillgänglighet till skolans datorer och program, öka andelen lärare som har en utbildning som motsvarar kraven speciellt inom det specialpedagogiska området, utbudet i individuella val samt information och erbjudande om modersmålsundervisningen har kvalitativt förbättrats.
- En strävan att uppnå måluppfyllelse beträffande skolverkets påtalade förbättringsområden har positivt bidragit till den kvalitativa förbättringen av verksamheten.
- Gymnasiets satsning (Specialpedagogik – en gymnasieskola för alla) har gett värdefulla insikter inom det specialpedagogiska kunskapsområdet. Dessa satsningar har utifrån olika teoretiska perspektiv fördjupat kunskaperna om elever i behov av särskilt stöd för att förebygga och hantera uppkomna svårigheter. Deltagarna har getts möjligheter att reflektera över begreppen kunskap och lärande samt ökat sina möjligheter till ett stödjande förhållningssätt. Förståelse i specialpedagogiska frågor, hinder och möjligheter för att nå uppdraget, förslag till förändringar på skolnivå och arbetslagsnivå samt förslag till hur var och en kan arbeta inkluderande har intensifierats.

7 Vilka övergripande effekter kan konstateras av inspektionen.

- Kommunens specialpedagogiska satsning för grundskolan (Specialpedagogiska Institutets kurs 43 Inkludering utvecklingsstörning) har genomförts av 128 personer i skolans värld vilket även ger möjlighet till utbyte av tankar och idéer när personalen möts över rektorsområdena. Även gymnasiets satsning (Specialpedagogik – en gymnasieskola för alla) har gett värdefulla insikter inom det specialpedagogiska kunskapsområdet. Dessa satsningar

har utifrån olika teoretiska perspektiv fördjupat kunskaperna om elever i behov av särskilt stöd för att förebygga och hantera uppkomna svårigheter. Deltagarna har getts möjligheter att reflektera över begreppen kunskap och lärande samt ökat sina möjligheter till ett stödjande förhållningssätt.

- Styrdokumentens genomsyrar verksamheten tydligare än tidigare
- Arbetslagen "äger" processen att uppnå måluppfyllelse
- Det dagliga kvalitetsarbetet har intensifierats ute i de olika rektorsområdena.
- Antalet elevärenden på förvaltningsnivå har minskat genom att det förebyggande arbetet ute på skolorna har blivit bättre.
- Kommunens långsiktiga värdegrundsarbete har uppmärksammats utanför kommunen. Ett exempel på detta är att kommunen i slutet av 2006 kontaktades av Handisam. Handisam har regeringens uppdrag att – i samråd med Myndigheten för skolutveckling och Specialpedagogiska institutet ta fram ett diskussionsmaterial om hur barn bemöter barn och ungdomar med funktionshinder. Materialet ska rikta sig till barn i grundskolans lägre årskurser. Syftet med materialet är att främja elevers lika rättigheter och motverka diskriminering. Kommunerna Strömsund, Halmstad och Gävle ska ta fram var sitt diskussionsunderlag till Handisam.

Roger Eriksson
Barn- och utbildningschef

Hans Olof Carlsson
Kvalitetsutvecklare

Stefan Persson
Skolverket
Enheten i Umeå
Nygatan 18-20
903 27 Umeå

Ang. ert beslut 2005-03-21
Dnr 53-2004:1373 samt
Dnr 53-2007:891

Redovisning av vidtagna åtgärder inom de av Skolverket i inspektionsrapport 2005:12 angivna kritikområdena.

Övergripande kommunrapport

Kritikområde: Elevernas ansvarstagande för sitt eget lärande och inflytande i skolan.

Våra åtgärder:

Hammerdals ro

-elevernas ansvarstagande för sitt eget lärande, såväl i undervisningssituationerna som i formellt elevinflytande vid 1-6 verksamheterna⁵²,

Arbetslagen i åk 1-6

Skolan har klassråd och elevråd. Det fungerar bra.

I undervisningssituationer får eleverna medverka vid planeringen inom vissa ramar. De får välja arbetssätt och innehåll utifrån givna förutsättningar. De får ett ökat ansvar med stigande ålder.

Arbetslag Gåxsjö/ Fyrås

Åtgärder: regelbundna klassråd

Dokumentation: elevenkät vecka 7. Elever och föräldrar nöjda

Måluppfyllelse: 6⁵³

Backe ro

-Backe Centralskola och Fjällsjöskolan bör förbättra de formella elevinflytandet så det omfattar alla elever.

Åtgärd: Fjällsjöskolan har sedan många år haft klassråd, elevråd, matråd och dataråd. Sedan vi för sex år sedan införde mentorsträffar tre gånger per vecka behandlas ämnen, som förr diskuterades i klassråd, istället i mentorsgrupperna. En elev från varje mentorsgrupp har deltagit i elevrådet och behandlar där frågor från sin mentorsgrupp.

Efter skolverkets inspektion har skolan återigen infört klassråd. Dessa hålles en gång per månad och alla elever tränas där i att vara ordförande, sekreterare och justerare.

Backe Centralskola har infört klassråd med allt större ansvar vid stigande ålder.

Bredgårds ro

Kan förbättras:

- *elevernas ansvarstagande för sitt eget lärande och inflytande i skolan*

⁵² Skolverkets anvisade förbättringsområden i kursiverad stil

⁵³ Bedömningsskala: 1= ej acceptabelt, 2= otillfredsställande, 3= inte helt tillfredsställande, 4= bra, 5= mycket bra, 6= utmärkt

Åtgärd: Alla elever har en IUP. I två av F1:orna hjälper barnen till med planering av utedagen. I 4-5:orna planerar man idrotten tillsammans med idrottslärare. I 4-5D är eleverna med vid planering och genomförande av idrottslektionerna och ”Klassens timme”.

Frostvikens ro

Såväl det formella elevinflytande som inflytande i undervisningssituationen, bör förbättras. Särskilt gäller detta Jormvattnets skola.

Åtgärd: Skolorna har stöttat elevråden vid deras möten, Skolorna har också börjat med IUP och där har eleverna stora möjligheter att påverka sin undervisning genom att utforma egna mål. På Jormvattnets skola har en sammanslagning av klasserna gjorts samt har ett samarbete med en skola i Norge inletts. Skolorna träffas en dag varje vecka för att bedriva undervisning tillsammans.

Hotings ro

– vid Centralskolan bör elevernas vilja och förmåga att utöva inflytande över såväl sitt eget lärande som i frågor som berör skolan i stort utvecklas

Åtgärd: Skolan har Elevråd och schemalagda samlingar där man hela tiden diskuterar elevernas arbetsmiljö och där eleverna uppmuntras att tycka till och planera sitt eget lärande. Elevrådsrepresentanterna har tillsammans med elevskyddsombuden fått utbildning. En vuxen ska delta vid varje elevrådsmöte för att hjälpa eleverna i de demokratiska processerna. I undervisningssituationer får eleverna medverka vid planeringen inom vissa ramar. De får välja arbetsätt och innehåll utifrån givna förutsättningar. Flera arbetslag jobbar med arbetsschema där eleverna själva väljer i vilken ordning de ska arbeta med uppgifterna.

Gymnasie- och vuxenutbildningen Hjalmar Strömerskolan

-Gymnasieelevernas vilja och förmåga att utöva inflytande över frågor som berör skolan i stort bör utvecklas.

Åtgärd: Eleverna stimuleras till medverkan i det övergripande arbetet bl a genom att mentorer, lärare och rektorer beskriver vilket inflytande eleverna har rätt till och genom att på olika sätt uppmuntra deltagande i olika organ, kurser och sammankomster. Synpunkter som kommer från elever respekteras alltid och tillvaratas på många sätt.

Elevernas medverkan i det övergripande arbetet på skolan sker i första hand genom

- elevrådet
- den lokala styrelsen med elevmajoritet
- schemalagda klassråd och mentorsgrupper
- ämneskonferenser
- elevernas uppdrag som elevskyddsombud
- deltagande i matgrupp
- deltagande i skolbiogrupp
- elevrefensgrupp på skyttegymnasiet
- Sörgårdsråd

Kommentarer till några av ovanstående punkter

Lokal styrelse med elevmajoritet

Bakgrund

Elevrådets styrelse väckte under 2004 frågan om inrättandet av en lokal styrelse med elevmajoritet vid Hjalmar Strömerskolan i Strömsund. Skolledning och politiker ställde sig mycket positiva till detta. Det fortsatta arbetet bestod i att ta del av andra lokala styrelsers erfarenheter, att förankra idén på skolan samt att utforma stadgar. Barn- och utbildningsnämnden antog stadgarna och försöksverksamheten anmäldes till Skolverket.

Idé

Den lokala styrelsen är ett stort steg i arbetet med att integrera eleverna i beslutsprocessen som rör deras utbildning och arbetsmiljö, både den fysiska och den psykosociala arbetsmiljön.

Den lokala styrelsens sammansättning

Eleverna representeras i styrelsen av totalt 6 ledamöter och personalen av 5 ledamöter. En elev är ordförande i styrelsen och en personalrepresentant är vice ordförande.

Uppgifter och befogenheter

Uppgifterna och befogenheterna är indelade i tre grupper som anger vilja frågor styrelsen ska

- besluta om
- medverka vid
- ge förslag på

Sammanträden

Den lokala styrelsen sammanträder minst 8 gånger varje läsår.

Schemalagda klassråd och mentorsgrupper

Alla elever på Hjalmar Strömerskolan har en mentor. Det är i regel en lärare som har undervisning i någon eller några av elevernas kurser i studieplanen. Mentorn är elevens personliga stöd och coach under gymnasietiden.

Alla gymnasieklasser har mentorstid på schemat som närvaroregistreras i Historik. Mentorn är den sammanhållande länken i mentorsgruppen och ansvarar tillsammans med eleverna för mentorstiden som bl a kan användas till

- Samtal om skolans mål och visioner, arbetssätt och rutiner
- Aktuell information. Vad händer på skolan och i vår omvärld?
- Samtal om gruppen som stöd i studierna
- Samtal om inlärningsmiljöer och inlärningsstilar
- Samtal om kunskapsutveckling och närvaro
- Studievägledning
- Samtal om värdegrundsfrågor, t e x mobbningplan och kris- och stödplan
- Klassråd med gemensamma frågor
- Elevernas arbetssituation

- Klassens schema
- Genomgång av redovisningsschema för att undvika anhopningar för eleverna
- Val av representanter till elevråd
- Val av elevskyddsombud
- Frågor som har tagits upp eller bör tas upp i elevrådet och lokal styrelse
- Frågor som har tagits upp eller bör tas upp genom elevskyddsombuden
- Samtal med övrig personal på skolan – kurator, skolsköterska, skolledare mm.

Elevreferensgrupp på skyttegymnasiet

För skyttegymnasiet finns en elevreferensgrupp som består av två elever ur varje årskurs. Gruppen fungerar som en länk mellan eleverna på Sportskyttegymnasiet, tränare, skola och Svenska Sportskytteförbundet. De arbetar och har arbetat med:

- Betyg och bedömning

Tillsammans med tränare och skolledare har de tolkat betygskriterier i ämnet specialidrott. Därefter har motsvarande arbete genomförts i hela elevgruppen under ledning av elevreferensgruppen, tränare och skolledare.

- Utvärdering

Tillsammans med sportchefen på Svenska Sportskytteförbundet har de arbetat med enkätresultat och föreslagit förbättringsåtgärder.

- Värdegrund

Referensgruppen deltar i förberedelser inför gemensamt arbete i hela elevgruppen kring förhållningssätt och gemensamma överenskommelser om hur man uppträder som tränare och elev på Sportskyttegymnasiet.

Sörgårdsråd

Eleverna som bor på elevhemmet Sörgård utser representanter till Sörgårdsrådet som träffas 4-5 ggr per läsår. Elevgruppen, personal på Sörgård och rektor diskuterar aktuella frågor på elevhemmet, t ex ordningsregler, önskemål om förändringar i matsedeln, gemensamma aktiviteter, behov av reparationer och andra önskemål.

-Möjligheter till delaktighet och inflytande över undervisningen bör förbättras för de studerande i vuxenutbildningen.

Åtgärd: Nedan finns ett antal exempel på hur dessa möjligheter förbättrats;

- Eleverna i SFI-undervisningen har kontinuerligt deltagit i utformningen av organisationen.
- Eleverna som deltar i utbildningen på gymnasial nivå läser i mycket stor utsträckning på distans. Eleverna påverkar sina studier genom att vara delaktiga i schemaläggning, former för kontakt med läraren, tidpunkter för kursstarter och kursavslutningar. I vissa fall har undervisningen också genomförts på deltagarnas arbetsplatser. Kursinnehållet anpassas till elevernas förkunskaper och målsättningar bl a genom validering.

Kritikområde: Handlingsprogram mot kränkande behandling och det praktiska arbetet mot kränkande behandling.

Våra åtgärder: Kommunen har genom sin värdegrundspedagog fortsatt utbilda personal om skolans värdegrund, det förebyggande arbetet mot mobbning och omkring lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever även kallad "barn- och elevskyddslagen". Värdegrundspedagogen har även arbetat med stöd och handledning vid arbetet med de enskilda skolornas likabehandlingsplaner/arbete. Även yrkesgrupper såsom lokalvårdare, vaktmästare och kökspersonal har utbildats omkring "barn- och elevskyddslagen".

Backe ro

-Alla skolor inom rektorsområdet bör förbättra handlingsprogrammet mot kränkande behandling och mobbing samt öka kännedomen om det hos elever och föräldrar.

Åtgärd: Alla skolor inom rektorsområdet har reviderat sin handlingsplan mot kränkande behandling och mobbing samt utökat informationen till elever och föräldrar. Arbetet fortsätter med den Likabehandlingsplan som är under upparbetning.

Bredgårds ro

Kan förbättras:

- *utveckling av handlingsprogram mot kränkande behandling*

Åtgärd: En ny Likabehandlingsplan har framtagits, där begreppen kränkning och mobbing definieras. Där framgår det klart att alla som arbetar inom verksamheten är skyldiga att motverka och bekämpa alla former av trakasserier eller annan kränkande behandling av andra människor.

När vuxen kränker barn ansvarar rektor för utredning, dokumentation, uppföljning och kontakt med facklig representant till den vuxne.

Kan förbättras:

- *elevernas delaktighet vid framtagandet av handlingsprogram och kunskap om arbetet mot kränkande behandling,*

Åtgärd: Förslaget till Likabehandlingsplan har diskuterats och behandlats i elev- och klassråd samt på föräldrarådsmöte liksom på arbetsplatsträff. I varje klass har man gått igenom innehållet i Likabehandlingsplanen.

Klass- och elevråd har varit delaktiga i utformningen av skolans ordningsregler, som vi kallar ”Umgängesformer”.

Frostvikens ro

Eleverna utsätts för kränkningar av både verbal och fysisk art från andra elever. Även kränkningar från personal mot elever förekommer.

Åtgärd: Under åren har ett arbete med skolpsykologen blivit bättre. Psykologen kommer till skolan en gång i månaden för att ha EVK, samt att handleda skolans personal. Skolpsykologen är på föräldramöten där diskuteras problemet med språkbruket. Skolan arbetar vidare med att träffa föräldrar och elever varje fredag där problemen tas upp. Vad det gäller kränkning från personal mot elever har det inte framkommit något till skolans kännedom efter er inspektion. Skolorna har dessutom organiserats på ett annat vis.

Kunskap kring handlingsprogram mot kränkande behandling bör öka och eleverna och föräldrar bör involveras i större utsträckning vid framtida revideringar av handlingsprogram.

Åtgärd: Föräldrar får handlingsplan mot kränkning och mobbning vid skolstart varje höst. Den planen har inte reviderats. Likabehandlingsplanen som skolan arbetar med nu är elevskyddsombud med i en arbetsgrupp, samt att den kommer att läggas ut på nätet för att föräldrar skall kunna ha synpunkter på den. Skolrådet där föräldrar ingår kommer också att arbeta med den. I skolrådet ingår föräldrarepresentanter från varje klass. Efter att planen varit på remiss kommer den att fastställas.

Det praktiska arbetet mot kränkande behandling bör förbättras, särskilt vid Jormvattnets skola.

Åtgärd: Jormvattnets skola har en annan organisation idag, där huvudansvaret är flyttat till en lärare. Skolan har också färre elever.

Skolpsykologen handleder personalen.

Hedenvinds ro

Handlingsplanen såväl som det förebyggande arbetet mot kränkande behandling behöver förbättras

Åtgärd: En ny Likabehandlingsplan har framtagits, där begreppen kränkning och mobbning definieras. Där framgår det klart att alla som arbetar inom verksamheten är skyldiga att motverka och bekämpa alla former av trakasserier eller annan kränkande behandling av andra människor.

När vuxen kränker barn ansvarar rektor för utredning, dokumentation, uppföljning och kontakt med facklig representant till den vuxne.

Skolan arbetar förebyggande med bland annat material ur Lions Quest.

Hotings ro

– *handlingsprogrammet mot kränkande behandling och mobbing bör förbättras så att det blir ett stöd i arbetet med att förhindra och hantera alla typer av kränkningar. Rektor bör dessutom säkerställa att rutiner följs och att dokumentation och uppföljning sker.*

Åtgärd: Planen mot kränkande behandling och mobbing har reviderats och förbättrats. Skolan har skrivit ner det förebyggande arbete som bedrivs.

Planen ska revideras igen och döpas om till Likabehandlingsplan och det arbetet har påbörjats.

All dokumentation kring ev. kränkningsärenden samlas in av rektor som sedan följer upp ärendena.

– *det förebyggande arbetet mot kränkande behandling och mobbing behöver förbättras, speciellt bland de yngre eleverna. Det är angeläget att föräldrarna även fortsättningsvis involveras i skolans arbete med normer och värden,*

Åtgärd: All personal har läst boken "Var går gränsen" av Björn Lindell. Man arbetar intensivt i början på varje läsår att tillsammans med elever och föräldrar ta fram de ordningsregler som ska gälla. Förskolan, fritis och de lägre stadierna har dokumenterat dessa regler med foton av de elever som finns i verksamheten tillsammans med text, och har de uppsatta innanför dörren till varje verksamhet. Alldeles innanför dörren hos åk.7-9 har eleverna gjort en inramad tavla med deras regler så att det inte ska vara någon tvekan om vad som gäller. Från förskolan, som använder sig av "Kompissolen", till skolan som i stor utsträckning använder sig av materialet EQ-verkstan, ett material som kommer en gång per månad, arbetar man förebyggande. Kontakt har tagits med föreningen "Friends" om att utbilda kamratstödjare, men det har inte kommit igång.

"Föräldrakraft" är också ett medel att involvera föräldrar.

Ämnet "Livsviktigt" ska schemaläggas nästa läsår.

–*elevernas värdegrund, förmåga att hantera konfliktsituationer och ansvarstagande för den psykosociala miljön behöver utvecklas i Kyrktåsjö skola och i Centralskolans årskurser 1– 6.*

Åtgärd: Centralskolan åk.1-4

- Skolan har diskuterat och reviderat vår värdegrund tillsammans med elever och föräldrar före och under höstens föräldramöte.
- Vi har diskuterat våra gemensamma rättigheter och skyldigheter och tillsammans enats om lämpliga åtgärder när dessa inte följs.
- Vi har gått igenom hur vår kränkings- och mobbningsplan ser ut med föräldrarna. När det uppkommer situationer som vi eller eleverna upplever som kränkande följer vi denna plan. Föräldrarna har upplysts om att denna finns att läsa på skolans hemsida.
- Vi har visat vår lika behandlingsplan för föräldrarna på föräldramötet och de har upplysts om att den finns att läsa på skolans hemsida om så önskas.
- Vi har haft fyra stormöten under hösten där alla elever samlats för att diskutera och reda ut saker och ting. Dessa möten leds av en ordförande vald ur treans klass och de dokumenteras av en sekreterare som också valts ur trean.

- Vi har vid varje uppkommen konflikt satt oss med berörda elever och diskuterat enligt ett ringsamtals regler. Alla får först säga sin mening och sedan släpps ordet fritt. Där vi upplevt att det behövs har berörda elever fått samlas vid flera tillfällen.
- 1-2: an har arbetat med kompissamtal enligt Lars Edlings bok ”Kompissamtal”
- Vi har använt övningar ur EQ-verkstaden för att träna empatiska färdigheter och social kompetens.

För att utvärdera vårt arbete med:

- Värdegrund
 - Konflikthantering
 - Barn- och elevomsorg
- har skolan lämnat ut en enkät

Kyrktåsjö skola

- Skolmöten, alla elever talar om två bra saker och två sämre saker, som lämnas in före mötet och diskuteras vid mötet.
- Kompissamtal, schemalagda: Fsk-klass 20 min/vecka och vid behov, år 1-3 40 min/vecka och vid behov, år 4-6 60 min/vecka och vid behov. Förskolan arbetar med Kompissolen och pratar värdegrund vid behov och minst en gång/vecka, en kort stund om hur man kan känna sig.

Vattudals ro

Handlingsplan mot kränkande behandling bör omarbetas så att den bättre motsvarar författningarnas krav.

Åtgärd: Detta är genomfört och det finns nu en omarbetad ”Likabehandlingsplan”.

Åtgärder för elevernas sociala samspel med språk, ordval och kommentarer.

Åtgärd: Skolan har startat en verksamhet med kamratstödare i varje klass. Kamratstödjarna träffas varannan vecka tillsammans med några vuxna på skolan. Vi har utbildat både personal och elever i omgångar. Ex. Friends har haft utbildning med personal, kamratstödare och klasserna.

Gymnasie- och vuxenutbildningen Hjalmar Strömerskolan

-Handlingsprogrammen mot kränkande behandling bör göras kända bland alla gymnasieelever och vuxelever och de bör även omfatta kränkningar mellan elever och personal.

Åtgärd: Handlingsprogrammet har reviderats med hänsyn till ovanstående. Det görs känt för gymnasie- och vuxelever genom att mentorer och personal från elevhälsan tar upp och diskuterar innehållet med eleverna på mentorstid och vid möten med elevhälsan. Eleverna får också en miniversion av ”mobbingplanen”.

På dagordningen för de klasskonferenser som genomförs i varje klass finns en stående punkt ”Arbetet med att motverka alla former av kränkande behandling”. Här finns tillfälle att redovisa hur arbetet genomförs i klasserna samt om det finns behov av särskilda insatser i någon grupp.

Varje år genomförs en utbildning för skolans elevskyddsombud. En stående punkt i utbildningen är samtal om beteenden i vardagslivet som per definition är kränkningar och diskriminering.

Eleverna har under läsåret medverkat i arbetet med framtagande av nya ordningsregler bl a genom att lämna via klassråden lämna synpunkter på innehåll och utformning.

Ordningsreglerna har vid ett flertal tillfällen behandlats i den lokala styrelsen och också fastställts där.

För närvarande pågår ett arbete med utformning av likabehandlingsplan för skolan. Arbetet genomförs i programlagen och elevernas medverkar på olika sätt genom att lämna synpunkter på innehåll.

Kritikområde: Kunskapen om och deltagandet i framtagandet av ordningsregler på skolorna.

Våra åtgärder:

Backe ro

-Bodum skola bör förtydliga vilka gemensamma ordningsregler skolan har.

Åtgärd: Eleverna har tillsammans med personalen framtagit gemensamma ordningsregler som finns anslagna på skolan.

Hotings ro

Åtgärd: All personal har läst boken "Var går gränsen" av Björn Lindell. Man arbetar intensivt i början på varje läsår att tillsammans med elever och föräldrar ta fram de ordningsregler som ska gälla. Förskolan, fritis och de lägre stadierna har dokumenterat dessa regler med foton av de elever som finns i verksamheten tillsammans med text och har dem uppsatta innanför dörren till varje verksamhet. Alldeles innanför dörren hos åk.7-9 har eleverna gjort en inramad tavla med sina regler så att det inte ska vara någon tvekan om vad som gäller. Från förskolan, som använder sig av "Kompissolen", till skolan som i stor utsträckning använder sig av materialet EQ-verkstan, ett material som kommer en gång per månad, arbetar man förebyggande. Kontakt har tagits med föreningen "Friends" om att utbilda kamrattstödare, men det har inte kommit igång. "Föräldrakraft" är också ett medel att involvera föräldrar.

Ämnet "Livsviktigt" ska schemaläggas nästa läsår.

Kritikområde: Skolornas arbete med åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd.

Våra åtgärder:

Hotings ro

-rutiner för att säkerställa att åtgärdsprogram upprättas för alla elever som riskerar att inte uppnå målen bör utvecklas. Åtgärdsprogram skall upprättas i samarbete med elever och föräldrar

Åtgärd: Rektor/platschef kontrollerar vid förberedande elevvårdskonferenser hur det går för eleverna och ser till att åtgärdsprogrammen lämnas in till rektor som sen kan följa upp hur det går. Alla åtgärdsprogram ska skrivas under av elev och förälder.

Gymnasie- och vuxenutbildningen Hjalmar Strömerskolan

-Det särskilda stödet bör förbättras.

Åtgärd: Det särskilda stödet har successivt förbättrats genom att

- genomföra fortbildningsinsatser och förbättra rutinerna för hur vi arbetar med upprättande och uppföljning av åtgärdsprogram. Se bifogade bilagor.
- skolan destinerar mer resurser till stödundervisningen och organiserar bl a fler tillfällen för eleverna att delta i olika former av stödundervisning.
- erbjuda fler handledningstillfällen utanför ordinarie undervisningstid i matematik och fysik.
- genomföra en stor utbildningsinsats i specialpedagogik för skolans personal. Se avsnitt 5 Resurser i Hjalmar Strömerskolans redovisning av åtgärder efter Skolverkets inspektion.

Kritikområde: Rutiner för skolornas arbete med och information till elever och föräldrar om rätten till modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet samt stöd till elever med annat modersmål än svenska.

Våra åtgärder:
Hammerdals ro

- information om rätt till modersmålsundervisning och identifiering av elever med rätt till modersmålsundervisning bör förbättras,

Åtgärd: Information sker via skolans hemsida.

Alla målsmän till barn/elever som börjar i förskoleklass/och eller åk 1 får informationen.

Alla vårdnadshavare som ansöker om kommunal barnomsorg erbjuds modersmålsundervisning.

Backe ro

-Rektorsområdet bör förbättra informationen om rätten till modersmålsundervisning, rätten till handledning på modersmål och rätten att välja andra alternativ än förskoleklass för 6-åringar.

Åtgärd: Ny blankett är formulerad att användas vid val av alternativ för 6-åringar.

Bredgårds ro

Kan förbättras:

Rutiner för att säkerställa att elever med rätt till modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet får tillgång till detta behöver tas fram liksom rutiner för stödinsatser till nyanlända elever med annat modersmål än svenska,

Åtgärd: Elev i Gubbhögen med samisk bakgrund har fått vederbörlig undervisning i samiska. För närvarande finns inget sådant behov.

Behov finns däremot för modersmålsundervisning i uzbekiska, spanska, finska, holländska och turkiska, men är ännu ej ordnat.

Rutiner för stödinsatser till nyanlända med annat modersmål finns ej.

Hedenvinds ro

Utformningen av särskilt stöd i svenska för nyligen invandrade elever bör utvecklas och säkerställas, så att dessa elever snabbt kan tillägna sig en sådan språkbehärskning att de med fullt utbyte kan tillgodogöra sig utbildningen.

Åtgärd: Har förbättrats med språkstöd för invandrare i förberedelseklass.

Kritikområde: Stödinsatser till elever i behov av stöd bör i större utsträckning ges inom ordinarie klass eller grupps ram.

Våra åtgärder:

Frostvikens ro

Stödinsatser till elever i behov av stöd bör i större utsträckning ges inom ordinarie klass eller grupps ram.

Åtgärd: Att stödinsatser av speciallärare alltid sker utanför ordinarie grupp eller klass är felaktigt. Arbetet sker på många olika sätt. Stöd till de yngre eleverna sker oftast inom klassens ram medan stöd till de äldre kan variera. Barn med koncentrationssvårigheter vill ofta ha lugn och ro för att arbeta, då kan det vara bättre att få sitta i lugn och ro då och då. Vi arbetar ofta så på skolan att genomgångar sker i klassrummen, medan det enskilda arbetet sker i grupper som kan vara placerade på olika platser. På så sätt utmärker sig inte de elever som har specialundervisning särskilt mycket vad gäller placeringen. Inkludering handlar om djupare ting än i vilken lokal undervisningen sker. Det handlar om det pedagogiska upplägget i stort och om kunskap och attityder hos alla som arbetar runt eleven. Placeringen är underordnad och måste ske på elevens villkor och efter elevens önskemål. Ett viktigt mål vi har det är att förbereda alla elever på bästa möjliga sätt så att de lyckas med sina arbetsuppgifter och att de växer i självförtroende genom att lyckas tillsammans med sina kamrater.

Kritikområde: Analys av utbildningsresultaten för elever i grundskolan samt åtgärder med anledning av analysresultaten för att förbättra resultaten.

Våra åtgärder:

Frostvikens ro

Skillnader i utbildningsresultat mellan pojkar och flickor behöver analyseras för att kartlägga eventuella behov av åtgärder för att förbättra resultaten.

Åtgärd: Analysen är att flickor läser och pluggar mycket mer därför att utbudet för dessa är litet i en glesbygd. Flickorna studerar mer på sin fritid. Pojkar har andra intressen och det rör sig om mer praktiska sysslor. Det är jakt, fiske och skottrar som är intressant. Samma fenomen hade man också i Jokkmokk mellan flickor och pojkar.

Hedenvinds ro

Orsakerna till att resultaten på nationella prov och diagnoser försämrats bör närmare analyseras och relevanta åtgärder bör därefter vidtas för att förbättra studieresultaten.

Speciellt

bör orsakerna till studieresultaten i matematik undersökas.

Åtgärd: Undervisningsgrupperna är mindre. Ökad pedagogisk kompetens genom byte av assistent till lärare.

Vattudals ro

Resultaten på de nationella proven, speciellt i matematik. Skolan bör göra en analys av resultaten på nivåproven i åk 9 i relation till att alla elever har fått godkända betyg i matematik, svenska och engelska.

Åtgärd: Skolan har satsat extra mycket resurser för att eleverna skall nå målen i kärnämnen. De senaste två läsåren har skolan trots stora ansträngningar en del elever som inte når målen i kärnämnen.

Gymnasie- och vuxenutbildningen Hjalmar Strömerskolan

Orsaker till att gymnasieelever har särskilt svårt att bli godkända i vissa kurser bör närmare analyseras och relevanta åtgärder vidtas för att förbättra studieresultaten.

Åtgärd: Kursen Matematik A har vid analyser visat sig vara en av de svåraste att uppnå minst betyget godkänt i. Det finns fler kurser som särskilt analyserats, bl a En A och Idrott A. Nedanstående åtgärder visar vad som genomförts för att analysera resultatet och vidta förbättringsåtgärder i matematik men exemplet är i många avseenden giltigt även för andra kurser.

- Kompetensutvecklingsinsatser för gymnasieskolans lärare i betyg och bedömning (se även avsnitt 4). Som exempel kan nämnas en gemensam kompetensutvecklingsinsats för lärare i grund- och gymnasieskolan där övergripande frågeställningar diskuterades t ex betyg och bedömning utifrån etiska aspekter, elevernas rättssäkerhet och likvärdiga betygssättning, hur vi tänker i förhållande till mål och betygskriterier och vilka förmågor och färdigheter vi vill få synliga. En dag ägnades också åt att i ämnesgrupper diskutera bedömningsgrunder och förmågor som värderas i betygssättningen. Utgångspunkten var elevarbeten som lärarna bedömt de senaste åren.
- Möten mellan lärare i gymnasieskolan och grundskolan för att samtal om betyg och bedömning har förutom de beskrivna särskilda kompetensutvecklingsinsatserna genomförts vid något tillfälle. För nästa läsår planeras fördjupande kontakter i form av en serie möten där analys av matematikämnet står i fokus.
- Jämförelse och resultatanalys mellan elevernas betyg i grundskolan och gymnasieskolan.
- Utveckling av en webbaserad omdömesdatabas planeras för kommande läsår. Syftet är bl a att elevernas mentorer snabbare ska kunna få en helhetsbild av varje elevs studiesituation och därmed större möjligheter att vidta kraftfulla åtgärder. Utvecklingen sker med hänsyn till de synpunkter som Datainspektionen publicerat gällande granskning av elevinformation via webben.
- En lärare i matematik från Hjalmar Strömerskolan deltar i Mittuniversitetets arbetande seminarier för kommunala matematikutvecklare där syftet är att
 - utveckla en långsiktig och hållbar kompetensutveckling i matematik för verksamma lärare matematik

- med utgångspunkt i kommunala beskrivningar, de nationella proven, de nationella styrdokumenterna och internationella matematikundersökningar ge en bild av situationen i matematik lokalt i regionen, nationellt och internationellt
 - med utgångspunkt från den enskilda skolans resultat på de nationella proven implementera metoder för strukturerad och kontinuerlig analys av provresultaten för att finna de mest frekventa problemområdena, gällande både eleverna inläring och lärarnas metodiska förmåga samt
 - gemensamt, de kommunala lärarna och Mittuniversitetets lärare och forskare utveckla långsiktiga kompetensutvecklingsprogram inom dessa problemområden för regionens samtliga lärare i matematik.
- Matematiklärarna på Hjalmar Strömerskolan har löpande analyserat resultatet i kursen inkl de nationella proven och i samarbete med skolledningen planerat och genomfört olika former av förbättringar t ex
 - Försök med sk spårlösningar för att skapa valbara homogena grupper. Eleverna har efter förkunskapstest erbjudits att delta i sk spårgrupper. Placeringen har varit frivillig och är möjlig att när som helst ändras. Våra samlade erfarenheter av spårlösningen visar att den inte medförde några märkbart positiva effekter för måluppfyllelsen och därför har vi återgått till den ursprungliga programgrupperingen i matematik med resursförstärkning inom den ordinarie gruppens ram.
 - Det särskilda stödet i matematikkurser har utökats genom utökning av stödinsatser för elever som riskerar att inte nå målen t ex genom den pågående satsningen på förstärkning av skolans specialpedagogiska kompetens, genom utökade stödinsatser i form av enskild undervisning och i smågrupper samt genom utökad lärarresurs för kontinuerlig handledning i den sk mattestugan.
 - Lärarresursen har dubblerats för vissa grupper där analyser visat att många elever löper risk att inte nå målen i den aktuella matematik-kursen.

Kritikområde: Information till elever och föräldrar om mål och betygskriterier i grundskolan.

Våra åtgärder: Hammerdals ro

- informationen till elever och föräldrar om mål och betygskriterier i verksamheterna,

Åtgärd: Arbetslagen i åk 1-6

Vid föräldramöte 051011 presenterades läroplan, kursplan, skolplan och lokal arbetsplan. Föräldrarna informerades om verksamhetens kvalitetsredovisning och vilka aktuella delar i skolplan som var föremål för årets kvalitetsredovisning. Kursplanens mål för åk 5 presenterades. Införandet av individuella utvecklingsplaner har gjort att samtalen mellan pedagog, elev och vårdnadshavare fokuserat på mål och kriterier.

Arbetslagen i åk 7-9

I åk 7 informeras föräldrar om verksamhetens styrdokument, kursplaner och betygskriterier. Eleverna har i varje ämne tillgång till och kännedom om vilka kriterier som gäller för området.

Vi behöver i samtalen med elev/vårdnadshavare bli tydligare i vad vi bedömer och hur vi bedömer utifrån de olika ämneskriterierna.

Skolans hemsida ger information om ämnesplaneringar och betygskriterier

Hedenvinds ro

Informationen till elever och föräldrar om målen för utbildningen bör förbättras i syfte att skapa en mer målinriktad verksamhet. Sambandet mellan kursmål och bedömning av studieprestationer bör konkretiseras till en nivå som eleverna förstår.

Åtgärd: Information till föräldrar om utbildningsmålen har skett skriftligt och vid föräldramöten även muntligt.

De nationella målen har förklarats för eleverna sedan målen brutits ner och omformulerats till ett enklare språk.

Målen finns uppsatta i klassrummen, så att personal och elever kan prata om dem, när det behövs.

Kritikområde: Genomförandet av utvecklingssamtalen i grundskolan.

Våra åtgärder:

Hammerdals ro

- *genomförandet av utvecklingssamtalen kan utvecklas ytterligare,*

Arbetslagen i åk1-6

Utvecklingsplanerna gör också att utvecklingssamtalen utvecklas till det bättre.

Arbetslag Gåxsjö/ Fyrås

Åtgärder: Undersöka vad som varit fel.

Dokumentation: Föräldraenkät 20060525. ”Genomförandet av utvecklingssamtalen har alltid varit bra. Nu är de ännu bättre tack vare IUP”

Måluppfyllelse: 6

Arbetslagen i åk 7-9

De individuella utvecklingsplanerna ger ett bredare diskussionsunderlag mellan elev, förälder och pedagog. Arbetslaget i åk 8 har vidareutvecklat underlaget för utvecklingssamtalet genom att bli ge större plats för framtidsfrågor.

Frostvikens ro

Utvecklingssamtalen kan utvecklas ytterligare.

Åtgärd: Utvecklingssamtalens innehåll har diskuterats och vi söker nya former i samband med utbildning i och genomförande av de individuella utvecklingsplanerna.

Kring elever med specifika problem har veckovisa träffar med klassföreståndare, elev och målsmän blivit vanligare.

Kritikområde: Åtgärder för att säkerställa en likvärdig bedömning och betygssättning inom grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning.

Våra åtgärder: Gemensam fortbildning.

Hammerdals ro

- *diskussion och kompetensutveckling kring betygskriterier och betygssättning inom personalen för att garantera en likvärdig betygssättning,*

Arbetslagen i åk 7-9

Gemensam fortbildning

041101 Betyg och bedömning- studieövergripande diskussioner, högstadieskolorna/gymnasiet, inom kommunen

041102 Föreläsning – Betyg och kriterier – Luule Geijer

051031 Individuella UtvecklingsPlaner

060614 Föreläsning- Bedömning och betyg – Per Måhl

060825 Föreläsning- IUP- Helene Moreau/Stewe Wretman

Reflektion tillsammans i arbetslag /arbetsenhet efter föreläsningarna. Diskussion vid ämneskonferenser varje vecka. Lärare i samma ämnen ger ut gemensamma prov och gör en gemensam bedömning av resultatet.

Hotings ro

Åtgärd: Gemensam fortbildning.

041101-02 Studieövergripande diskussioner om betyg och bedömning för högstadieskolorna/gymnasiet inom kommunen.

041102 Föreläsning – Betyg och kriterier – Luule Geijer

050825 Diskussioner med all pedagogisk personal som läst boken ”Betyg och bedömning”. Vi ansåg det viktigt att redan från förskolan veta vart vi är på väg och vilka mål eleverna ska uppnå i åk.9. Lika viktigt som att personalen i de högre stadierna vet hur man jobbar på förskolan och i de lägre stadierna.

050826 Återupptagna diskussioner om IUP. All personal läste Agneta Zetterströms ”Att arbeta med IUP” inför kompetensutvecklingsdagarna i augusti -03. Några arbetslag jobbade intensivt med detta och nu togs beslut att alla ska jobba efter detta koncept.

Reflektioner tillsammans i arbetslag/arbetsenhet efter föreläsningarna.

Fortsatta diskussioner vid de gemensamma konferenserna som all pedagogisk personal har varje månad.

060614 Några lärare deltog i Pehr Måhls föreläsning i Strömsund.

Vattudals ro

Säkerställa att en likvärdig betygsättning sker och utarbeta gemensamma betygsriterier.

Åtgärder: Resurser har avsatts för detta och skolan har omarbetat kriterierna i de flesta ämnena.

Gymnasie- och vuxenutbildningen Hjalmar Strömerskolan

-Former för regelbunden analys och dialog i syfte att säkerställa likvärdig bedömning och betygsättning inom skolan och i jämförelse med andra skolor bör utvecklas.

Åtgärd: Många av de åtgärder som genomförts för att uppnå förbättringar inom detta område har beskrivits under avsnitt 2 Kunskaper i Hjalmar Strömerskolans redovisning av åtgärder efter Skolverkets inspektion. I övrigt har bl a följande åtgärder vidtagits;

- Vid kompetensutvecklingsdagar har betyg och bedömning diskuterats både genom att kompetens från utomstående föreläsare tillförts skolans personal och genom att ämnesgrupper inom skolan anslagit tid till interna samtal. Som exempel kan nämnas en fortbildningsinsats som genomfördes av Per Måhl. Under dagen behandlades ämnen som
 - Vilka frågor ställer sig den som arbetar med pedagogisk bedömning?

- På vilket sätt bidrar bedömning till elevers kunskapsutveckling?
- Kriteriebeskrivningar som speglar behållning — hur ser de ut?
- Hur ser sambandet mellan kriteriebeskrivningar och kursplanemål ut?
- Vad innebär distinktionen mellan mål och medel? Vilka konsekvenser får den för bedömning?
- Vad menas med att en bedömning är summativ? Vilka ”regler” gäller för summativ bedömning?
- Vad menas med lokal konkretisering?
- Programlaget för Naturvetenskapsprogrammet har arbetat med att undersöka kursernas nivå på NV-programmet kontra andra gymnasieprogram. Bakgrunden är att det såväl på NV-programmet som på andra gymnasieprogram och även inom grundskolan finns ”rykten” om att kurser på NV-programmet är ”svårare” än på andra program. Programlaget har bl a ställt sig frågan om det är så att det är svårare att få ett högt betyg på en kurs om man går på NV-programmet än om man går på ett annat program.

Programlaget fann att korrelationen mellan betyg och nationella prov är god för ämnen med nationella prov. I kursen Ma A finns dock för NV/TE och SP en relativt hög avvikelser mellan resultatet för det nationella provet och de i kursen satta betygen. Programlaget drar slutsatsen att en förklaring kan vara det nationella programmets tidpunkt. Kursen är inte avslutad när det nationella provet skrivs, varvid eleven ges möjlighet att nå högre kursmål efter det nationella provet.

Programlagets slutsats är att NV-elevernars farhågor; att de måste prestera bättre resultat för att få ett visst betyg, än elever som läser motsvarande kurs på ett annat program inte kan bevisas med den genomförda undersökningen. Snarare kan man se motsatsen – NV-elevernars betygshöjningar från nationella prov till kursbetyg är högre än höjningar för SP/TE och yrkesprogrammen.

- Lärarna i språk tillämpar samrättning av nationella prov för att säkerställa en likvärdig bedömning inom skolan.
- Föreläsningens kursen i specialpedagogik läses tillsammans med lärare från Sollefteå. Det ger tillfällen till samtal om betyg och bedömning med kollegor från en annan skola. Se avsnitt 5 resurser.
- Hjalmar Strömerskolan ingår i ett idénätverk för yrkesprogram tillsammans med gymnasieskolor i Östersund, Bräcke, Ånge och Ragunda. Uppdraget är att öka kvaliteten i yrkesutbildningen. Deltagarna i nätverket har uttryckt behov av att lära av varandra bl a genom studiebesök, erfarenhetsutbyte, kollegaskuggning, samtal om kursers innehåll och genomförande inkl betyg och bedömningsfrågor samt önskemål om gemensam kompetensutveckling i verksamhetsutveckling med inriktning mot yrkespedagogik. Nätverksarbetet är påbörjat och beslut har fattats att den önskade kompetensutvecklingen ska genomföras.

- Enskilda programgrupper på Hjalmar Strömerskolan har kontakter med andra skolor för att diskutera kursupplägg och frågor om betyg och bedömning.

Kritikområde: Tydliggörande av skolledningens organisation och ansvarsfördelning inom Grundskolan.

Våra åtgärder:

Hammerdals ro

- *ansvarsfördelningen mellan rektor och platschef behöver klargöras,*

Reviderad arbetsbeskrivning för platschefer upprättad 20041210

- *ansvarsfördelningen för det pedagogiska ledarskapet behöver tydliggöras,*

Dokumenterat vid platschefsträff 20050117.

Bredgårds ro

Ansvarsfördelningen mellan rektorn och platscheferna behöver tydliggöras

Åtgärd: Saknas.

Frostvikens ro

Ledningsorganisationen behöver tydliggöras.

Åtgärd: En organisationsöversikt är gjord. Alla föräldrar får en sådan vid höstterminens skolstart. På översikten finns det telefonnummer till de berörda.

Kritikområde: Förbättring av arbetet med och kunskapen om kvalitetsredovisningar och lokala arbetsplaner med syftet att öka dokumentens styrande effekt på verksamheten.

Våra åtgärder:

Hammerdals ro

- *kopplingen mellan verksamhet och styrdokument kan förbättras,*

Arbetslag Gäxsjö/ Fyrås

Åtgärder: Alla ska känna till arbetsplan och handlingsplan. Alla ska arbeta med att utveckla några områden i planen varje år.

Dokumentation: Nya handlingsplaner för förskolan.

Måluppfyllelse: 6

Arbetslagen i åk 1-6

Kopplingen mellan verksamhet och styrdokument blir tydligare i och med införandet av individuella utvecklingsplaner, IUP.

Arbetslagen i åk 7-9

Upprättandet av individuella utvecklingsplaner innebär att styrdokumenterna måste konkretiseras i verksamhetsmål.

All förskolepersonal i Hammerdalsområdet området har deltagit i utbildningsdagar avseende förskolans uppdrag och styrdokument. Varje arbetslag upprättade handlingsplaner vid

höstterminsstarten 2005. Verksamheten utvärderades vårterminen 2006 och kvalitetsredovisning lämnades in från alla arbetslag i förskolan.

Ex på annan kompetensfortbildning än ovanstående:

kvalitet i förskolan - platschefer

kvalitetsredovisning i förskolan – all personal

- kommunens anvisningar om upprättande av kvalitetsredovisningar och arbetsplaner för förskolan bör tydliggöras

Alla förskolor i Hammerdalsområdet kvalitetsredovisar läsåret 05/06.

Frostvikens ro

Den lokala arbetsplanen behöver utvecklas så att dess styrförmåga på verksamheten ökar.

Åtgärd: Lokala arbetsplanen revideras varje läsår och det innebär att all personal får större insikt i den. All personal är med när den revideras.

Hedenvinds ro

Innehåll och former för kvalitetsarbetet inom rektorsområdet behöver tydliggöras.

Åtgärd: Kvalitetsarbetet är tydligare och personalen är mer delaktiga. Redskap för utformningen är BRUK.

Skolans arbetsplan och kvalitetsredovisning bör förbättras så att de blir effektiva hjälpmedel i ledningen och styrningen av skolan.

Åtgärd: Skolans arbetsplan bör revideras och förtydligas. Kvalitetsredovisningen är klart förbättrad och bör fungera som ett hjälpmedel av skolans styrning.

Kommunens anvisningar om upprättande av kvalitetsredovisningar och arbetsplaner för förskolan bör tydliggöras

Åtgärd: Varje verksamhetsavdelning upprättar kvalitetsredovisningar.

Hotings ro

Innehåll och former för kvalitetsarbetet inom rektorsområdet behöver tydliggöras. Särskild vikt bör läggas vid uppföljning och analys av verksamhetens processer och resultat.

Kvalitetsredovisningen för rektorsområdet bör utvecklas så att mål och resultat för varje enskild skola kan urskiljas,

Åtgärd: All personal har fått underlag och anvisningar av kommunens kvalitetsutvecklare kring arbetet med kvalitetsredovisningar. Första redovisningen vi gjorde var uppdelad i varje arbetslag men för att det skulle bli en helhet från området gjorde vi en gemensam. Rektor uppmärksammade inte denna punkt i förbättringsområdena men från och med nästa redovisning kommer den att bli uppdelad igen efter varje skola och förskola.

Vattudals ro

Arbetet med kvalitetsredovisningen och den lokala arbetsplanen så att de blir konkreta underlag för personalens utvärdering och planering av den pedagogiska verksamheten.

Åtgärd: Här finns det fortfarande arbete att utföra. I dagsläget sker utvärdering och redovisning utifrån Skolplanen.

Kritikområde: Översyn av avgifter och kostnader för elever i grundskolan.

Våra åtgärder:**Hammerdals ro**

Översyn av regler för avgifter och kostnader för elever i grundskolan behöver genomföras,

Åtgärd: Arbetslagen i åk 4-6

Skolan tar inte ut några avgifter av våra elever.

Arbetslagen i åk 7-9

Detta är gjort och följs strikt exempelvis vad gäller utflykter och idrottsdagar.

Inga avgifter tas ut vid aktiviteter. I förekommande fall har de elever som förstört sina böcker eller slarvat bort sina nycklar fått betala en symbolisk summa.

Frostvikens ro

En översyn behöver göras av kostnader och avgifter för elever i kommunens skolor.

Åtgärder: I rektorsområdet har inte eleverna några kostnader, enbart vid skadegörelse och då i samråd med vårdnadshavare. Vid utflykter har elever med sig eget fika samt att skolan tillhandahåller lunch vid dessa tillfällen. Så har det alltid varit.

Kritikområde: Verksamheten för integrerade särskoleelever och elever i förskoleklassen, särskilt vid de mindre skolorna.

Våra åtgärder:**Frostvikens ro**

Verksamheten i förskoleklassen och för integrerade särskoleelever bör ses över för att säkerställa att de står i överenskommen med läroplaner och kursplaner för verksamheten.

Åtgärd: Vi har två elever på skolan som är särskoleplacerade. Vi har två utbildade lärare, en specialpedagog och en speciallärare med särskoleinriktning i utbildningen som har huvudansvar för dessa elever. Eleverna är utredda efter gällande normer och bedömts tillhöra särskolan. De har olika problematik och därför ser stödsituationen olika ut. Båda har assistent på hel eller deltid. Veckovisa planeringsträffar sker mellan assistent och lärare. Vårt mål är att eleven ska delta i klassens verksamhet så långt det är möjligt och lämpligt.

För att öka kunskaperna runt utvecklingsstörning så har 10 lärare och assistenter genomfört en kurs, anordnad av specialpedagogiska institutet läsåret 2005-2006. Kurs nr.43, Inkludering av särskoleelever.

Kritikområde: Inaktuella och ej tidsenliga läromedel.

Våra åtgärder:**Hammerdals ro**

- en översyn av läromedelsstandarden vid Fyrås och Gåxsjö skolor bör genomföras

Arbetslag Gåxsjö/ Fyrås

Åtgärder: översyn och utrensning är genomförd

Måluppfyllelse: 6

Frostvikens ro

En granskning av läromedelsstandarden vid Frostviksskolan bör förbättras.

Åtgärd: Skolan har köpt nya läromedel samt bytt ut till andra böcker i ämnena.

Kritikområde: Inomhus- och utomhusmiljön bör förbättras vid ett antal verksamheter.

Våra åtgärder:

Hammerdals ro

- möjligheten att förbättra lokalstandarderna vid verksamheterna i Fyrås och Gåxsjö samt vid skolbarnomsorgen vid Grevåkerskolan bör undersökas samt

Gymnastiksalen i Fyrås är ej lämplig för den verksamhet som den är avsedd för, anser skolverkets utbildningsinspektion. SHB⁵⁴ har dessutom meddelat att lokalen ej får användas förrän kraven på brandskydd tillgodosätts(Dnr 2004.135.291).

Vid inspektionen i Gåxsjö uttalar föräldrar oro för ämnet idrott och hälsa. Inspektionen konstaterar också att temperaturen i gymnastiksalen var ”mycket låg” och möjligheterna till omklädning och dusch begränsade.

Rektor anser att påtalade brister bör rättas till så snart som möjligt!

Frostvikens ro

Inomhus- och utomhusmiljön vid Frostviksskolan bör förbättras.

Åtgärd: Där har det inte hänt något och det är upptaget på skyddsronder som överlämnas till kommunen och tas upp varje termin men inget har hänt.

Vattudals ro

Inom och utomhusmiljön bör förbättras så att tillgången på grupprum, bra ventilation och en inspirerande utemiljö finns att tillgå.

Åtgärd: Ventilationen är ny i den flygel där det fanns behov. Tyvärr togs ytterliggare grupprum i anspråk till ventilationsaggregat. Utemiljön har inte förbättrats.

Kritikområde: Kompetensutveckling av personalen särskilt personal som arbetar med integrerade särskoleelever.

Våra åtgärder:

Hammerdals ro

- kompetensutveckling av den personal som arbetar med de integrerade särskoleeleverna behöver genomföras,

Gemensam fortbildning

Inkludering och utvecklingsstörning, via Specialpedagogiska institutet, har följts av närmare 30 deltagare.

20050822 *Att leva med funktionshinder-* Alexia Kallberg – föreläsning

Specialpedagogresursen har ökat med 1,0 tjänst sedan inspektionsbesöket.

Individuell fortbildning har ej redvisats.

Bredgårds ro

Utveckling av utbildningen för de särskoleintegrerade eleverna inklusive kompetensutveckling av personal som undervisar dessa elever

Åtgärd: En assistent till en särskoleelev har fått kompetensutveckling. Personen ifråga har fört nödvändiga kunskaper vidare till berörda.

⁵⁴ Strömsunds HyresBostäder

Utökad kompetens inom områdena specialpedagogik och elevvård behövs

Åtgärd: Nästan all tillsvidare anställd pedagogisk personal har genomfört en 5-poängsutbildning i specialpedagogik under läsåret 2004-2005.

Angående elevvård har skolan tillgång till kurator och skolpsykolog vid behov och skolsköterskan finns två hela dagar per vecka på skolan.

Frostvikens ro

Åtgärd: För att öka kunskaperna runt utvecklingsstörning så har huvuddelen lärarna (10 lärare och assistenter) genomfört en kurs, anordnad av specialpedagogiska institutet läsåret 2005-2006. Kurs nr.43, Inkludering av särskoleelever.

Kritikområde: Samarbetsformer mellan förskoleklass, grundskola och fritidshem behöver utvecklas.

Våra åtgärder:

Hedenvinds ro

En samverkansgrupp har gjort en arbetsplan om hur överförande av uppgifter mellan personal på de olika avdelningarna ska ske, för att på bästa sätt främja varje elevs utveckling och lärande.

Kritikområde: Resurser för stöd och elevvård bör förbättras.

Våra åtgärder:

Hammerdals ro

- elevvårdskompetensen inom rektorsområdet bör stärkas,

Elevvården har tillgång till skolsköterska tre dagar i veckan, kurator en dag i veckan och skolpsykolog vid behov. VIS⁵⁵ finns som samtalspartner och stöd till högstadiets elever. Att Grevåkersanda även råder i skolans informella lärmiljöer har VIS kontroll över.

Arbetslagen i åk 7-9

Vi har nu en väl fungerande elevvårdskonferens som sammanträder varje tisdag. Psykolog har också knutits till skolan.

Backe ro

-Tillgång till kurator och skolpsykolog bör förbättras.

Åtgärder: Tjänsterna köps utifrån och vi har nu god tillgång till kurator och skolpsykolog.

Frostvikens ro

Tillgång till elevvård bör förbättras.

Åtgärd: Skolpsykologen handleder personalen. Personalen har kontakt vid behov med psykologen. Psykologen kommer till området en gång i månaden och då genomförs EVK. Akut EVK är det svårt att genomföra eftersom psykologen finns i Östersund och arbetar bara 50 % i kommunen. IFO används i akuta situationer samt att de kan ge råd till personalen i olika ärenden.

⁵⁵ Vuxen I Skolan

Vattudals ro

Tillgången på skolpsykolog bör förbättras.

Åtgärd: Skolan har i dagsläget en psykolog som i huvudsak utreder. Skolan har också en skolpsykolog som handleder personal, föräldrar och till viss del gör utredningar. En utökning har alltså skett sedan 2004.

Kritikområde: Mobackens förskola bör förankra målsättning och syfte med verksamheten hos personalen samt utarbeta en tydlig struktur för genomförande och dokumentation av utvecklingssamtalen.

Våra åtgärder:

-Mobackens förskola bör förankra målsättning och syfte med verksamheten hos personalen

Åtgärd: All förskolepersonal i området har deltagit i utbildningsdagar avseende förskolans uppdrag och styrdokument. Varje arbetslag upprättade handlingsplaner vid höstterminsstarten 2005. Verksamheten utvärderades vårterminen 2006 och kvalitetsredovisning lämnades in från alla arbetslag i förskolan.

Ex på annan kompetensfortbildning än ovanstående:
vardagsmatte i förskolan - all förskolepersonal
individuella utvecklingsplaner - all förskolepersonal
individuella utvecklingsplaner - platschefer
kvalitet i förskolan - platschefer
kvalitetsredovisning i förskolan – all personal
det goda samtalet - all personal, tre träffar

Kritikområde: Lindbergsbackens förskola bör omfördela förskolläraryrket och barnskötartjänsterna inom enheten så att båda personalkategorierna finns representerade på respektive avdelning.

Våra åtgärder: Har åtgärdats enligt rekommendation.

Kritikområde: Dialog mellan hem och skola vid Gåxsjö skola samt information till föräldrar om verksamheten vid Fyrås skola.

Våra åtgärder:

-- dialogen mellan hem och skola vid Gåxsjö skola,

Arbetslag Gåxsjö

Åtgärder: Utöka informationen till hemmen. Inbjudan till föräldrakvällar.

Dokumentation: Föräldraenkät vecka 7.

Måluppfyllelse: 6

- informationen till föräldrar om verksamheten vid Fyrås skola,

Arbetslag Fyrås

Åtgärder: Utöka informationen till hemmen. Inbjudan till föräldrakvällar.

Dokumentation: Föräldraenkät vecka 7.

Måluppfyllelse: 6

Kritikområde: Egentillsynen av att verksamheten sker i överensstämmelse med skollagstiftningen vid Hotings rektorsområde.

Våra åtgärder:

Rektor har uppdaterat sig kring alla bestämmelser och försöker nu följa alla författningar. Detta gällde elevens val och det blev tillrättalagt och verksamheten följer nu de regler som gäller.

Kritikområde: Rektors närvaro vid Jormvattnets skola bör öka.

Våra åtgärder:

Det har förändrats till fler besök samt mer kontakt på mail. Ibland har det varit flera besök i veckan.

Kritikområde: Utveckling av arbetsformerna vid Gubbhögens skola.

Våra åtgärder: Bredgårds ro

Utveckling av arbetsformer och utökad individualisering vid Gubbhögens skola

Åtgärd: Sedan Skolverkets inspektion har vi bytt personal på skolan. Det finns nu två nyanställda lärare som arbetar både tillsammans och enskilt med alla eleverna med utgångspunkt i en gemensam planering. Detta innebär att arbetsformerna är förändrade sedan inspektionen.

Vi har sedan våren 2006 arbetat med en individuell utvecklingsplan som arbetas fram tillsammans med lärare, elever och föräldrar. Denna utvecklingsplan följs upp och vidareutvecklas vid utvecklingssamtalen, två gånger per läsår. Detta som ett led i att utöka individualiseringen för eleverna vid skolan.

Skolan arbetar också med att eleverna får arbeta mer målorienterat, där egen planering och veckomål i olika ämnen ingår. Där ingår även tematiskt arbete i vissa ämnen. Veckomålen bestämmer varje elev tillsammans med läraren. För elever i åk.1-3 arbetar vi med att ta fram ett system med arbetsscheman där varje schema läggs efter vad individen behöver. På skolan sker ett pågående utvecklingsarbete med olika arbetsformer. Vår ambition är också att IUP: n skall vara ett levande dokument för eleverna som kan tas fram och hållas aktuellt.

Kritikområde: Fritidshemmens information till föräldrarna om verksamhetens innehåll bör förbättras vid Hedenvindsskolan.

Våra åtgärder:

Information om verksamheten sker vid föräldramöten och med anslag på informationstavlor.

Kritikområde: Skolan och kommunen bör på olika sätt arbeta för att öka andelen lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de skall bedriva i gymnasieskolan. Speciellt behöver den specialpedagogiska kompetensen förstärkas vid Hjalmar Strömerskolan.

Våra åtgärder: Nedan följer exempel på förbättringar som genomförts;

- Skolan har en uttalad policy att alltid söka efter och anställa lärare med utbildning som motsvarar kraven för gymnasielärare alternativt att inte tillsvidareanställa personal med mindre än att man har ämneskunskaper och dessutom läst pedagogik. Vi har under de senaste åren erfarit att andelen behöriga sökande till utlysta tjänster ökat. Det har medfört att vi vid nyrekrytering kunnat anställa behöriga i större utsträckning än tidigare.
- Ca 25 personer på Hjalmar Strömerskolan har deltagit i en kompetensutveckling om specialpedagogiska frågor under ledning av Mittuniversitetet. Kursen, Specialpedagogik – en gymnasieskola för alla 5p syftade till att ge pedagoger inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen kunskaper och insikter inom det specialpedagogiska kunskapsområdet. Utifrån verksamhetens styrdokument och egna erfarenheter gavs deltagarna möjlighet att reflektera över olika pedagogiska konsekvenser såväl för eleven som för pedagogrollen. Deltagarna har utifrån olika teoretiska perspektiv fördjupat sina kunskaper om elever i behov av särskilt stöd för att förebygga och hantera uppkomna svårigheter. Kursens innehåll berör stödjande arbetssätt, problemanalys och åtgärdsprogram. Deltagarna har getts möjligheter att reflektera över begreppen kunskap och lärande samt ökat sina möjligheter till ett stödjande förhållningssätt.
- Kursens huvudinnehåll kan beskrivas i fyra områden;
 - En god lärandemiljö
 - Barn i behov av särskilt stöd, vad menas?
 - Det specialpedagogiska uppdraget – en gymnasieskola för alla
 - Ett eget genomfört verklighetsförankrat förändringsarbete

Deltagarna i 5p-utbildningen har haft 4 lärarledda träffar med mellanliggande möten i mindre grupper. All personal har inom ramen för den specialpedagogiska satsningen på skolan deltagit i två kompetensutvecklingsdagar om specialpedagogik. De gemensamma dagarna har handlat om delar i Lpf-94 som på olika sätt intresserat eller fördjupat vår förståelse i specialpedagogiska frågor, hinder och möjligheter för att nå uppdraget, förslag till förändringar på skolnivå och arbetslagsnivå samt förslag till hur var och en kan arbeta inkluderande.

- Den specialpedagogiska satsningen fortsätter under läsåret 2006/2007 genom att lärare som deltagit i grundutbildningen fortsätter med kurserna Matematik med specialpedagogisk inriktning, 5p eller Läs- och skrivdidaktik, 5p. Fortsättningsdelen sker tillsammans med lärare från Gudlav Bilderskolan i Sollefteå.
- Enstaka lärare har även utanför den stora satsningen genomfört specialpedagogisk kompetensutveckling och till hösten börjar en av våra lärare på Umeå Universitets påbyggnadsprogram i specialpedagogik, (60 p).

Kritikområde: Tillgängligheten till skolans datorer och vissa programvaror utanför schemalagd tid bör förbättras inom vuxenutbildningen.

Våra åtgärder: De studerande vid vuxenutbildningen erbjuds att kostnadsfritt låna datorer via skolan. De har också tillgång till datorer och kringutrustning på icke schemalagd tid genom Lärcentrum i Strömsund.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

Kritikområde: Elever som stadigvarande vistas i kommunen erbjuds inte utbildning i överensstämmelse med skollagen inom Hotings rektorsområde (3 kap. 13 § skollagen).

Våra åtgärder: Den kritik som grundas på 3 kap. 13 § skollagen avsåg villkoren för de elever som vistas på behandlingshemmet i Kyrktåsjö. Detta är nu åtgärdat. En lärare är anställd av kommunen sedan 2005-02-01 med arbetsplatsen förlagd till behandlingshemmet.

Kritikområde: Rektor deltar inte i elevvårdskonferenser på alla skolor (3 kap. 4 § grundskoleförordningen).

Våra åtgärder: Rektor deltar nu i elevvårdskonferenser vid samtliga skolor i kommunen.

Bredgårds ro

Rektorn deltar inte i elevvårdskonferenser i enlighet med skollagstiftningen

Åtgärd: Rektorn åtgärdade detta omedelbart och var närvarande vid nästkommande elevvårdsmöte i Gubbhögen samt vid följande möten.

Kritikområde: Eleverna erbjuds vid flera skolor endast tyska som språkval. Sådant begränsat utbud är inte i enlighet med 2 kap. 17 § grundskoleförordningen.

Våra åtgärder: Där hittills endast tyska har erbjudits som språkval erbjuds fr o m läsåret 2005/2006 franska, spanska och tyska.

Frostvikens ro

Elever erbjuds endast tyska och engelska/svenska som språkval. Sådant begränsat utbud är inte enligt med 2 kap. 17 § i grundskoleförordningen.

Åtgärd: Idag har skolan tyska, spanska och engelska/svenska i sin undervisning.

Det som kan inträffa är när skolans elevantal sjunker blir det inte 5 elever i språkgruppen och då faller det på antalet elever. Skolan försöker att slå samman klasser för att antalet skall vara 5 elever, men det är inte alltid möjligt.

Kritikområde: Elever erbjuds inte modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål i grundskolan (2 kap. 9 § och 5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Våra åtgärder: Skolan har erbjudit eleverna modersmålsundervisning. Samtal fortsätter med syftet att tidigt ”fånga upp” elever med annan modersmålsbakgrund än svenska och att skapa gemensamma rutiner för en fungerande modersmålsundervisning för alla.

Kritikområde: Eleverna erbjuds inte elevens val, eller inte i enlighet med författningarna (2

kap. 19 § grundskoleförordningen).

Våra åtgärder: Eleverna vid kommunens samtliga rektorsområden kommer från och med läsåret 2005/2006 att erbjudas elevens val i den omfattning som timplanen föreskriver (2kap. 19 § grundskoleförordningen).

Kritikområde: Elever erbjuds inte minst 178 skoldagar på ett läsår (4 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Våra åtgärder: Från och med läsåret 2005/2006 kommer eleverna i samtliga rektorsområden att erhålla minst 178 skoldagar per läsår.

Kritikområde: Gällande timplan för grundskolan vid Backe rektorsområde överensstämmer inte med bestämmelserna i den nationella timplanen (2 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Våra åtgärder:

Backe

-Rektorsområdet har omfördelat tid så att den nationella timplanen inte följs (grundskoleförordningen 2 kap 2§ och skollagen bilaga 3)

Åtgärd: Ny timplan är fastlagd. Rektorsområdet har utökat elevens totala tid för slöjd.

Kritikområde: Beslut saknas om att placera elev i särskild undervisningsgrupp (5 kap. 5 § grundskoleförordningen).

Våra åtgärder: All personal, särskilt i här aktuellt rektorsområde, har tagit del av inspektionsrapporten och har gemensamt beslutat att fortsättningsvis se till att det alltid föreligger formellt korrekta placeringsunderlag för placering av elev i särskild undervisningsgrupp.

Kritikområde: Utbudet i gymnasieskolans individuella val överensstämmer inte med författningarna (5 kap. 19 § gymnasieförordningen).

Våra åtgärder: Hjalmar Strömerskolan har under tidigare läsår informerat muntligt om möjligheten att välja kurs som förekommer på ett nationellt program. **Från och med vårterminen 2005 lämnas också informationen skriftligt.** Kursen Svenska C har under tidigare läsår erbjudits vartannat läsår. Eleverna väljer individuella val i två årskurser och ges därigenom möjligheten att välja Svenska C under sin skoltid.

Från och med vårterminen 2005 erbjuds svenska C som individuellt val varje år. Idrott och hälsa B erbjuds även fortsättningsvis varje läsår.

Kritikområde: Skolan måste säkerställa att information och erbjudande om modersmålsundervisning och studiehjälpling på modersmål ges till de elever i gymnasieskolan som har rätt till detta (5 kap. 7 § och 8 kap. 5 § gymnasieförordningen).

Våra åtgärder: Då Hjalmar Strömerskolans blankett ”Ansökan till gymnasieskolans program” redan i dag har modersmål som val till samtliga utbildningar vidtas ingen åtgärd i denna del.

Mentorer får i uppdrag att kontinuerligt undersöka elevernas behov av studiehandledning på sitt modersmål och rapportera eventuella behov till rektor som ansvarar för att studiehandledning ges.

Kritikområde: Barn med annat modersmål än svenska erbjuds inte möjlighet att utveckla sitt modersmål i förskolan (Läroplan för förskolan avsnitt 1).

Våra åtgärder: Områdescheferna kommer att, utifrån Lpfö 98, gemensamt vidareutveckla informationen till föräldrar/ målsmän om barnens möjlighet att i förskolan utveckla sitt modersmål. Liggande förslag till Skolchefen är att ett tillägg görs på blanketterna ”Ansökan till kommunal barnomsorg” och ”Ansökan till förskoleklass” enligt följande:

Mitt barn har annat modersmål än svenska och önskar modersmålsundervisning i
..... (ange språk)

Utbildningsinspektionens rapport och rektorsområdenas redovisningar av vidtagna åtgärder utifrån ovanstående kritikområden har delgivits Barn- och utbildningsnämndens samtliga ledamöter och ersättare.

Kommentar gällande praktisk tillämpning av rätten till modersmålsundervisning för barn och unga med ett annat modersmål än svenska.

Förordningen om rätten till undervisning och studiehandledning för barn och unga som har ett annat språk än svenska som dagligt umgängesspråk hemma är ett demokratiskt framsteg. Det praktiska genomförandet i en kommun som Strömsund med en yta uppgående till 10.000 kvadratkilometer och med ett avstånd mellan skolorna och elever i samma modersmålgrupp som i vissa fall kan överstiga 20 mil kan dock medföra stora och ibland oöverstigliga praktiska svårigheter. Vi vill därför ha en dialog med Skolverket gällande tillämpningen av förordningen i sådana ytterst svårhanterliga fall.